

บทบาทของสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย กับ การยกเลิกคำสั่ง
คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย มีจุดกำเนิดมาจากการรวมตัวกันของ 5 สมาคมหลัก คือ สมาคมหนังสือพิมพ์ฯ สมาคมนักหนังสือพิมพ์ฯ สมาคมนักข่าวฯ สมาคมนักหนังสือพิมพ์ภูมิภาคฯ และสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคฯ ได้ร่วมกันยื่นข้อเรียกร้องให้รัฐบาล นายธานินทร์ กรัยวิเชียร แก้อภัยพระราชบัญญัติหนังสือพิมพ์แต่ก็ถือเป็นการ "เฉพาะกิจ" ยังไม่ เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

การรวมตัวกันอย่างจริงจังเกิดขึ้นเมื่อต้นปี 2523 ในสมัยนายสุนทร ทาช้าย เป็น นายกสมาคมนักข่าวฯ และนายกิตติ ชูพินิจ เป็นนายกสมาคมนักหนังสือพิมพ์ฯ ช่วงนั้นเป็นสมัย รัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ฝ่ายสื่อมวลชนมักจะตำหนิรัฐบาลอยู่เนือง ๆ เรื่องแจ้ง ข่าวไม่ทั่วถึงก็ได้รับคำโต้กลับมามีว่า ไม่รู้จะทำอย่างไรได้ เพราะปริมาณสื่อมวลชนมากมาย เหลือเกิน ถ้ามีองค์กรกลางที่รัฐบาลแจ้งผ่านได้เพื่อไปกระจายข่าวกันเองก็จะดี ดังนั้นทางด้าน สมาคมนักข่าวและนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย จึงเกิดความคิดร่วมกันขึ้นมาว่า ถึงเวลาที่จะ ตั้งองค์กรกลางของคนหนังสือพิมพ์ขึ้นมาแล้ว

จากนั้นได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันในคณะบริหารของ 8 สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์
ได้แก่

1. สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
2. สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย
3. สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
4. สมาคมนักหนังสือพิมพ์ภูมิภาคแห่งประเทศไทย
5. สมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย

6. สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย
7. สมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงแห่งประเทศไทย
8. สมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย

และมีมติที่ประชุมออกมาว่าให้ดำเนินการก่อตั้งสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ขึ้น และได้สถาปนาสมาพันธ์ฯ ในวันที่ 24 มิถุนายน 2523 การดำเนินกิจกรรมหลักส่วนใหญ่ของสมาพันธ์ฯ เป็นการดำเนินงานด้านระหว่างประเทศและในกลุ่มอาเซียน และการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพคนในวงการหนังสือพิมพ์ของประเทศไทย

เกี่ยวกับเรื่องการเรียกร้องเพื่อสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบอาชีพหนังสือพิมพ์นั้นได้มีกันมานานแล้ว แม้กระทั่งเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2495 ในที่ประชุมใหญ่สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยสมัยนั้น มีมติมอบหมายให้คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เรียกร้องให้รัฐบาล "เลิกใช้ระบบเซ็นเซอร์หนังสือพิมพ์" และเรียกร้องให้รัฐบาล "อำนวยความสะดวกให้แก่นักหนังสือพิมพ์ในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างภาคภูมิ คุ้งที่ปฏิบัติกันมาในนานาอารยประเทศประชาธิปไตย"¹

ต่อมาได้เกิดเหตุการณ์ "วันมหาวิปโยค" เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยไปในหลายรูปแบบ ผลพวงจากเหตุการณ์ครั้งนั้น ทำให้ต้องมีคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับหนึ่ง ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมากคือ "คำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 17" เกิดขึ้นเพื่อทำหน้าที่ควบคุมหนังสือพิมพ์ จากนั้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2517 มีผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์กลุ่มหนึ่งได้เริ่มการเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ขึ้น เรียกร้องสิทธิที่พึงกระทำ

¹ บุรดา ศรีเลิศชัย, "ลอส ? ไรต์รอนท์ที่หลดลอส?", หนังสือพิมพ์ 33 (9 กุมภาพันธ์ 2534), หน้า 45.

ต่อมาได้มีเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของการต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตยขึ้นมาอีก ครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ได้มีคณะปฏิวัติเกิดขึ้นมา โดยมี พล.ร.อ.สังัด ชล่ออยู่ เป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติ ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเสียใหม่เป็น "คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน" จนเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ได้มีการออกคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 (ปร.42) เกิดขึ้นมาอีก ซึ่งมีผลกระทบต่อคนหนังสือพิมพ์อีกเช่นเคย โดยเป็นผลต่อเนื่องจาก คำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 17 ที่ยกเลิกไปแล้วแต่นำมาดัดแปลงเป็นคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 คำสั่งดังกล่าวนี้เปรียบเสมือนเป็นดอกไม้ที่แทงหัวใจของคนหนังสือพิมพ์ตลอดมา ถึงแม้คนหนังสือพิมพ์ได้มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิเสรีภาพอีกแต่ก็ทำอะไรไม่ได้เท่าที่ควร จนเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2522 น.ส.สุพิตรา มาศดิตถ์ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ จ.นครศรีธรรมราช (บุตรสาวของอดีตนักหนังสือพิมพ์สุรินทร์ มาศดิตถ์) ได้เสนอขอให้รัฐบาล ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 แต่ทางรัฐสภาไม่เห็นชอบเรื่องดังกล่าว จึงตกไป

ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 (22 ธันวาคม 2521) ในมาตรา 34 บัญญัติไว้ว่า "บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา การจำกัดเสรีภาพจะกระทำมิได้" ประกอบกับในขณะนั้นบทบัญญัติของ คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ที่ได้กำหนดเงื่อนไขในการดำเนินงานของ หนังสือพิมพ์ไว้หลายประการซึ่งยังมีผลใช้บังคับอยู่ โดยเจ้าพนักงานการพิมพ์มีอำนาจสมบูรณ์ตาม คำสั่งนี้ หนังสือพิมพ์ก็ย่อมไม่สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ทั้งนี้เพราะเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 มีลักษณะกว้างขวางหากแก่การ ปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง หากผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ถูกถอนใบอนุญาต ก็หาสิทธิขอความเป็นธรรมจากศาลสถิตยุติธรรมไม่ (ก่อนจะมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2521 พ.ศ. 2525) นอกจากนั้นบทบัญญัติบางตอนก็มีลักษณะหมิ่นหมิ่น ข้ำซ้อน กับบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่ และที่แน่นอน ที่สุดกฎหมายดังกล่าวมีลักษณะที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ รวมทั้งยังขัดต่อกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ปี 2521 ในมาตรา 34 อีกด้วย บุคคลหลายฝ่ายโดยเฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ เห็นสมควรกันว่าการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

การริเริ่มที่จะให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่เพื่อยกเลิกคำสั่ง
คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 มีมาตั้งแต่สมัยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายก
รัฐมนตรี โดยครั้งนั้น สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย โดยการนำของนางสมศรี เอกชัย
นายกสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในขณะนั้น ได้พยายามเคลื่อนไหวเพื่อจะให้มีการ
ยกเลิกกฎหมายการพิมพ์ โดยเฉพาะคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 โดยร่วมกับ
นายกสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยอีก 4 สมาคม จัดทำเป็นข้อเสนอ
4 ข้อ คือ

1. ขอให้รัฐบาลพิจารณาแก้ไขคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 และ
เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องทุกฉบับที่มีบทบัญญัติห้ามเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ เพราะมีกฎหมายอื่น ๆ อยู่แล้ว
2. ขอให้ยกร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ อาศัยแนวร่างพระราชบัญญัติ
การพิมพ์โดยให้มีบทบัญญัติจัดตั้งสภาการหนังสือพิมพ์ ซึ่งสถาบันหนังสือพิมพ์ได้วางเอาไว้กับให้
เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายรวมทั้งผู้แทนสภาการหนังสือพิมพ์ร่วมกันพิจารณาด้วย
3. ขอให้พิจารณาถึงวิธีการที่จะให้มีการยกเลิกคณะกรรมการที่ปรึกษาแก่
เจ้าพนักงานการพิมพ์ เพราะไม่เอื้ออำนวยต่อความเข้าใจอันดี ระหว่างรัฐบาลกับหนังสือพิมพ์
และกับประชาชน
4. ขอให้พิจารณาละเว้นการลงโทษด้วยการปิดหนังสือพิมพ์ เพราะเป็นการทำลาย
การลงทุนและสร้างความเดือดร้อนแก่คนจำนวนมาก²

ข้อเสนอดังกล่าวของสมาคมนักประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 สมาคม ไม่ได้รับ
ความสนใจจากรัฐบาลของนายธานินทร์มากนัก จึงทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ต้องตกอยู่
ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลต่อไป อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าการเรียกร้องครั้งนั้นจะประสบ

² อารุช, นามแฝง, "ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับใหม่) กับสภาการหนังสือ
พิมพ์," วารสาร ส.น.ท. ฉบับเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช (5 ธันวาคม 2530), หน้า 78.

ความล้มเหลวก็ตาม แต่ในอีกแง่หนึ่งการเรียกร้องครั้งนั้นได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของการระดมกำลังของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์

เหตุที่ทางสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 สมาคม ไม่ได้ได้รับความสนใจจากรัฐบาลของนายชานินทร์นั้น อันเนื่องมาจากเมื่อครั้งที่นายชานินทร์ กรัยวิเชียร เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ได้ประกาศหลักการที่สำคัญหลายหลักการด้วยกัน และในส่วนของหนังสือพิมพ์นั้น นายชานินทร์ กรัยวิเชียรได้วางหลักการไว้ว่า "จะวางแนวทางและปรับมาตรฐานของสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์เสียใหม่" โดยได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือพิมพ์ไว้หลายต่อหลายครั้งด้วยกัน ซึ่งความคิดเห็นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยไว้วางใจในการปฏิบัติงานของหนังสือพิมพ์มากนัก ดังจะเห็นได้จากข้อความ ต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์นั้นมีจำนวนมากที่ดี และมีความเคารพในจริยธรรมของวิชาชีพหนังสือพิมพ์ มีอุดมคติสูง แต่ขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์บางส่วนก็ละเมิดจริยธรรม ทำให้ภาพพจน์ของหนังสือพิมพ์เสียไป ก็ได้แก่ การไม่เคารพในจริยธรรม การบิดเบือนข่าว หรือการเสนอข่าวแต่เพียงบางส่วน อันทำให้ผู้ที่ได้รับข่าวสารเกิดความเข้าใจผิด ซึ่งถ้าทุกฝ่ายเคารพในจริยธรรมแล้วปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะหมดไป อีกประการหนึ่งทางด้านการเสนอความคิดเห็นนั้น ถ้าเป็นการเสนอในทำนองดีเพื่อก่อ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่ที่แล้วมาในบางโอกาสสำนักหนังสือพิมพ์บางคนก็ได้พยายามที่จะสร้างสถานการณ์บิดเบือน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้ช่วยสร้างสรรค์ พัฒนาระบอบประชาธิปไตย นอกจากนั้นปัญหาเรื่องการเสนอภาพและภาษา หากเป็นภาษาที่สุภาพเรียบร้อย ก็จะเป็นที่นิยมแก่ประชาชน แต่ถ้าเสนอภาพที่ไม่เรียบร้อย หวาดเสียวแสดงต่อสาธารณะแล้วตามหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ก็ย่อมขัดกัน³

³ ข่าวประชาสัมพันธ์, วิกุสสารประจำวัน ที่ 15 กรกฎาคม 2519.

จากหนังสือพิมพ์ "เคลนิาส์" วันที่ 11 ธันวาคม 2519

ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์วุ่นวายขึ้นในบ้านเมืองหลายเรื่อง และในบางเรื่องเกิดขึ้น เพราะหนังสือพิมพ์บิดเบือน ข้อคิด และเอาคอมมิวนิสต์เข้ามา ตามหลังของเลนินลิสซิม เขาจะใช้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในประเทศประชาธิปไตยบ่อนทำลาย เพื่อล้มล้างรัฐบาลที่เต็มไปด้วยเสรีภาพ เมื่อสำเร็จแล้วหนังสือพิมพ์ก็จะมีเสรีภาพ เราจะยอมหนังสือพิมพ์ที่ไม่ดี ไม่ปฏิบัติตามอุดมคติมา บ่อนทำลายความสงบ โดยอาศัยปราบแห่งเสรีภาพและอ้างเสรีภาพโดยไม่มีการควบคุม ถือว่าตัวอยู่เหนือกฎหมายได้อย่างไรเรายอมได้หรือ ซึ่งรัฐบาลก็มีหน้าที่รักษาความมั่นคงของประเทศด้วย แต่รัฐบาลไม่ฮากหักค้ำพรั้าด้วยเข้า จึงได้เดือนกัน เข้าทำนองถือหลักบัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น แต่ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ก็จำเป็นต้องทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง

สาเหตุของความไม่ไว้วางใจหนังสือพิมพ์นี้เองที่ทำให้ นายชานินทร์ กรัยวิเชียร ไม่ยอมผ่อนคลายมาตรการเข้มงวดของคณะกรรมการปกครองแผ่นดินที่ได้ดำเนินการไว้กับหนังสือพิมพ์ในรูปของกฎหมาย ในทางกลับกันการควบคุมหนังสือพิมพ์ได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังเช่น การสั่งปิด และถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา และเจ้าของหนังสือพิมพ์ไม่เว้นแต่ละวัน

การควบคุมหนังสือพิมพ์โดยคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในยุคของรัฐบาล นายชานินทร์ กรัยวิเชียร

วันที่ 18 มกราคม 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์ สั่งปิดหนังสือพิมพ์ "ปริญา" และดำเนินคดีกับเจ้าของหนังสือพิมพ์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา ตามคำสั่งที่ 2/2520 ลงวันที่ 18 มกราคม 2520 ฐานผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (5) และ (6) เนื่องจากได้พิมพ์โฆษณาแก่ประชาชนมีลักษณะเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ ให้กับฝ่ายคอมมิวนิสต์ เพื่อก่อวุ่นหรือบ่อนทำลายความมั่นคงของประชาชน และเป็นข้อความซึ่งเป็นเท็จ หรือในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือ

หาวคกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการปลุกปั่น หรือยุยง ให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเป็นการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 อีกด้วย โดยได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อเขียนหลายเรื่อง เช่น

- "แถลงการณ์จัดตั้งรัฐบาลปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย" หน้า 54-55
- "สัมภาษณ์ ดร.สมชัย รักวิจิตร" หน้า 4-33
- "ทางหายณะและทางรอดของไทย" หน้า 34-39
- "ความพ่ายแพ้ทางยุทธศาสตร์กรณีตัวอย่างการต่อสู้คอมมิวนิสต์" หน้า 40-48⁴

วันที่ 20 มกราคม 2520 : พล.ต.อ.มนตรีชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์ ได้ลงนามในคำสั่งถอนใบอนุญาต และสั่งงดการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเดลินิวส์" ด้วยปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเดลินิวส์" รายวันภาษาไทย ฉบับที่ 9992 วันเสาร์ที่ 15 มกราคม 2520 หน้า 3 คอลัมน์ "จดหมายส่วนตัว จากนายสุเทพ เหมือนประสิทธิ์เวช ถึง นายชานินทร์ กรีธาวิเชียร" และฉบับที่ 9994 วันจันทร์ที่ 17 มกราคม 2520 หน้า 3 ในคอลัมน์ "ปรีศนี้อยู่ 100 เปอร์เซ็นต์" ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความมีลักษณะที่สามารถจะทำให้ต่างชาติเสื่อมเสียความเชื่อถือ ไว้วางใจในประเทศไทย รัฐบาลไทย หรือคนไทยโดยทั่วไป และมีลักษณะเป็นการโฆษณาข้อความซึ่งเป็นเท็จ หรือลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหาวคกลัว อันอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (2) (6) และพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 นอกจากจะถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บรรณาธิการเจ้าของหนังสือพิมพ์แล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจยังได้ดำเนินคดีกับ นายประพันธ์ เทตระกุล และ นายสุเทพ เหมือนประสิทธิ์เวช หัวหน้ากองบรรณาธิการด้วย⁵

⁴ ชาวไทย, (31 มกราคม 2520).

⁵ ชาวไทย, (21 มกราคม 2520).

วันที่ 26 มกราคม 2520 : พล.ต.อ.มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจ ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลและภูธรทุกท้องที่ ยึดหนังสือพิมพ์ "เดลิเมล" ที่จำหน่ายในท้องที่แต่ละแห่ง ร้านค้า และเด็กเร่ขาย ยกเว้นที่โรงพิมพ์ที่อยู่ในเขตบางรัก⁶ สาเหตุที่สั่งเก็บหนังสือพิมพ์ดังกล่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์ "เดลิเมล" ออกจำหน่ายจ่ายแจกโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะขาดการต่ออายุภายใน 60 วัน หลังจากที่ได้ขออนุญาตแล้ว⁷

สำหรับหนังสือพิมพ์ "เดลิเมล" รายวันนี้เป็นหนังสือพิมพ์ที่ออกมาแทนหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเดลินิวส์" ซึ่งถูกสั่งปิดเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2520 สตีฟของหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกันได้นำหัวหนังสือพิมพ์ "เดลิเมล" ออกจำหน่ายแทนเมื่อวันที่ 23 เดือนเดียวกัน โดยที่ผู้จัดทำได้ใช้วีดิทัศน์เพลงนำหัวหนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" ที่ถูกสั่งปิดยังคงออกมาวางขายตามแผงหนังสือได้อย่างปกติ⁸

วันที่ 27 มกราคม 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์ พล.ต.อ.มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น ได้สั่งถอนใบอนุญาตและสั่งงดการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ "ดาวดาราสยาม" ฉบับวันที่ 23 มกราคม 2520 เนื่องจากโฆษณาข่าวและข้อความดังต่อไปนี้

1. โฆษณาพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่งว่า "ไขแสง-ธีรยุทธ ขาสชาติ ตั้งตัวเป็นนายก รัฐมนตรี คำสิงห์ อาสาเป็นนายก เกิดภูมิ สุรชัย เข้าร่วม" มีใจความโฆษณาหน้าพวกหน้าแผ่นดิน จัดตั้งรัฐบาลไทยพลัดถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในลาว มีแผนแบ่งแยกประเทศไทยออกเป็นสี่รัฐ ขณะเดียวกันกำลังทหารเวียตนามเหนือและเงินแดงรวมทั้งทหารคิวบาประมาณ 4 หมื่นคนกระจายอยู่ในลาว และอ้างว่าเป็นรายงานที่ "ดาวสยาม" ได้รับแจ้งจากหน่วยราชการที่เชื่อถือได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้มีรายงานรายละเอียดคณะรัฐมนตรีด้วย

⁶ ไทยรัฐ (26 มกราคม 2520).

⁷ เดลิเมล์ (27 มกราคม 2520).

⁸ ตะวันสยาม (26 มกราคม 2520).

2. โฆษณาข้อความในคอลัมน์ "สี่เสียด ตอบสารพันปัญหา" ในหน้า 5 โดยตอบ ปัญหาของผู้ใช้นามว่า "เลือดลูกเสือชาวบ้านศรีราชา" มีข้อความตอนหนึ่งว่า "เสนอข่าวเรื่อง ชาวไร่อ้อยเดือดร้อน ถูกนายทุนกดราคา โรงงานน้ำตาลไม่รับซื้อ หนังสือพิมพ์ผมถูกสั่งปิดฐาน ทำให้ประชาชนตระหนกตกใจ คอลัมน์หน้าในเขียนถึง นายธานีทร์ กรวิเชียร ว่ามีการรหา หม่อม ชอบกินสปลาแก้ตื้อ มีลูกชาย ลูกสาวชื่อเป็นฝรั่งหมด หนังสือพิมพ์ก็ถูกสั่งปิดอีกฐานทำให้ ต่างชาติเสื่อมความเชื่อถือไว้วางใจในประเทศไทย และรัฐบาลไทย

ขณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์พิจารณาแล้วเห็นว่า การโฆษณาข่าวและข้อความ ดังกล่าวข้างต้นไม่เป็นจริงโดยสิ้นเชิง เป็นเท็จ และมีลักษณะอาจทำให้ประชาชนเข้าใจผิด หรือเกิดความไม่ไว้วางใจต่อนโยบายของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินแล้ว ยังเข้าข่ายกระทำ ผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ขณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ที่ 115/2519 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2519 สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ เจ้าของหนังสือพิมพ์ "ดาวดารายุคสยาม" เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 36 (3) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 สั่งงด การเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์^๑

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2520 : มีคำสั่งเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ที่ 6/2520 เรื่องสั่งถอนใบอนุญาตและสั่งงดการเป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา และเจ้าของ หนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" รายวันภาษาไทย มีกำหนดเวลา 7 วันตามความผิดที่ได้โฆษณาข่าว และข้อความดังนี้

1. ฉบับที่ 5162 ประจำวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2520 ฉบับหลัง หน้า 1 โฆษณา พาดหัวข่าวว่า "ลาวบุกชายแดน ฮั่วแบบเขมร" มีข้อความว่า คอมมิวนิสต์ก่อชนวนสงครามฮั่วสุ ไซออีกจุดแบบเดียวกับเขมร คราวนี้เปิดสงครามประสาททางด้านริมฝั่งโขงหนองคายด้วยการ ยกกำลังเข้าประชิดพื้นที่

^๑ สยามรัฐ (28 มกราคม 2520).

2. ฉบับที่ 5163 ประจำวันอังคารที่ 8 กุมภาพันธ์ 2520 ฉบับหลังลงข่าวพาดหัวว่า "ลาวกลุ่มชายแดนสู้กันหนัก 2 ชม. เข้ายึดคอนแดง" ความว่า ลาวกับไทยซัดกันแล้วที่ชายแดน ด้านจังหวัดเลย

ขณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่า ข่าวดังกล่าวไม่เป็นความจริง หรือในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนตื่นตกใจ หรือวิตกกังวลหรือเกิดความหวาดกลัว หรือเป็นข้อความในลักษณะปลุกปั่นหรือยุยงให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6)¹⁰

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2520 : ได้มีคำสั่งถอนใบอนุญาตและสั่งการเป็นผู้โฆษณาบรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" รายวันภาษาไทย เนื่องจากตีพิมพ์ข้อความดังนี้

1. ปีที่ 27 ฉบับที่ 9237 วันพุธที่ 9 กุมภาพันธ์ 2520 หน้า 5 คอลัมน์ "ที่เล่นที่จริง" โดย ทหารเก่า ได้โฆษณาข้อความ เกี่ยวกับเรื่องค่าแกลงร่วมสัมพันธไมตรี ในทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างรัฐบาลไทยและสิงคโปร์

2. ปีที่ 27 ฉบับที่ 9238 วันพฤหัสบดีที่ 10 กุมภาพันธ์ 2520 หน้า 5 คอลัมน์ "ที่เล่นที่จริง" โดย ทหารเก่า ได้โฆษณาจดหมายของผู้ใช้นามว่า "ทหารเก่า" ถึงสมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เกี่ยวกับเรื่องค่าแกลงร่วมระหว่างนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2520

ขณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ พิจารณาข้อความข้างต้นแล้วเห็นว่าเป็นการกล่าวร้ายเสียชื่อเสียง หรือเหยียดหยามประเทศชาติ หรือประชาชนชาวไทยเป็นส่วนรวม หรือสามารถทำให้ต่างชาติเสื่อมความเชื่อถือไว้วางใจในประเทศไทย รัฐบาลไทย หรือคนไทยโดยทั่วไป และเป็นข้อความซึ่งเป็นเท็จ หรือในลักษณะที่ทำให้ประชาชนตื่นตกใจ หรือวิตกกังวลใจ หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะเป็นการปลุกปั่น หรือยุยงให้เกิดความไม่สงบ

¹⁰ เติลินิวส์ (16 กุมภาพันธ์ 2520).

หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป็นการกระทำผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (2) (6)

จึงอาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 105/2519 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2519 ข้อ 4 ขอให้สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการและเจ้าของหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" รายวัน มีกำหนดเวลา 7 วัน¹¹

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2520 : ได้สั่งถอนใบอนุญาตและงดการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "เด่นสยาม" รายวัน ด้วยปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ "เด่นสยาม" รายวันภาษาไทย ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 ลงวันที่ 10-17 กุมภาพันธ์ 2520 ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในหน้า 5 คอลัมน์ "ตอบโต้ตอบสารพันปัญหา" มีข้อความบางตอนกล่าวว่า "...ในการที่รัฐบาลสั่งปิดหนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" นั้นผมไม่มีความคิดเห็นอะไร? นอกจากปลงในความบ้าอำนาจของพวกเขา..."

ขณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์พิจารณาแล้วเห็นว่า การปิดหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเดลินิวส์" ได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ และถูกต้อง ข้อความข้างต้นมีความหมายถึงการที่เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเดลินิวส์" โดยปราศจากความเห็นชอบ ซึ่งถือได้ว่าอาจขัดต่อความไม่สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีแก่ประชาชน¹²

วันที่ 25 มีนาคม 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์สั่งปิดหนังสือพิมพ์รายวัน "การ์ตูนดาราไทย" ไม่มีกำหนด เนื่องจาก

1. ปีที่ 1 ฉบับที่ 8 วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2520 คอลัมน์ "ผู้รับใช้ประชาชน" โดย "พญาไม้" ได้โฆษณาข้อความว่า

¹¹ ชาวไทย (17 กุมภาพันธ์ 2520).

¹² ชาวไทย (19 กุมภาพันธ์ 2520).

กรมประชาสัมพันธ์ที่รัก กรุณาทบทวนดูใหม่กับนโยบายเผยแพร่ข่าว อย่าเอา
ขวัญใจของชาวไทยทุกผู้ ผู้อยู่เหนือการเมืองทั้งล้นทั้งปวง สัมผัสกับความแตกแยก
ของสงคราม ความคิดในราวป่า เพราะว่าถึงอย่างไรพระกรุณาธิคุณล้นเปี่ยมฟ้า
ย่อมยิ่งใหญ่กว่าฝักฝ่ายในกลุ่มคน...

ข้อความข้างต้น มีลักษณะเป็นการกล่าวร้าย เสียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทย
หรือกระทรวงทบวงกรมในรัฐบาลอย่างเคลือบคลุม โดยไม่แจ้งให้เห็นว่าได้ทำผิดในเรื่องใด
เข้าข่ายกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 2 (3)

2. ปีที่ 1 ฉบับที่ 8 วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2520 ได้โฆษณาข้อความของ "มานะ
แพร่พันธ์" ถึงผู้อ่านมีความว่า

ในถ้อยที่กระผมว่าเป็นการขู่และขู่ข่มขู่สิ่งนั้น เน้นถึงทุกข้ออันมาจากความ
ไม่มีเชื้อไขซึ่งได้รับ สัมผัสสิ่งนั้นเห็นใจ พลังชี้หน้าว่าเป็นการแสดงอำนาจเกิน
กว่าเหตุ เมื่อเหตุเพียงนั้นไม่ควรถึงถอดถอนและปิดหนังสือพิมพ์ที่ผมเป็น
บรรณาธิการ...

ข้อความข้างต้น เป็นการกล่าวร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าปิดหนังสือพิมพ์โดยไม่เป็น
ธรรม ใช้อำนาจเกินกว่าเหตุทั้ง ๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำไปตามขั้นตอนของกฎหมาย
ทุกอย่างแล้ว มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เข้าข่ายกระทำความผิดต่อคำสั่ง
คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6)

3. ปีที่ 1 ฉบับที่ 12 วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2520 คอลัมน์ "ผู้รับใช้ประชาชน"
โดย "พญาไม้" ได้โฆษณาข้อความว่า

เดือนแห่งข่าวลือกำลังนับถอยหลังรอวันผ่านพ้น ร.ม.ต. สำนักนายก
รัฐมนตรี คุณิต ศิริวรรณ ปฏิเสธข่าวลือแต่ต้นเดือน นายกรัฐมนตรีชื่อ ชานินทร์
กรีธาวิเชียร ปฏิเสธข่าวลือวันใกล้ปลายเดือน "พญาไม้" นับดู เดือนนี้ยังมีเหลือ
อีก 8 วัน

ข้อความข้างต้น มีลักษณะอาจทำให้ประชาชนตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความ
หวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการปลุกปั่น หรือยุยงให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือข้อความทำนายนในทางที่อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวล
แก่ประชาชน ในโชคชะตาของบ้านเมือง เข้าข่ายการกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการ

ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 2 (6)

4. ปีที่ 1 ฉบับที่ 13 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2520 คอลัมน์ "วันต่อวัน" เหตุการณ์ และสำมัญสำนัก... พญาไม้ เรื่อง "เล่นก็เสียจริงก็เสีย" โดย "เพ็ญ ภูริปติภาณ" มีข้อความว่า

...รัฐบาลเดียวจะสามารถบริหารประเทศไปอย่างราบรื่นนานถึง 4 ปีนานพอที่จะพัฒนาประเทศให้วิ่งไปได้ข้างหน้า ไม่ต้องคลานมะงุมมะงาหราอย่างที่เป็นมา แต่เมื่อท่านหยิบเอาหลักฐานแห่งความมั่นใจออกมากล่าวอ้าง ในท่ามกลางผู้รับผิดชอบต่อชะตากรรมของบ้านเมืองทั้งหลาย เราก็ได้แต่ร้องอหิโธ่ ด้วยความมั่นใจแห่งท่านนั้น หากได้อยู่กับกรรมวิธีในทางรัฐศาสตร์อันหนึ่งอันใดไม่ ในแก่นแท้แห่งความมั่นใจของผู้ครองอำนาจยิ่งใหญ่ คือความมั่นใจภายใต้เงื่อนไขแห่งโหราศาสตร์...

สิ่งที่กล่าวมานั้นได้บังเกิดขึ้น ในท่ามกลางที่ประชุมของอำนาจบริหารและอำนาจนิติบัญญัติ อันเป็นอำนาจสองในสามที่รับผิดชอบชะตากรรมของแผ่นดินอันเรา ๆ ท่าน ๆ ต้องใช้ชีวิตอยู่... วิวัฒนาการของชาติอุบัติแห่งการพัฒนาชาติให้จำเวญลุ่ลวงไปเบื้องหน้า จะใช้ความสามารถเพียงแต่वादดินสอลงบนกระดาษ แล้วกำหนดตัวสมมุติให้สอดคล้องต้องกันกับความเชื่อในตำราเท่านั้นละหรือ...

ข้อความข้างต้น มีลักษณะเป็นการกล่าวร้าย เสียชื่อเสียง หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทยหรือกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลอย่างเคลือบคลุม โดยไม่แจ้งให้เห็นว่าได้ทำผิดในเรื่องใด และมีลักษณะเป็นเท็จ หรือลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการปลุกปั่น หรือยุยงให้เกิดความไม่สงบหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เข้าข่ายกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (3) และ (6)

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 36 (3) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "การ์ตูนคาราไทย" โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา¹³

¹³บ้านเมือง (26 มีนาคม 2520).

วันที่ 31 มีนาคม 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36(3) สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณาบรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ชาวไทย" โดยไม่มีกำหนด เนื่องจากหนังสือพิมพ์ "ชาวไทย" ได้พยายามโฆษณาข้อเขียนบิดเบือนข้อเท็จจริง กล่าวร้ายเลียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทยติดต่อกันหลายครั้ง กล่าวคือ

1. ฉบับวันที่ 18 มีนาคม 2520 หน้า 16 คอลัมน์ "วันต่อวัน" โดย วีระ มุสิกพงศ์ ความว่า "...พูดเช่นนี้เท่ากับผมกล่าวหาว่ารัฐบาลไม่สนับสนุนการปกครองในระดับท้องถิ่นอย่างจริงจัง? ครับ ผมกล่าวหาอย่างนั้นจริง ๆ แต่ผมไม่ได้กล่าวหาลอย ๆ ..."

2. ฉบับวันที่ 23 มีนาคม 2520 หน้า 16 คอลัมน์ "วันต่อวัน" โดย วีระ มุสิกพงศ์ ได้พยายามกล่าวร้ายเลียดสี สถาปนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินว่า "สถาปนาปฏิรูป ปิดปากสมาชิกกรรป.อ.ถนัด คอมันตร์ ยื่นใบลาออกต่อประธานสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน"

3. ฉบับวันที่ 25 มีนาคม 2520 หน้า 16 คอลัมน์ "วันต่อวัน" โดย วีระ มุสิกพงศ์ ได้กล่าวหาว่า นายสมัคร สุนทรเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ดูแลงานในหน้าที่ และกล่าวถึงกรณีเรื่องการซื้อรถอัดขยะ 68 คัน ไม่เป็นไปตามสเป็ค โดยวิจารณ์ว่า "...ผมเห็นว่า นายสมัคร เกล็ดการโกงบ้านโกงเมืองเหมือนผมก็เลยไว้ใจไม่ติดตามต่อ แต่วันนี้จึงมีการร้องเรียนขึ้นมาได้? กินรถขยะกันจริง ๆ เลียดมั้ง..."

4. ฉบับวันที่ 28 มีนาคม 2520 หน้า 16 คอลัมน์ "วันต่อวัน" โดย วีระ มุสิกพงศ์ ได้เขียนข้อความกล่าวร้าย เลียดสี เหยียดหยามประเทศชาติ หรือประชาชนชาวไทยเป็นการส่วนรวม

...แต่ครั้งมาถึงรัฐบาลชุดนี้ โครงการพัฒนาท้องถิ่นในฤดูที่แล้วมาในรูปแบบใหม่ ไม่ใช่การเกณฑ์แรงงานอย่างสุขจอมพลสฤษดิ์ และไม่ใช่การจ้างอย่างเงินผันของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ แต่เป็นการขอความร่วมมือ ซึ่งดูเหมือนจะอยู่กึ่งกลางระหว่างการจ้างกับการเกณฑ์แรงงาน เป็นลูกพี่ลูกคนกระไรอยู่ แล้วจะได้ใครทำอะไรบ้าง?...

คณะที่ปรึกษาเจ้าพนักงานการพิมพ์พิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวข้างต้น ผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ชาวไทย" มีเจตนากระทำการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (2) (3) (4) และ (6) เฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ "ชาวไทย" ได้กระทำความผิด

ต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 และพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 หลายครั้ง
ต่างกรรมต่างวาระ จนถูกเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร มีคำสั่งถอนใบอนุญาต
การเป็นเจ้าของ บรรณาธิการ ผู้โฆษณา มาครั้งหนึ่งแล้ว และถูกตัดเดือนไปหลายครั้งแต่ไม่
หลายจำ หากปล่อยให้ฝ่าฝืนต่อไป ย่อมจะกระทำให้เกิดความเสื่อมเสีย และความไว้วางใจ
จากประชาชนต่อรัฐบาล และสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน อันเป็นสถาบันฝ่ายบริหารและ
สถาบันฝ่ายนิติบัญญัติของประเทศสูงขึ้นเป็นลำดับ คณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ ซึ่งเห็น
ควรให้ถอนใบอนุญาตผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ชาวไทย"¹⁴

วันที่ 22 เมษายน 2520 : พล.ต.อ.มนตรีชัย พันธุ์คงชื่น ในฐานะเจ้าพนักงาน
การพิมพ์มีคำสั่งถอนใบอนุญาตบรรณาธิการและงดการพิมพ์จำหน่ายหนังสือพิมพ์ "เดลิทม์"
รายวัน โดยไม่มีกำหนด โดยอ้างว่าเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2520 ได้ลงข่าวพาดหัวว่า "ทหาร
เตรียมพร้อม รัฐมนตรีทั้งกระทรวงเข้าทำเนียบ" ทั้งยังลงข่าวรายละเอียดอีกมากคณะที่ปรึกษา
เจ้าพนักงานการพิมพ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าข่าวดังกล่าวเป็นข่าวเท็จ อันทำให้ประชาชนเกิด
ความตกใจ เกิดความหวาดกลัว ซึ่งขัดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42
ข้อ 2 (6)¹⁵

วันที่ 22 มิถุนายน 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้มี
คำสั่งถอนใบอนุญาตและสั่งงดการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ"
ปีที่ 27 ฉบับที่ 9338 วันเสาร์ที่ 18 มิถุนายน 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในคอลัมน์
"บอกบท" โดยวงกลม มีข้อความว่า

ภาพพจน์ของเมืองไทยเราขณะนี้ เป็นอะไรไปเสียแล้วหรือจึงต้องมีรัฐมนตรี
ออกไปตระเวนอยู่ในต่างประเทศ เพื่อคอยแถลงแก้ภาพพจน์ของเมืองไทยอยู่
ตลอดเวลา ใครได้ฟังข่าวเหล่านี้ อาจจะทำให้เกิดความกังขาว่าเมืองไทยขณะนี้คงจะ

¹⁴ ไทยรัฐ (1 เมษายน 2520).

¹⁵ บ้านเมือง (21 เมษายน 2520).

เลอะเทอะเปื้อนและเน่าเหม็น เพราะไม่เช่นนั้นท่านนายกรัฐมนตรีคงไม่ส่ง
รัฐมนตรีคนสำคัญในคณะของท่านไปให้แก้ภาพพจน์เหล่านั้น ... เสียเวลาหากิน
ในตำแหน่งราชการเปล่า ๆ และแกมยังเสียเงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งเป็นเงิน
ของประชาชนอีกด้วย ... บางทีอาจจะไม่ใช่ภาพพจน์ของบ้านเมืองที่จะต้อง
เดินทางออกไปแก้ด้วยตนเอง อาจจะเป็นภาพพจน์อย่างอื่น ๆ เช่น ภาพพจน์ของ
คณะรัฐบาล หรือภาพพจน์ของตนเองมากกว่า ก็อาจจะเป็นไปได้ แต่ว่าก็ว่ากัน
เถอะ ตั้งแต่มีรัฐบาลมาในเมืองไทย ยังไม่เคยมีรัฐมนตรีต้องทิ้งราชการออกไป
ตระเวนแก้ภาพพจน์ของเมืองไทยเหมือนครั้งนี้เลย อาจจะมีอะไร ๆ ที่กลับไป
ช้อนเร้นอยู่ละกระมัง

คณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อความข้างต้นเข้าข่าย
เป็นการโฆษณาข้อความที่สามารถจะทำให้ต่างชาติเสื่อมความเชื่อถือไว้วางใจในประเทศไทย
รัฐบาลไทย หรือคนไทยโดยทั่วไป และเข้าข่ายเป็นการโฆษณาข้อความเป็นการกล่าวร้าย
เสียชื่อเสียงหรือเหยียดหยามรัฐบาลไทย หรือกระทรวง ทบวง กรม ให้รัฐบาลอย่างเคลือบคลุม
โดยไม่แจ้งให้เห็นว่าได้ทำผิดในเรื่องใด อันเป็นการกระทำผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครอง
แผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (2) และ (3) รวมทั้งมีลักษณะอาจจะ
ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ก่อนหน้านี้หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ"
เคยถูกตัดเตือนมาแล้ว 3 ครั้ง และถูกถอนใบอนุญาตและถูกสั่งงดการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ
และเจ้าของหนังสือพิมพ์อีก 1 ครั้ง แต่ก็หาได้หลบจำไม่ ยังคงกระทำผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูป
การปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งเป็นกฎหมายบ้านเมืองอยู่อีก เห็นสมควรดำเนินการถอนใบ
อนุญาตและสั่งงดการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ มีกำหนดเวลา 7 วัน¹⁶

วันที่ 13 กรกฎาคม 2520 : หนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" ฉบับที่ 11 กรกฎาคม
2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาหัวข่าว พร้อมทั้งภาพและข่าว การกลับมาในราชอาณาจักรไทย ของ

¹⁶ไทยรัฐ (23 มิถุนายน 2520).

พันเอกณรงค์ กิตติขจร ซึ่งขณะที่ปรึกษาเจ้าพนักงานการพิมพ์ ถือว่าหนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" มีเจตนาจงใจตีพิมพ์ภาพและข่าว เพื่อให้ประชาชนเกิดความไม่สงบเรียบร้อยในหมู่ประชาชน

จากข่าวการกลับมาในราชอาณาจักรไทยของพันเอกณรงค์ กิตติขจร เป็นการกระทำ ความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 เห็นควรว่าถอนการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์โดยไม่มีกำหนด เวลา¹⁷

วันที่ 13 สิงหาคม 2520 : หนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" ปีที่ 3 ฉบับที่ 885 วันเสาร์ที่ 13 สิงหาคม 2520 หน้า 3 ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "อธิปไตยของชาติ" พอสรุปใจความสำคัญได้ว่า

รัฐบาลไทยยอมให้กองทัพมาเลเซียเข้ามาตั้งมั่นในราชอาณาจักรเป็นการถาวร เพียงเพื่อช่วยปราบโจรจีนคอมมิวนิสต์ แต่กองทัพไทยหรือแม้แต่กำลังตำรวจไทย ก็ยังไม่มีโอกาสไปตั้งมั่นเป็นการถาวร หรือชั่วคราวในดินแดนของประเทศ มาเลเซีย และกองกำลังของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งมาเลเซียหาใช้ศัตรูโดยตรง ของประเทศไทยไม่ การร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยกับมาเลเซียในการ ปราบปรามกองโจรจีนในภาคใต้ของประเทศไทย จึงเป็นเรื่องที่น่าอัปยศสำหรับ ประชาชนคนไทยรักและหวงแหนแผ่นดินแม่ของเขาทุกคน

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บทความดังกล่าวมีลักษณะเป็นเท็จ อันอาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจหรือวิตกกังวลใจ เฉพาะ อย่างยิ่งเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ และสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างรัฐบาล ไทยกับรัฐบาลมาเลเซีย ทั้งนี้ตามข้อเท็จจริงปรากฏจากแถลงการณ์ร่วมรัฐบาลไทยกับรัฐบาล มาเลเซีย ในเรื่องนี้เป็นเพียงข้อตกลงร่วมกันระหว่าง 2 ประเทศในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่จัดตั้งกองกำลังและหลบซ่อนอยู่ตามชายแดนของประเทศทั้งสอง เพื่อผล ประโยชน์ร่วมกันในการปราบปรามศัตรูของประเทศทั้งสอง อีกทั้งเป็นการป้องกันความเข้าใจผิด

¹⁷ ตะวันสยาม (13 กรกฎาคม 2520).

ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามของทั้ง 2 ประเทศ จนเกิดปะทะกันอันอาจเกิดขึ้นได้ จึงถือว่าหนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" ได้กระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) อันเป็นสาเหตุอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ก่อนหน้านั้นหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้กระทำความผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองจนถูกตัดเงินเดือนไปแล้ว 2 ครั้ง และถูกสั่งถอนใบอนุญาตอีก 2 ครั้ง แต่ก็หาได้หลบจำไม่ ยังคงกระทำความผิดต่อกฎหมายของบ้านเมืองอยู่อีก

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของคณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 (3) สั่งให้พักใช้ใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" มีกำหนดสิบวัน¹⁸

วันที่ 18 สิงหาคม 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของคณะที่ปรึกษาแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 (3) สั่งให้พักใช้ใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "หลักเมืองสมัยไทยเดลี" มีกำหนดเจ็ดวัน เนื่องจากหนังสือพิมพ์ "หลักเมืองสมัยไทยเดลี" ปีที่ 52 ฉบับ 25 ประจำวันที่ 15 สิงหาคม 2520 หน้า 3 ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "รัฐบาลไทยแบบไหน" มีใจความสรุปได้ว่า

เป็นเวลาปีเศษล่วงมาแล้วตั้งแต่รัฐบาลนี้เข้าบริหารประเทศ ไม่มีอะไรดีขึ้นให้เห็นว่าเป็นผลงานชิ้นโบว์แดงสักชิ้นเลย มีแต่พยายามรักษาอำนาจของตนเองทุกวิถีทาง สถาปนาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินที่จะเป็นองค์กรสำคัญที่จะช่วยกันจรรโลงประเทศชาติก็อ้างไม่ผิดอะไรก็จะเดวิดหรือหุ่นไล่กา จึงดูเหมือนว่าทั้งรัฐบาลและสภาฯ จะเป็นอย่างไรก็ช่าง ประชาชนเจ้าของประเทศจะอยู่ในสภาวะจมน้ำตายด้วยค่าครองชีพที่ช่าง... เพราะอย่างไรเสียก็มีคณะทหารหนุนหลังอยู่ คูณภายนอกก็เหมือนว่ารัฐบาลนี้มีเสถียรภาพทางการเมืองเป็นหนักหนา... ผลงานของ

¹⁸ ข่าวประชาสัมพันธ์, วิกฤสารประจำวัน ที่ 13 สิงหาคม 2520.

รัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ อยู่บนเศษกระดาษที่มานั่งอ่านรายงานประชาชนทางโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง เป็นงานที่รัฐบาลนี้มีความภาคภูมิใจเป็นนักหนา แต่จะทราบหรือไม่ว่า ถ้าประชาชนมีโอกาสเลือกเปิดโทรทัศน์ช่องไหน วิทยุกระจายเสียง สถานีไหนในเวลาเดียวกันที่กำลังรายงานประชาชนนั้น เขาน่าจะเลือกชมและฟังอย่างอื่นมากกว่าจะฟังน้ำท่วมทุ่ง และบางครั้งกลายเป็นน้ำลายไป เราไม่ได้คาดคิดมาก่อนเลยว่า หลังจากการปฏิรูปการปกครองแล้ว เราจะได้รัฐบาลที่หลงอำนาจ ไม่ยอมรับความจริง ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลนี้ก็รู้อยู่เต็มอกว่า ฐานอำนาจอันแท้จริงนั้นอยู่ตรงไหน... แต่รัฐบาลชุดนี้คงไม่คิดอย่างนั้น ถ้าไม่เป็นเพราะท่านห่วงเก้าอี้ของท่านมากกว่าความเดือดร้อนของประชาชน อย่างนี้เราจะเรียกว่า รัฐบาลแบบไหน

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บทความดังกล่าวมีลักษณะเป็นการกล่าวร้ายเสียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทยอย่างเคลือบคลุม โดยไม่แจ้งให้เห็นว่าได้ทำผิดในเรื่องใด และมีลักษณะเป็นการโฆษณาข้อความซึ่งเป็นเท็จ หรือในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการปลุกปั่นยุยงให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน¹⁰

วันที่ 2 กันยายน 2520 : สังกัดใช้ใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "หลักเมืองสมัยไทยเดลี" มีกำหนดสืบห้าวัน เนื่องจากหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความดังต่อไปนี้

1. ปีที่ 52 ฉบับที่ 32 วันที่ 29 สิงหาคม 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "ศึกนาวา กระบืออง" โดย "หวังเต๊ะ" ในคอลัมน์ "ล่าตัดหวังเต๊ะ" มีความว่า "...ไม่กลัวอำนาจหรือเง-ลัวคนใหญ่คนโตเต็มเมือง-กำลังฟุ้งรุ่งเรือง-ชื่อกระเดื่องมากหน้า-เป็นสุขมีดี

¹⁰ ข่าวประชาสัมพันธ์, วิทยุสารประจำวัน ที่ 18 สิงหาคม 2520.

ของไทย-ต้องจุดใต้กลางวัน-ตัวใครตัวมัน-คอร์ปชั่นเต็มพารา-อันธพาลการเมือง-ลือเรื่องไปทั่วทิศ..." มีลักษณะเป็นการโฆษณาข้อความกล่าวร้ายเสียดสีหรือเหยียดหยามประเทศชาติ อันเป็นการกระทำผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (2) ข้อ 4

2. ปีที่ 52 ฉบับที่ 34 วันที่ 31 สิงหาคม 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "นำวิกฤตหรือไม่" โดย "เคลี่แมน" ในคอลัมน์ "ศาลาประชาธิปไตย" มีข้อความว่า

...ความหวังของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองทั่วประเทศ กำลังหรือลง เพราะเป็นการพัฒนาที่ไปรีดเลือดกับปู ไม่ได้ให้อะไรราษฎร แต่เอาจากราษฎรเสียอีก อย่างน้อยที่เห็น ๆ ก็คือ เอาหน้าเอาบุญคุณ เสียด้วยซ้ำไป... ลำพังการพัฒนาตนเองแบบผักชีโรยหน้าและการเผยแพร่ (แจกฟรี) หนังสือพิมพ์รัฐบาลยังไม่พอ... ป่วยการไปนั่งรายงานประชาชนทางโทรทัศน์อย่างลม ๆ แล้ง ๆ ไม่ได้สัมผัสข้อเท็จจริง หรือไม่ยอมรับความจริงที่กระเด็นไปในทางอยู่ในโลกแคบ ๆ ไม่ผิดกับกบอยู่กะลาครอบ...

มีลักษณะเป็นการกล่าวร้ายเสียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทย โดยไม่แจ้งให้เห็นว่า ได้ทำผิดในเรื่องใด อันเป็นการกระทำผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (3) ข้อ 4

3. ปีที่ 52 ฉบับที่ 34 วันที่ 31 สิงหาคม 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "ทหารกับประชาชน" โดย "ประยุทธ์ สิทธิพันธ์" ในคอลัมน์ "ทิศทางลม" มีข้อความว่า

...ขอให้สังเกตดูให้ดี ตั้งแต่ นายกรัฐมนตรีลงไป เวลาไปพบประชาชนในงานไหนงานนั้น ไม่แค่ว่าจะพูดเรื่องสามัคคี ความร่วมมือกับรัฐบาล และช่วยกันปราบปรามคอมมิวนิสต์ให้ลีนไปจากแผ่นดิน... ประชาธิปไตยแบบไหนของท่านก็ไม่รู้รวบรวมอำนาจไว้กลุ่มเดียว แล้วก็บอกว่า พวกฉันนี่แหละผู้พัฒนาประชาธิปไตยอย่างนี้ไปโจมตีคอมมิวนิสต์มันจะได้ผลหรือในเมื่อคอมมิวนิสต์มันก็ชอบรวบรวมอำนาจอยู่แล้ว รัฐบาลนี้ควรจะต้องสมมติฐานขึ้นว่า ขณะนี้รัฐบาลเอาอำนาจอธิปไตยของประชาชนไปครอง เจ้าของอำนาจอธิปไตยก็อาจจะรู้อย่างแน่นอนเสียที่ว่า จะคืนเมื่อไร และทำไมจึงคิดจะเอาของเขาไปกักนาน ๆ จะเป่ียงหรืออย่างไร...

มีลักษณะเป็นการโฆษณาข้อความกล่าวร้าย เลียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทย โดยไม่แจ้งให้
เห็นว่าได้ทำผิดในเรื่องใด อันเป็นการกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (3) ข้อ 4

นอกจากนี้ บทความดังกล่าวข้างต้น ยังมีลักษณะเป็นข้อความที่ไม่สนับสนุนการพัฒนา
ระบอบประชาธิปไตยของรัฐบาล ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชน รวมทั้งก่อให้เกิด
ความแตกแยกของคนในชาติ อันอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามพระราชบัญญัติ
การพิมพ์ 2484 อีกด้วย²⁰

วันที่ 1 ตุลาคม 2520 : เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร สิ่งถอนใบ
อนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ตะวันสยาม" โดยไม่มีกำหนด
ด้วยปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ "ตะวันสยาม" ราชวันภาษาไทย ปีที่ 2 ฉบับที่ 368 วันศุกร์ที่ 30
กันยายน 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาพาดหัวข่าว "คนเริ่มหวาดกลัวเหตุร้ายเดือนอาถรรพ์" มีใจ
ความสรุปได้ว่า

ซึ่งใกล้เดือนตุลาคมเข้ามาทุกที ประชาชนส่วนใหญ่ต่างเริ่มมีความหวาดระแวง
ต่อเหตุร้ายที่เกิดขึ้นกับบ้านเมือง เพราะขณะนี้ทุกคนต่างสำนึกและเชื่อถือกันว่า
เดือนตุลาคมคือเดือนอาถรรพ์ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ร้ายแรงและรุนแรง
ต่าง ๆ ที่ผ่านมามีจะบรรจบเอาวันที่เดือนตุลาคมทุกครั้งไป อาทิเช่น วัน
มหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516 และเหตุการณ์รุนแรงวันที่ 6 ตุลาคม 2519 มา
ขณะนี้และเดี๋ยวนี้อาจจะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ร้ายแรงและรุนแรงต่าง ๆ เริ่มก่อตัวขึ้น
มาแล้ว โดยเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินงานอันเจ็บปวดของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
ที่กำลังเริ่มดำเนินแผนการอันชั่วร้ายอยู่ทุกจุดและทั่วประเทศ

นอกจากนี้ยังได้นำภาพเหตุการณ์ความวุ่นวายในอดีตมาตีพิมพ์โฆษณาประกอบข่าวดังกล่าวอีกด้วย
การตีพิมพ์โฆษณาภาพและข่าวดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการโฆษณาข้อความรบกวนใน
ลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อ

²⁰ ข่าวประชาสัมพันธ์, วิทยุสารประจำวัน ที่ 2 กันยายน 2520.

ความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการปลุกปั่นยุงให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันเป็นการกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4²¹

วันที่ 14 ตุลาคม 2520 : สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ตะวันออกปริทัศน์" เนื่องจากตีพิมพ์ข้อความดังต่อไปนี้

1. ปีที่ 1 ฉบับที่ 26 วันที่ 26 กันยายน 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในหน้า 9-14 เรื่อง "คดี 6 ตุลาคม ศาลจะให้ความเป็นธรรมเท่าที่ศาลจะให้ได้" ว่า

รัฐบาลไทยยุคปัจจุบันซึ่งเกิดจากการยึดอำนาจการปกครองด้วยกำลังทหาร มิให้ความเป็นธรรมในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างน่าเศร้าใจ โดยเฉพาะกรณี 6 ตุลาคม และได้พยายามใช้ศิลปะเขียนบทความและการลงรูปถ่ายของนายสุธรรม แสงประทุม กับพวก ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลโน้มน้าวให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าศาลและฝ่ายปกครองมิได้ให้ความเป็นธรรมและรังแกนายสุธรรม แสงประทุม กับพวก ซึ่งเป็นจำเลยในคดี 6 ตุลาคม

ตามที่ทราบกันดีอยู่แล้ว และในหน้า 24-29 เรื่อง "แรงงานสังครามในความเงิบ" ได้พยายามเขียนปลุกปั่นยุงให้ผู้ใช้แรงงานเกิดความรู้สึกเกลียดชังรัฐบาล โดยกล่าวหาว่าประเทศไทยได้รับการกล่าวขานเสมอมาในวงแรงงานโลกว่า ประเทศที่ไม่มีสิทธิประชาธิปไตยสำหรับประชาชนผู้ใช้แรงงาน นอกจากนี้ยังได้เขียนในทำนองยุงปลุกปั่นว่า

วงการแรงงานไทยที่กำลังต้องบรรเลงเพลงรบ ประเด็นสถานภาพสหภาพรัฐวิสาหกิจเป็นเอกด้วยเพลงรบเพลงเอกนี้ ก็ม้องค์ย่อย ๆ ที่สนุกสนานให้น่าติดตามอยู่หลายองค์... เพลงรบของกรรมกรกับรัฐบาลยังคงจะดำเนินต่อไปอีกนาน... ถ้ารัฐบาลนี้ยังอยู่ รัฐวิสาหกิจต้องไปแน่ แต่ปาฏิหารย์สำหรับพวกรัฐวิสาหกิจก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ไม่ใช่หรือคุณ

²¹ ข่าวประชาสัมพันธ์, วิทยุสารประจำวัน 1 ตุลาคม 2520.

2. ปีที่ 1 ฉบับที่ 29 วันที่ 7 ตุลาคม 2520 ในหน้า 25-29 เรื่อง "หนึ่งชาวของสภาปฏิรูป เราจะไปทางไหนกัน" ได้พิมพ์โฆษณาทำนองว่า มีการแบ่งผลประโยชน์ในวงการทหารระดับสูงว่า "...เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงคงไม่มีแล้ว เพราะคณะทหารต่างได้รับผลประโยชน์โดยพร้อมหน้า แต่เหล่าข้าราชการของปฏิวัติก็ยังไม่เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีอย่างแน่นอน" นอกจากนี้ยังได้เขียนพาดพิงถึง พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด กำลังเตรียมการเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารบ้านเมืองคนใหม่ โดยอ้างคำพูดของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ว่า

อย่าลืมว่าเรายังไม่ได้ทำตามข้อเรียกร้องของทหารหนุ่ม พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ กล่าวขึ้นในที่ประชุมนายพลระดับสูง เมื่อคราวพิจารณาโยกย้ายนายทหารเป็นการเตือนให้รู้สึกว่ แม้ทุกฝ่ายจะได้รับผลประโยชน์ทั่วถึงกันแล้ว ก็ไม่ควรลืมข้อสัญญาเมื่อเดือนมิถุนายนที่คงค้างอยู่

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่า การตีพิมพ์โฆษณาข้อความดังกล่าวข้างต้นเข้าข่ายเป็นการโฆษณาข้อความในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวลใจ หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4²²

วันที่ 14 ตุลาคม 2520 : สิ่งพิมพ์ใช้ใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" เนื่องจากหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ปีที่ 4 ฉบับที่ 565 วันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม 2520 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความด้วยการจำหน่ายแจกให้ปรากฏแก่ประชาชน ซึ่งข้อความดังกล่าวขัดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในหน้า 5 คอลัมน์ "นินทาชาวบ้าน" ความว่า

คิดมาที่ไรแล้วซึ่งน้ำใจท่านทุกที ใครจะ ก็พลเรือเอกสัจด์ ชลออยู่ ของผมนะ
ชียะ วันนี้เมื่อปีก่อนท่านใช้อ่านาจหัวหน้าคณะปฏิรูปฯปิดหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม"

²²ข่าวประชาสัมพันธ์, วิกุสสารประจำวันที 14 ตุลาคม 2520.

เป็นฉบับแรก ทำเอาพวกเรารังเกียจ เพราะท่านโมโหที่เราพาดพิงว่า "สังัดประกาศร้าวยังไม่เลือกตั้ง" ท่านว่าพาดพิงอย่างนี้ทำให้คนเข้าใจผิด กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ชัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ครั้นเรื่องมันก็พิกล รื้อฟื้นความทรงจำ กันอีกซักวรรคปะไร ก็หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ฉบับนี้ใช้มีชื่ ที่เป็นตัวต้นเหตุให้เกิดการปฏิรูป ทำให้ท่านสังัด ชลออยู่ ได้เป็นหัวหน้าคณะปฏิรูป และต่อมาได้เป็นรัฐมนตรีกลาโหม แล้วก็ทำให้ใครต่อใครได้เป็นรัฐมนตรีกันจุม รวมทั้งคุณพี่สมิตร สุนทรเวช ที่รักของผม ครบรอบหนึ่งปีที่ "ดาวสยาม" ถูกปิดวันนี้ ผมยังซึ้งในน้ำใจและความเมตตาครับ ท่านสังัดครับ อหากจะเอากระเช้าดอกไม้ไปเยี่ยมคำนับ ก็กลัวท่านจะอายุไม่กล้ารับ

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้มีว่า หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" หรือ "ดาวดารายุคสยาม" ฉบับลงวันที่ 10 ตุลาคม 2519 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความ โดยพาดพิงว่าว่า "สร้างชาติสังัด ขอสี่ปีปฏิรูปกองทัพ ประชาชน เศรษฐกิจ" และอีกคอลัมน์หนึ่งพาดพิงว่าว่า "สังัดประกาศร้าวไม่เลือกตั้งต้องให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ในเวลา 4 ปี" ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบข่าวสารของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินในขณะนั้น ได้ตรวจพิจารณาแล้วมีความเห็นเสนอต่อหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ว่า คณะกรรมการตรวจสอบข่าวได้พิจารณาข้อความดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มีข้อความพาดพิงโดยตรงถึงหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน อาจชวนให้ผู้อ่านคลางแคลงใจ เข้าใจผิด หรือเกิดความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ และพลเรือเอกสังัด ชลออยู่ หัวหน้าคณะปฏิรูป ก็ได้มีคำสั่งให้ถอนใบอนุญาตการออกหนังสือพิมพ์ "ดาวดารายุคสยาม" (คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 7/2519 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2519)

ต่อมา เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2519 บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ดาวดารายุคสยาม" หรือ "ดาวสยาม" (ตามที่กล่าวอ้างในบทความข้างต้น) ได้มีหนังสือถึง พลเรือเอก สังัด ชลออยู่ ความว่า

เรื่องขอความกรุณาผ่อนผัน ประทานกราบเรียน ฯพณฯ พลเรือเอก สังัด ชลออยู่ หัวหน้าคณะปฏิรูปฯ ด้วยคำสั่งของ ฯพณฯ ฉบับที่ 7/2519 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2519 ให้ถอนใบอนุญาตออกหนังสือพิมพ์ "ดาวดารายุคสยาม" ซึ่งกระผมเป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง ดังที่ทราบอยู่ทั่วไปว่า

สืบเนื่องมาแต่การพาดหัวข่าว และการลงข่าวในทางที่ไม่สมควรนั้น บัดนี้กระผม
 ได้มีความสำนึกผิดเป็นอย่างยิ่ง กระผมใคร่ที่จะกราบขอ ฯพณฯ หัวหน้าคณะปฏิรูปฯ
 ได้มีเมตตาแต่กระผมให้มีโอกาสที่จะออกหนังสือพิมพ์ฉบับนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็น
 การพิสูจน์ความบริสุทธิ์ และความรู้สึกในการรับใช้ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 ซึ่งเป็นอุดมการณ์สูงสุดในชีวิตของผม อนึ่งหาก ฯพณฯ จะเมตตาให้กระผมได้ออก
 หนังสือพิมพ์ "ดาวดารายุคสยาม" เป็นปกติแล้วไซ้ร้ ก็เท่ากับ ฯพณฯ ได้มีเมตตาจัด
 ต่อหลายร้อยชีวิต ซึ่งประกอบกิจการงานของตนในหนังสือพิมพ์ "ดาวดารายุคสยาม"
 ออกตีพิมพ์จำหน่ายตามค่าขอ

จากข้อเท็จจริงปรากฏตามหลักฐานข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม"
 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยข้อความอันเป็นเท็จ มีเจตนาใส่ความต่อ
 พลเรือเอก สงัด ชลออยู่ รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมในปัจจุบันให้ประชาชนดูหมิ่นเกลียดชัง
 อันถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21
 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4²³

การที่หนังสือพิมพ์ขาดความมั่นคงในการทำงาน เนื่องจากไม่รู้ว่าหนังสือพิมพ์ที่ตนทำ
 อยู่จะถูกสั่งปิดเสียเมื่อไรนั้น ได้สร้างความตึงเครียดให้กับนักหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมาก เพราะ
 นักหนังสือพิมพ์ไม่สามารถจะต่อสู้กับรัฐบาลได้ ตราบใดที่กฎหมายการพิมพ์ โดยเฉพาะคำสั่งคณะ
 ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ยังคงเป็นโชครวนที่จะกักขังความคิดความอ่านและการ
 กระทำของหนังสือพิมพ์อยู่ ทางออกของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ในขณะนั้นก็คือ การเปลี่ยนท่าที
 ของตนเองจากที่เคยวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล แสดงความคิดเห็นติติงการปฏิบัติงาน
 เจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็หันไปเล่นข่าวประเภทอาชญากรรม ตีหัวหมาด่าแม่เจ๊ก รวมทั้งเรื่อง
 กามารมณ์ และนวนิยายต่าง ๆ เพื่อความสบายใจที่ไม่ต้องมานั่งหวาดกลัวกับการถูกปิดอีกต่อไป
 ผลที่เกิดขึ้นก็คือ ประชาชนคนอ่านได้รับรู้แต่เรื่องราวที่ไม่ได้ช่วยให้ความเป็นอยู่ของตนดีขึ้น ใน
 ทางกลับกันประชาชนจะอยู่กันอย่างหวาดผวากับเหตุการณ์ที่หนังสือพิมพ์นำมาตีพิมพ์ อันได้แก่

²³ ข่าวประชาสัมพันธ์, วิทยุสารประจำวัน ที่ 14 ตุลาคม 2520.

การขาดกรม การฉกชิงวิ่งราว การข่มขืน จนทำให้ดูเหมือนว่า สังคมในขณะนั้นเต็มไปด้วยปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ แต่ความจริงปัญหาเหล่านี้มีมานานแล้วเพียงแต่ว่าหนังสือพิมพ์ไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีเสรีภาพที่จะวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองได้นั่นเอง ครั้นพอเสรีภาพในการเสนอข่าวทางการเมืองหมดไป หนังสือพิมพ์ก็เลยต้องหันมาเล่นข่าวอาชญากรรมแทน

อย่างไรก็ตาม การสั่งปิดหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้น ไม่ว่าจะ 3 วัน 7 วัน หรือปิดไม่มีกำหนด ก็ไม่ได้สร้างความเสียหายอะไรให้กับหนังสือพิมพ์มากนัก เนื่องจากหนังสือพิมพ์ต่างมีหัวสำรองไว้มากมายหลายหัวด้วยกัน และพร้อมที่จะถูกปิด และเปิดใหม่ได้ทุกเมื่อ

หัวในที่นี่ หมายถึงชื่อของหนังสือพิมพ์ เช่น "สยามรัฐ" "ไทยรัฐ" "ประชาชาติไทย" เป็นต้น ที่เจ้าพนักงานการพิมพ์อนุญาตให้ออกได้ โดยตัวบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา ถ้าหัวหนังสือพิมพ์ได้รับการอนุญาตแล้ว ก็ไม่เป็นภาระอะไรมากนักสำหรับผู้ที่มีหลาย ๆ หัว เพราะกฎหมายได้กำหนดไว้ว่า เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จะต้องส่งหนังสือพิมพ์ที่ได้รับอนุญาตนั้นให้แก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ทุก 30 วัน หมายความว่า ไม่ต้องพิมพ์ทุกวัน แต่พอถึง 30 วัน ก็พิมพ์หนังสือที่ได้รับอนุญาตใหม่นั้นส่งให้เจ้าพนักงานการพิมพ์ หนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ ก็ยังคงอยู่ต่อไป ไม่มีสิ้นสุด²⁴

ถึงแม้รัฐบาลจะเข้ามาควบคุมหนังสือพิมพ์อย่างเข้มงวดแค่ไหนก็ตาม แต่ก็ยังมีหนังสือพิมพ์บางฉบับที่ยังคงวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลอยู่ และถูกสั่งปิดครั้งแล้วครั้งเล่า ดูเหมือนว่าการสั่งปิดไม่ได้ทำให้หนังสือพิมพ์หยุดแต่อย่างใด ความตึงเครียดระหว่างรัฐบาลกับหนังสือพิมพ์ก็ทวีขึ้นเรื่อย ๆ ในที่สุดรัฐบาลก็หันไปใช้วิธีเก่า เช่น เต็มใจกับสมัยที่จอมพล ป. พิบูลสงครามใช้ นั่นก็คือ การออกหนังสือพิมพ์เอง รัฐบาลได้ใช้งบประมาณของแผ่นดินมาออกหนังสือพิมพ์รายเดือนชื่อ "เอกฉัตรไทย" และออกหนังสือพิมพ์รายวันชื่อ "เจ้าพระยา" ด้วย

²⁴ คึกฤทธิ์ ปราโมช, "ข่าวไกลนา," สยามรัฐ (29 มกราคม 2520).

ความมุ่งหวังว่าจะให้หนังสือพิมพ์ดังกล่าวมาเป็นปากเป็นเสียงแทนรัฐบาล แต่การออกหนังสือพิมพ์ครั้งนั้นก็ต้องประสบกับความล้มเหลว เพราะงบประมาณที่ใช้มากมายมหาศาล หนังสือขายไม่ได้ถึงกับต้องมีการประมูลหนังสือพิมพ์กัน ซึ่งมีมากถึง 70 ตัน นอกจากนี้ยังนำไปให้กับกรมประชาสัมพันธ์ เคราะห์ที่บ้านคนชรา เพื่อพิทักษ์ชาย ส่วนหนึ่งนำไปขายยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อมอบให้²⁵

การที่รัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร มีนโยบายควบคุมหนังสือพิมพ์อย่างเข้มงวดเช่นนี้ ได้สร้างความบาดหมางระหว่างรัฐบาลกับหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมาก และความบาดหมางนี้มีแนวโน้มที่จะขยายกว้างออกไปทุกที โดยที่หนังสือพิมพ์ถูกสั่งปิดแทบไม่เว้นแต่ละวัน การที่หนังสือพิมพ์ถูกจำกัดเสรีภาพถึงขนาดนี้แทนที่จะร่วมกันเพื่อต่อสู้ และเรียกร้องเสรีภาพที่เสียไปให้กลับคืนมา กลับหาความสามัคคีในหมู่คณะหนังสือพิมพ์ไม่ได้เลย ด้วยเหตุนี้อำนาจการต่อรองของหนังสือพิมพ์กับรัฐบาลจึงแทบไม่มีผลอะไร เพราะการเรียกร้องกระทำกันในวงแคบ ๆ เท่านั้น

สรุปได้ว่า ในยุคของรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร นั้น ทางด้านนักหนังสือพิมพ์ได้มีการเคลื่อนไหวในเรื่องของคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 อย่างเป็นทางการแค่เพียงครั้งเดียว โดยการนำของนางสมศรี เอกชัย นาสกสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในขณะนั้น ร่วมกับ นาสกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, นาสกสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, นาสกสมาคมนักหนังสือพิมพ์ภูมิภาคแห่งประเทศไทย และนาสกสมาคมหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย ซึ่งในการกระทำครั้งนั้นยังมิได้เกิดขึ้นมาในรูปของ "สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย" แต่เป็นจุดริเริ่มที่จะกำเนิดสมาพันธ์ขึ้น และการเรียกร้องครั้งนั้น ได้กระทำโดยการร่างข้อเสนอ และยื่นข้อเสนอดังกล่าวแล้วในตอนต้นของบทที่ 4 ให้แก่ รัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร แต่ข้อเสนอดังกล่าวกลับไม่ได้รับความสนใจจากรัฐบาลสมัยนั้น

²⁵ เข็มทิศมติชน (12 มกราคม 2521).

การเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในสมัยรัฐบาล
พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

ในสมัยของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้มีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดขึ้น ซึ่งร่างขึ้นมาเพื่อใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2519 โดยมีเนื้อหาสาระที่สำคัญคือ มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐสภาสามารถเลือกนายกรัฐมนตรีได้โดยการใช้คะแนนเสียงข้างมาก ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวนี้ได้รับการคัดค้านอย่างมากจากนักการเมือง ปัญญาชนและหนังสือพิมพ์ว่าไม่เป็นประชาธิปไตย²⁶ และสิ่งที่หนังสือพิมพ์ออกมาคัดค้านอย่างมากที่สุดก็คือ สภานิติบัญญัติลงมติตัดข้อความในมาตรา 29 วรรค 3 และ 4 ของรัฐธรรมนูญปี 2517 ออก วรรคที่ถูกตัดออกคือ "บทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์" ที่ว่า

การปิดโรงพิมพ์หรือห้ามทำการพิมพ์อันเป็นการบั่นทอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ การให้เสนอเรื่องหรือข้อความในหนังสือพิมพ์ไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนโฆษณา จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในเวลาระหว่างที่ประเทศอยู่ในภาวะการรบหรือการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศใช้กฎอัยการศึก แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามความในวรรคสอง

ทางสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ อันประกอบด้วย สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย สมาคมนัก

²⁶K. Charoenwattana and T.C. Palnupap, "Ominous Clouds Hang Over the Future of Draft Constitution," The National Review (June 4, 1978) : 5.

หนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย และสมาคมหนังสือพิมพ์ภูมิภาค ต่างก็ออกมาคัดค้านการบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว และมีการประชุมร่วมกัน โดยมีมติดังต่อไปนี้

1) สถาบันผู้ประกอบวิชาชีพทั้ง 5 สถาบัน ขอคัดค้านการตัดข้อบัญญัติวรรค 3 วรรค 4 ในมาตรา 29 ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเนื่องจากขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อย่างชัดเจน

2) สถาบันผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 สถาบันเรียกร้องให้รัฐบาลสภานโยบายแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตลอดจนองค์กรทั้งหมด ผู้ยื่นคัดค้านหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้ทบทวนในสิ่งที่ได้ผ่านมาแล้ว และดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่จะต้องมีส่วนต่อไปภายในภาคหน้าให้รอบคอบรัดกุมและถูกต้อง เพื่อขจัดความแตกแยกภายในชาติให้หมดสิ้นไป

3) สถาบันผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 สถาบันเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 รวมตลอดทั้งบรรดากฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้โดยให้รัฐบาลนำร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับที่สถาบันผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 สถาบันยื่นเสนอต่อนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันไปแล้ว (พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ มาพิจารณาเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย ให้ถูกต้องตามหลักสากลต่อไป

การเสนอร่างเป็นพระราชบัญญัติการพิมพ์ที่พฤษภาคมผลัดกัน เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาเห็นชอบนั้นเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ โดยให้ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจำนวน 6 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484
2. พระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2485
3. พระราชบัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2488
4. คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 36 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519
5. คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519
6. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2525

การเสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่ใช้ควบคุมหนังสือพิมพ์อย่างเคร่งครัดในหลายประการ ได้มีความเคลื่อนไหวจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเสนอกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเกี่ยวกับคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งมีรูปแบบที่สำคัญ คือ

1. เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.
2. เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.
3. เสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ..... เพื่อให้มีการปรับปรุงและตรากฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ขึ้นใหม่

ในยุครัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นั้น ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 จำนวน 2 ครั้งด้วยกัน คือ

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2522 ผู้เสนอได้แก่ นางสาวสุพิตรา มาศดิตถ์ นายวารินทร์ ศรีแหม่ม นายสัมพันธ์ ทองสมัคร นายไกรสร ตันติพงศ์ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2522 นายจรัส นี้อ่วม ส.ส.พรรคกิจสังคม จ.เพชรบูรณ์ กับคณะได้เสนอร่างขอลยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 อีกครั้งหนึ่ง แต่ไม่ได้รับความเห็นชอบ เช่นเคย

วันที่ 21 สิงหาคม 2522 คณะรัฐมนตรีรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ มีมติไม่เห็นชอบการยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 โดยอ้างว่าประเทศชาติยังไม่มั่นคง ดังนั้น ผลการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติได้พิจารณาแล้ว มีมติไม่ให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้ง 2 ฉบับ ในการประชุมครั้งที่ 12/2522 วันพุธที่ 21 พฤศจิกายน 2522 จึงทำให้ร่างพระราชบัญญัติไม่ได้รับการพิจารณาในสภา²⁷

²⁷ รัฐสภาสาร, 38 : 2 (กุมภาพันธ์ 2533) : 6.

ในยุคนั้นของนายกรัฐมนตรีพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นั้นได้เชิญตัวแทนจาก 5 สมาคมหนังสือพิมพ์เข้าพบ (ในสมัยนั้นยังไม่มีสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย) เพื่อขอความร่วมมือให้หนังสือพิมพ์ช่วยกันยกมาตรฐานหนังสือพิมพ์ให้ดีขึ้น โดยเฉพาะต้องการให้หนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนโรงเรียนที่ให้การศึกษากับประชาชน โดยทางนายกรัฐมนตรีได้ขอร้องว่า

ถ้าเป็นเรื่องนโยบายหลักของชาติแล้ว ตัวอย่างเช่น เรากำลังผูกความสัมพันธ์กับประเทศในกลุ่มอินโดจีน ก็อย่าเขียนหรือวิพากษ์วิจารณ์ข่าวไปในทางที่จะเป็นการทำลายสัมพันธ์ภาพที่จะมีขึ้น แต่สำหรับในเรื่องรายละเอียดแล้ว ถ้ารัฐบาลทำอะไรไม่ถูกต้องก็สามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้

ในเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ยินดีรับฟังการวิพากษ์วิจารณ์ ในทำนองการสร้างสรรคจากหนังสือพิมพ์ด้วยดี อันจะเห็นได้จากข้อความดังต่อไปนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้ ก็ยังเป็นประโยชน์ให้แก่รัฐบาลเช่นเดียวกัน เช่น ได้ทำตัวเป็นสื่อกลางในการรายงานผลงานของรัฐบาลไปยังประชาชนทั่วประเทศ ได้ทำหน้าที่ขุดคุ้ยสิ่งที่ไม่ดี หรือการคอร์รัปชันในวงราชการต่าง ๆ เพื่อให้รัฐบาลทราบและดำเนินคดีตามกฎหมายไปแล้วเป็นจำนวนมาก และประการสำคัญที่สุด อสภาก็ให้หนังสือพิมพ์ทุกฉบับรักษาความเป็นกลางในการเสนอข่าวให้ยืนอยู่บนพื้นฐานของความเป็นกลาง และความเป็นจริง ซึ่งรัฐบาลจะรับอย่างสนใจเสมอ โดยเฉพาะเสียงของหนังสือพิมพ์ในเรื่องการเลือกตั้ง และการนำประเทศชาติไปสู่หนทางแห่งประชาธิปไตย²⁸

²⁸บ้านเมือง (5 มีนาคม 2521).

การที่ท่านนายกได้กล่าวเช่นนี้ มิได้แสดงให้เห็นแต่เพียงคำพูดเท่านั้น หากแต่ได้ปฏิบัติตามคำพูดด้วย กล่าวคือ ได้มีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งของอดีตนายกรัฐมนตรี นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ในเรื่องการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาเจ้าพนักงานการพิมพ์เสีย โดยมีความประสงค์ที่จะให้หนังสือพิมพ์มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และมีความรับผิดชอบตามกฎหมายนั่นเอง โดยไม่ต้องอยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาเจ้าพนักงานการพิมพ์อีกต่อไป แต่ก็ยังคงมีกฎหมายควบคุมหนังสือพิมพ์อยู่ คือคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิมพ์สิ่งพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ออกเผยแพร่ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยด้วยการกำหนดข้อห้ามไว้ถึง 8 ประการ ที่หนังสือพิมพ์จะกระทำมิได้ หากมีการฝ่าฝืนพนักงานการพิมพ์มีอำนาจถอนใบอนุญาตผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ได้โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม และห้ามมิให้ผู้ถูกลงโทษนำคดีฟ้องศาลยุติธรรม

หนังสือพิมพ์ในยุครัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ มีเสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลได้อย่างกว้างขวางขึ้นกว่าในยุครัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร แต่หนังสือพิมพ์ก็ยังถูกสั่งปิดอยู่หลายครั้งด้วยกัน โดยสาเหตุของการปิดคือการเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

การควบคุมหนังสือพิมพ์โดยคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ในยุครัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

วันที่ 27 กรกฎาคม 2521 : พลตำรวจเอกมนตรีชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร มีคำสั่งลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2521 ถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับคือ

1. หนังสือพิมพ์ "อาทิตย์" รายสัปดาห์
2. หนังสือพิมพ์ "คนหนุ่ม" สุกโลกใหม่รายวัน
3. หนังสือพิมพ์ "ข่าวไทยนิกร" รายวัน

เหตุผลก็คือ หนังสือพิมพ์ "อาทิตย์" ฉบับที่ 57 วันที่ 1 สิงหาคม 2521 ได้เสนอบทความเรื่อง "ไทยเขมรกับสัมพันธภาพพื้นฐานที่เลือนราง" จดหมายจากผู้นามว่าศรีสะเกษ บันทึกลงจากแฟ้มข่าว เรื่อง "วอลโว่ 1515 + ขววจัด 2521 : 0"

หนังสือพิมพ์ "คนหนุ่ม" ยุคโลกใหม่ ได้เสนอบทความในฉบับที่ 4 วันที่ 19-26 กรกฎาคม คอลัมน์ แชนลุกเดี่ยว ในประเทศเรื่อง "ใครจะเป็น ผบ.สูงสุด" "จุดเดือดที่กำลังจะมาถึง" ฉบับที่ 5 วันพุธที่ 26 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2521 เรื่อง "ปฎิวัติเพื่อใคร" "ชนวลูกเดี่ยว" "เราอยู่ไหนประชาชนบรรลือทั่วกัน" หนังสือพิมพ์ "ข่าวไทยนิกร" ราชวันฉบับวันที่ 24 กรกฎาคม 2521 เสนอเรื่อง "ระหว่างบรรทัด" ฉบับวันที่ 31 กรกฎาคม 2521 เสนอเรื่อง "หมายเหตุประจําวันเรื่อง จะให้ผมบอกเขาว่าอย่างไร"

ทั้งนี้ตามที่ข้อความหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ดังกล่าวได้ลงข้อความมีลักษณะเป็นการกล่าวร้ายเสียชื่อเสียง ก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างคนในชาติ ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่ประเทศชาติ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับยังได้ลงข่าวในลักษณะทำให้ประชาชนตื่นตกใจ หรือวิตกกังวลใจ หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะที่เป็นการปลุกปั่นยุยงให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอันเป็นความผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 พระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

ก่อนหน้านั้น บรรณาธิการทั้ง 3 ฉบับ ได้เคยถูกตักเตือนมาแล้ว 2 ครั้ง เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 7 วรรค 2 สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ แต่ยังคงให้หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับดำเนินการต่อไปได้ โดยให้เปลี่ยนบรรณาธิการดังกล่าว²⁰

วันที่ 28 สิงหาคม 2521 : เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้ถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" ของนายชลอ อยู่เย็น ในข้อหาเสนอข่าวและข้อเขียนขัดต่อความเป็นจริง ถือเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

พันตำรวจเอกปกรณ์ ปิ่นเฉลยผู้กำกับกอง 2 แผนก 3 กองบังคับการตำรวจสันติบาล ได้เปิดเผยถึงสาเหตุการสั่งถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์"

²⁰ เดลินิวส์ (28 กรกฎาคม 2521).

ส่วนหนึ่งเกิดมาจากคอลัมน์ ใหญ่ท่าไม้ ที่เสนอบทความชื่อ "แผนชั่วปีศาจร้าย" ในหน้า 8 ติดต่อกันตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2521 เป็นเวลา 5 วัน³⁰

วันที่ 6 ตุลาคม 2521 : พลตำรวจเอกมนตรีชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์ ได้สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการเจ้าของหนังสือพิมพ์ "คนหนุ่ม" สุคโลกใหม่รายวันภาษาไทย ตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2521 เป็นต้นไป จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้เนื่องจาก หนังสือพิมพ์ "คนหนุ่ม" สุคโลกใหม่รายวัน ฉบับปีที่ 13 วันพุธที่ 24-28 กันยายน 2521 ได้ตีพิมพ์โฆษณาภาพและข้อเขียนต่าง ๆ เช่นภาพคนตายและบาดเจ็บจากเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งเป็นการเจตนาพ่นพ้อหาคะเช็บ หรือเจตนาอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่ดีงาม ทั้งนี้เรื่องดังกล่าวได้ส่งบลงแล้ว โดยการนิรโทษกรรม ซึ่งประชาชนส่วนมาก รวมทั้งนิสิต-นักศึกษาต่างก็พอใจ พฤติกรรมเช่นนี้เป็นการจงใจให้ประชาชนเข้าใจผิดเกลียดชังรัฐบาล ทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ วิตกกังวล เกิดความหวาดเสียว ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นการกระทำความผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และมีลักษณะอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 อีกด้วย นอกจากนี้ปรากฏว่าก่อนหน้านี้ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับนี้เคยถูกตักเตือนมาแล้ว 2 ครั้ง และเคยถูกถอนใบอนุญาตมาแล้ว 1 ครั้ง แต่ให้โอกาส โดยยอมให้เปลี่ยนตัวบรรณาธิการใหม่ได้ แต่ก็ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ยังกระทำความผิดซ้ำอยู่อีก จึงต้องสั่งปิดดังกล่าว³¹

³⁰ สยามรัฐ (29 สิงหาคม 2521).

³¹ ไทยรัฐ (7 ตุลาคม 2521).

วันที่ 13 ตุลาคม 2521 : เจ้าพนักงานการพิมพ์ได้ถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์
ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "อาทิตย์" รายสัปดาห์ โดยอาศัยอำนาจตาม
คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2521 ข้อ 7 วรรค 2 ลึง
ถอนใบอนุญาตดังกล่าว

ทั้งนี้สาเหตุเนื่องจากหนังสือพิมพ์ดังกล่าวในฉบับที่ 67 ประจำวันที่ 10 ตุลาคม 2521
ในหน้าสุดท้าย คอลัมน์ "ก่อนอัสดง" ตีพิมพ์จดหมายเปิดผนึกโดยผู้ใช้นามว่า "เสริมเขียนถึง
เกรียง"

ก่อนหน้านั้นหนังสือพิมพ์ดังกล่าวเคยถูกคำสั่งถอนใบอนุญาตมาแล้วเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม
2521³²

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2521 : ได้มีคำสั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ
และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเคลินิวส์" ด้วยปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ดังกล่าว ฉบับที่
10,632 วันพุธที่ 1 พฤศจิกายน 2521 ฉบับแรกหน้า 6 คอลัมน์ "ฮ่าไต้" ได้ตีพิมพ์โฆษณา
ข้อความมีลักษณะอันอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

โดยที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ เคยถูกตักเตือนมาแล้ว 2 ครั้ง และเคยถูกถอน
ใบอนุญาตบรรณาธิการมาแล้วครั้งหนึ่ง โดยที่ทางราชการได้ให้โอกาสเปลี่ยนตัวบรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์ได้ใหม่ เพื่อให้หนังสือพิมพ์ดังกล่าวคงอยู่ต่อไป แต่หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ยังคงกระทำ
ความผิดดังกล่าวข้างต้นอีก เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงได้นำเรื่องดังกล่าว
เรียนถึง ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) เมื่อเข้า
วันที่ 1 พฤศจิกายน 2521 เพื่อขอรับบัญชาสั่งการ และ ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย ได้มีบัญชาทางวาจาให้ดำเนินการถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และ
เจ้าของหนังสือพิมพ์ "แนวหน้าแห่งยุคเคลินิวส์" โดยไม่มีกำหนดจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

³² มติชน (17 ตุลาคม 2521).

วันที่ 24 มกราคม 2522 : พลตำรวจเอกมนตรีชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจสั่ง
ถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์
"เสียงปวงชน" หนังสือพิมพ์ "ตะวันสยาม" หนังสือพิมพ์ "เคลิมิเรอร์"

เหตุผลในการถอนใบอนุญาตมีความผิดดังนี้

หนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" วันที่ 20 มกราคม 2522 พาดหัวว่า "ตชด.ปะทะเขมร
แล้ว ลู้รบดุเดือด ใช้รถหุ้มเกราะถล่มศัตรูแตกพ่าย"

หนังสือพิมพ์ "ตะวันสยาม" วันที่ 20 มกราคม 2522 พาดหัวว่า "ทหารไทยปะทะ
เขมร ไม่รู้ฝ่ายไหนละเมิดอชิไตย"

หนังสือพิมพ์ "เคลินิวส์" วันที่ 21 มกราคม 2522 พาดหัวว่า "รบแล้วที่ตาพระยา
ตชด.ปะทะเขมรส่งรถเกราะสนับสนุน"

เจ้าพนักงานการพิมพ์อ้างว่า การพาดหัวข้างดังกล่าว ทำให้ประชาชนเกิดความตกใจ
วิตกกังวล หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผิดต่อคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) และข้อ 4

การที่หนังสือพิมพ์มีเสรีภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้นนั้น บางครั้งก็ก่อให้เกิดผลเสียแก่
วงการหนังสือพิมพ์ด้วยกันเองเหมือนกัน เนื่องจากมีหนังสือพิมพ์บางฉบับถือโอกาสขณะที่รัฐบาล
ให้เสรีภาพในการทำหนังสือพิมพ์มากขึ้น ใช้เสรีภาพไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จาก
จดหมายที่ประชาชนเขียนมาถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประจำวันที่ 11 กุมภาพันธ์
2521 เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ขณะนั้นว่า

"กระผมเห็นการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันชั้นนำของไทย (หลาย ๆ ฉบับ
เสียด้วย) ในปัจจุบันนี้ แล้วรู้สึกเศร้าอนาถและสลดใจครับ

"นางงามหย่าผัวเพราะรักบิดา"

"นักร้องชื่อดังผิดหวังเพราะสามี (คนที่ 10) ทั้ง"

"คาราหนังสือสร้างปัญหารักสามเส้า...ทำสาวท้องแล้วไม่ยอมรับ"

เรื่องดังกล่าวนี้ดูเหมือนว่าจะเป็นเรื่องสลักสำคัญ เป็นปัญหา หรือเป็นเรื่องที่เรา
ต้องพยายามรู้ และเข้าใจเสียเหลือเกิน ถึงต้องพาดหัวข่าวเสียตัวเท่าหม้อแกง ค่อนหน้า
กระดาษ"

ในการกระทำของหนังสือพิมพ์เช่นว่านี้ ถือได้ว่าไม่ได้ใช้เสรีภาพที่ได้มาในการยก ระดับมาตรฐานของหนังสือพิมพ์เลยแม้แต่น้อย เพราะเรื่องที่น่ามาตีพิมพ์ให้ประชาชนได้ทราบนั้น ไม่ได้ประเทืองปัญญาผู้อ่านเลย เพียงแต่ข่าวประเภทนี้ทำให้หนังสือพิมพ์ขายได้เท่านั้นเอง ถ้าหากเจ้าของหนังสือพิมพ์ บรรณาธิการ หรือผู้สื่อข่าว จะได้ใช้ความพยายามในการที่จะใช้หน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ที่ตนมี รักษาผลประโยชน์ของประชาชนแล้ว ประเทศชาติน่าจะมีการพัฒนาที่ดีกว่านี้

สรุปได้ว่าในยุครัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นั้น ความเคลื่อนไหวในการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 นั้น ยังไม่มีการตื่นตัวทางด้านนี้เท่าใดนัก สำหรับคนในวงการหนังสือพิมพ์ อันเนื่องมาจากยังไม่เกิดการรวมตัวของคนทำหนังสือพิมพ์ที่จะออกมารวมพลังผลักดันในเรื่องเหล่านี้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น จะกระทำกันเพียงเฉพาะกลุ่ม 5 สมาคม และกระทำเพียงครั้งเดียว ที่ออกมาคัดค้านการบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับใหม่และผลักดันให้รัฐบาลนำร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับที่สถาบันผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 สถาบัน ร่วมกันร่างเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาเห็นชอบเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์เพียงเท่านั้น และการกระทำดังกล่าวก็ไม่สามารถจะผลักดันให้เกิดการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ได้

การเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในสมัยของรัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

สืบเนื่องจากในยุครัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ทางสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ 5 สมาคม ที่ได้ร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ต่อพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รวม 6 ฉบับ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ความเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้ ได้เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ด้วยกล่าวคือ

ในวันที่ 14 มกราคม 2524 นายวัฒนา อิศวเหม ส.ส. จังหวัดสมุทรปราการกับคณะเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 โดยมีหลัก

การเพิ่มเติมข้อ 8 ให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดค่าฤทธมูลฐานผู้ถูกถอนใบอนุญาตแทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐสภาเห็นชอบและให้ประกาศใช้ได้เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2525 โดย พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระราชโองการ

วันที่ 27 กรกฎาคม 2529 ได้มีกลุ่ม ส.ส.นำร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ เสนอเข้าสู่สภาอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้ชื่อว่า "ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ...." ทั้ง 3 ฉบับ โดยรวมการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 เข้าไปด้วย คือ

1. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ....ของนายทวี ไกรคุปต์ ส.ส.ราชบุรี
2. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ....ของนางสุพัตรา มาศดิตถ์ ส.ส.

นครศรีธรรมราช

3. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ....ของนายเจริญ เขาวนประสูร ส.ส.

เชียงใหม่

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่ 1 รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง 3 ฉบับ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 25 คน ขึ้นพิจารณากำหนดการแปรญัตติภายใน 15 วัน โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ของนายทวี ไกรคุปต์ เป็นหลักในการพิจารณา

สำหรับคณะกรรมการวิสามัญ เป็นคนหนังสือพิมพ์อยู่ 6 คน คือ นายสมเจตน์ วัฒนาธร จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์, นางบัญญัติ ทศนียะเวช จากหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์, นายพงษ์ศักดิ์ พยัทธิเชียร จากหนังสือพิมพ์มติชน, นายมานิต สุขสมจิตร กับนายชงชัย ณ นคร จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และนายสำเริง คำพะอู จากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ (แทนคุณสุพัตรา มาศดิตถ์)

สาระของร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่นี้ คล้ายคลึงกันกับร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ที่ตกไปในคราวที่มีการยุบสภา เมื่อเดือนเมษายน 2529 กล่าวคือ ได้มีการกำหนดให้มีการยกเลิกกฎหมายการพิมพ์ฉบับเก่า ๆ ที่ยังคงบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น อันได้แก่พระราชบัญญัติ

การพิมพ์ 2484 พระราชบัญญัติการพิมพ์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2485 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2488 คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 36 และฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ. 2525 อีกทั้งกฎหมาย ข้อบังคับอื่น ๆ ที่ขัดกับกฎหมายนี้ทั้งหมด นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาการหนังสือพิมพ์ขึ้น เพื่อให้เป็นองค์กรควบคุมกันเองของบรรดาผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ถ้าหากกฎหมายฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ จะทำให้อำนาจของเจ้าพนักงานการพิมพ์ถูกตัดทอนลงไป และนักหนังสือพิมพ์ก็จะมีองค์กรที่ใช้ในการควบคุมกันเองในรูปของสภาการหนังสือพิมพ์อีกด้วย³³

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ในชั้นกรรมาธิการ ได้มีการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติจากร่างเดิม จำนวน 4 มาตรา จาก 95 มาตรา โดยเฉพาะในส่วนสำคัญ ๆ คือ อำนาจของเจ้าพนักงานการพิมพ์ บทบาทของสภาการหนังสือพิมพ์ ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้งกันภายในกรรมาธิการร่าง ระหว่างตัวแทนฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายหนังสือพิมพ์ และสภาผู้แทนราษฎรขึ้น ทำให้การพิจารณาร่วมกันในชั้นกรรมาธิการเป็นไปอย่างล่าช้า กล่าวคือกรรมาธิการฝ่ายตัวแทนรัฐบาล อันได้แก่ นายสุกิจ จุลละนันท์ พลตำรวจตรีเกษม แสงมิตร พันตำรวจเอกเศรษฐ โสภณพันธ์ และพันตำรวจเอกชวลิต มกรารัตน์ และนายทวี ไกรคุปต์ เจ้าของร่าง ซึ่งต้องการให้มีการคงอำนาจในการออกธรรมของเจ้าพนักงานการพิมพ์เอาไว้ แต่ฝ่ายผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และกรรมาธิการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ ต้องการให้อำนาจดังกล่าวไปอยู่ที่สภาการหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตามในที่สุดฝ่ายรัฐบาลก็ยินยอมให้เป็นไปตามที่ฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและหนังสือพิมพ์ต้องการ นอกจากนั้นก็มีการประนีประนอมกันอีกในหลาย ๆ มาตรา จนผลที่สุดการพิจารณาในกรรมาธิการวิสามัญก็เป็นอันสิ้นสุดลง หลังจากพิจารณากันมาถึง 45 วัน (26 กันยายน - 7 พฤศจิกายน 2529)³⁴

³³มานิจ สุขสมจิตร, "ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่," วารสาร ส.น.ท. ฉบับเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระราชินีนาถ (12 สิงหาคม 2530) : 58-65.

³⁴กรรมาธิการ, กอง, "รายงานการประชุมกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.(...)," กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.

เมื่อร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ในขั้นตอนของการพิจารณากฎหมาย สภาผู้แทนราษฎรต้องส่งร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์นั้นต่อวุฒิสภา และวุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน³⁵ ซึ่งในกรณีร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์นั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้บ่งชี้ว่า เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน* ดังนั้นจึงจำเป็นที่วุฒิสมาชิกจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน โดยที่ประชุมของวุฒิสมาชิกมีความเห็นร่วมกันว่าร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์มีสาระเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ จึงได้เสนอให้กรรมาธิการปกครองเป็นผู้พิจารณา

ดังนั้นในขั้นตอนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ของวุฒิสภา บทบาทสำคัญจึงตกอยู่ที่กรรมาธิการปกครองของวุฒิสภา วุฒิสมาชิกที่เป็นกรรมาธิการปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ร่างกฎหมายการพิมพ์ที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรนั้น มีเนื้อหาที่ให้อำนาจแก่ฝ่ายหนังสือพิมพ์มากเกินไป จนลิดรอนอำนาจของฝ่ายข้าราชการซึ่งเป็นอำนาจบริหารที่ชอบด้วยกฎหมาย และอาจเป็นการเปิดโอกาสให้หนังสือพิมพ์ให้เสรีภาพและองค์กรของตนเองอย่างเด็ดขาดการควบคุม ตรวจสอบ และถ่วงดุล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข ซึ่งมีเนื้อหาสาระเด่น ๆ ดังนี้³⁶

³⁵ ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2528 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมเกษตรกรแห่งประเทศไทย, 2529), หน้า 12.

* เหตุผลที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรบ่งชี้ว่าเป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เพราะมีบทบัญญัติบางมาตรากำหนดระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน เช่น กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเอาไว้ในตอนท้ายของร่างพระราชบัญญัติ.

³⁶ คำชี้แจงของนายโอสถ โกสิน ต่อที่ประชุมวุฒิสภา, ใน รายงานการประชุมวุฒิสภา สมัยสามัญ สมัยที่ 1 ครั้งที่ 6/2530 (วันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2530), กองชวเลขและพิมพ์ดีด สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.

1. การแก้ไขเพิ่มเติมข้อความที่บังคับให้มีให้กฎหมายใช้บังคับต่อหนังสือพิมพ์ของทางราชการ เพราะนิยามศัพท์ของร่างกฎหมายที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร ได้ระบุไว้ชัดและครอบคลุมว่าให้มีการยกเว้น โดยผ่านวุฒิสมาชิกเห็นว่า จะก่อให้เกิดปัญหาในการออกหนังสือของทางราชการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์ แต่เป็นข่าวของทางราชการ ซึ่งมีอยู่มากมาย รวมทั้งราชกิจจานุเบกษาคด้วย

2. การเพิ่มเติมข้อความที่ระบุว่า "หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ" ในมาตรา 10, 21 และ 27 นั้นในร่างเดิมของสภาผู้แทนราษฎรระบุไว้เพียงว่า "ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน" ซึ่งกรรมาธิการปกครองวุฒิสมาชิกเห็นว่า มีความสำคัญและจำเป็น เพราะถ้าหากไม่ใส่ข้อความดังกล่าวไว้แล้ว จะเกิดปัญหาการตีความและการควบคุมพฤติกรรม การใช้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ และจำเป็นต้องมีการนิยามคำว่า ความมั่นคงของชาติประกอบด้วย

3. แก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระบัญญัติเกี่ยวกับการออกค่าธรรมเนียมค่าสิ่งของเจ้าพนักงานการพิมพ์จากร่างเดิมให้ออกค่าธรรมเนียมต่อสภาการหนังสือพิมพ์ ไปเป็นให้ออกค่าธรรมเนียมต่อศาล ซึ่งตามความของร่างเดิมวุฒิสมาชิกเห็นว่า การให้อำนาจสภาการหนังสือพิมพ์อย่างมาก จนสามารถเปลี่ยนแปลงข้อวินิจฉัยของฝ่ายบริหารนั้น เป็นการขัดกฎหมายและหลักการปกครอง เพราะสภาการหนังสือพิมพ์ แม้ว่าจะมีลักษณะเป็นไตรภาคี คือตัวแทนของฝ่ายราชการ หนังสือพิมพ์ และกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์ แต่โดยโครงสร้างและสัดส่วนแล้ว ฝ่ายราชการย่อมถูกอิทธิพลอำนาจลงไป โดยการใส่เสียงส่วนมากของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ผู้เป็นภาคเอกชน ซึ่งมีอยู่ถึง 6/1 ได้โดยง่าย

4. เรื่องอำนาจการตรวจข่าวของเจ้าพนักงานการพิมพ์ ซึ่งวุฒิสมาชิกได้เพิ่มเติมบทบัญญัติเข้าไปทำสมาตรา 39 เป็นมาตรา 39 ทวิ โดยเหตุผลที่สำคัญคือ อำนาจการตรวจข่าวของเจ้าพนักงานการพิมพ์ควรจะครอบคลุมทั่วถึงในภาวะที่มีเหตุฉุกเฉิน หรือสภาวะสงคราม เพราะข่าวแม้ว่าจะเกี่ยวข้องกับหรือเกิดขึ้นในบางพื้นที่ แต่ก็มีผลให้มีการแพร่ไปทั้งประเทศได้ ซึ่งถ้าขึ้นปล่อยให้เป็นไปตามมาตรา 39 ตามร่างเดิมของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จะเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติอย่างร้ายแรง

ภายหลังจากที่วุฒิสภาได้เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับแก้ไข โดยกรรมาธิการปกครองวุฒิสภา ในวันที่ 30 มีนาคม 2530 สมพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ได้ออกแถลงการณ์ร่วมให้รัฐบาลยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 หลังจากที่ได้มีการประชุมร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง และต่อมาในเดือนพฤษภาคม 2530 สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย โดยการนำของนางสาววิภา สุขกิจ อดีตนายกสมาคมนักข่าว ซึ่งเป็นประธานสมาพันธ์ฯ ในขณะนั้น ก็ได้มีการบันทึกความเห็นแจ้งไปยังวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร โดยมีข้อความดังนี้

การที่กรมราชการปกครองวุฒิสภา ได้แปรญัตติแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในหลายประเด็นหลายอัตรา ให้ผิดแผกไปจากร่างเดิมที่สภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ความเห็นชอบไปแล้วนั้น น่าจะเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของหลักการที่จะให้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ และการเปิดโอกาสให้หนังสือพิมพ์ควบคุมตนเอง โดยมีความรับผิดชอบ³⁷

นอกจากนั้น สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ยังได้แสดงความไม่เห็นด้วยกับประเด็นการแก้ไขกฎหมายของคณะกรรมการฯ ไว้ 5 ข้อ คือ³⁸

1. เป็นการเปิดช่องทางให้รัฐออกหนังสือพิมพ์ได้ ซึ่งไม่มีประเทศเสรีประชาธิปไตยประเทศใดทำกัน
2. การให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ ห้ามขาย จำเลย และยึดหนังสือพิมพ์ โดยเพียงแต่เห็นว่าอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยนั้น เป็นการให้อำนาจครอบจักรวาลแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ เพราะเพียงแค่นักงานการพิมพ์ดำริเอาว่ามีการเตรียมการในการกระทำก็สามารถเอาความผิดได้
3. การให้หน่วยงานราชการทั่วประเทศ มีอำนาจสั่งให้หนังสือพิมพ์แก้ไขข่าวได้ อาจทำให้มีการใช้อำนาจโดยขาดหลักเกณฑ์แน่นอน

³⁷ "วุฒิสมาชิกย้าใหญ่ พระราชบัญญัติการพิมพ์," สื่อมวลชนปริทัศน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 (พฤษภาคม 2530) : 69.

³⁸ จุลสารนักข่าว (สิงหาคม 2530) : 3.

4. การกำหนดให้มีการเซ็นเซอร์หนังสือพิมพ์ในบางสถานการณ์ เป็นสัญลักษณ์ของประเทศเผด็จการ เพราะหากบ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติ และจำเป็นต้องทำเช่นนั้น ก็มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้แล้ว

5. เมื่อมีการแก้ไขให้สภากาหนังสือพิมพ์มีอำนาจในการเพิกถอน ความประพฤติบรรดานักหนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง เหตุใดจึงมีการตั้งตัวแทนส่วนราชการอื่น ๆ เช่น กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เข้ามาร่วมในคณะกรรมการสภากาหนังสือพิมพ์ด้วย

กล่าวโดยสรุป สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์มีความเห็นว่า ถ้าหากรัฐบาลนำเอาร่างกฎหมายการพิมพ์ที่วุฒิสภาแก้ไขไปประกาศใช้ ย่อมเท่ากับเป็นการสร้างพันธนาการให้กับหนังสือพิมพ์อีกเช่นเดิม ซึ่งย่อมเป็นการขัดต่อหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและขัดต่อความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์

แต่แล้วในวันที่ 29 เมษายน 2531 ได้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้น นั่นก็คือ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.... ที่แต่ละฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายหนังสือพิมพ์ หรือฝ่ายรัฐบาลได้พยายามต่อสู้กันมาจนกระทั่งจะถึงการพิจารณาในวาระสุดท้ายแล้วนั้น ก็ต้องมีอันตกไปอีกครั้งหนึ่ง เมื่อมีการประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร

การควบคุมหนังสือพิมพ์ โดยคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในยุคของรัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

วันที่ 30 สิงหาคม 2523 : พลตำรวจเอกมนตรีชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้มีคำสั่งที่ 15/2523 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2523 เรื่องถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" โดยกล่าวว่าหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ฉบับที่ 8256 ปีที่ 23 ประจำวันศุกร์ที่ 29 สิงหาคม 2523 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข่าวเรื่อง "มนตรีชัยเดือดดาลลูกน้องทำงานหน้า บุกกรมตำรวจฉกยาชาย ผกค."

เข้าลักษณะเป็นการโฆษณาข้อความและการพาดหัวหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นเท็จ หรือในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหวาดกลัว หรือข้อความในลักษณะซึ่งเป็นการปลุกปั่น ยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอันเป็นความผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และเข้าลักษณะอื่นเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

คำสั่งดังกล่าวแจ้งด้วยว่า บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ได้เคยถูกตักเตือนมาแล้ว 4 ครั้ง ยังคงกระทำความผิดดังกล่าวข้างต้นอีก และพลตำรวจเอกมนต์ชัย พันธุ์คงชื่น ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์ อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (3) ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 สั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ราชวันภาษาไทย

ตามบัญชีของท่านอธิบดีกรมตำรวจเมื่อเวลา 10:00 น. วันที่ 29 สิงหาคม 2523 ให้ดำเนินคดีค้นแก่ผู้รับผิดชอบหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" กรณีที่หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ประจำวันที่ 18 สิงหาคม 2523 ได้ตีพิมพ์โฆษณา ใช้ข้อความในคอลัมน์ "ฮ่าตำรวจ" โดยนายดาบเคน หน้า 7 ความว่า "นายดาบเคนเคยรู้และไปที่บ้านพัก อตร.มนต์ชัยมาแล้ว รู้แต่ว่าเป็นคนชอบเครื่องลายคราม แต่ไม่รู้ทำไมคนรถมาเล่าให้ฟังว่ามีพ่อของ สวญ.คนหนึ่ง มีตำแหน่งใหญ่ที่สุดในจังหวัดนั้น เอาจางข้างคู้หนึ่งไปก้านลให้ อตร.มนต์ชัย" เข้าลักษณะเป็นการเสนอข้อความซึ่งเป็นเท็จ เป็นความผิดตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และฉบับวันที่ 29 สิงหาคม 2523 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในหัวข้อความว่า "มนต์ชัย เตือนศาลลูกน้องทำงานหน้า บุกกรมตำรวจ ฉกชายช พกค." เข้าลักษณะเป็นการเสนอข้อความเท็จ เป็นความผิดคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4³⁰

³⁰ เติลโทม (30 สิงหาคม 22523) : 1, 16.

วันที่ 29 พฤศจิกายน 2523 หนังสือพิมพ์ "สยามนิกร" ราชสีปดาร์ ฉบับวันที่ 29 พฤศจิกายน 2523 ได้ลงพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "สรรพาวุธ วินาศกรรม" และฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2523 ได้ลงพิมพ์โฆษณาบทความเรื่อง "ต่ออายุ ผบ.ทบ. กรรมการกองทัพบก" เจ้าพนักงานการพิมพ์ได้ สรุปว่าบทความทั้ง 2 เรื่องเข้าลักษณะเป็นการกล่าวร้าย เสียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลอย่างเคลือบคลุม บางส่วนบางตอนเป็นเท็จ บางส่วนก็เป็นการโฆษณาความลับของทางราชการ อันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 2 (3) (6) (8) และข้อ 4 และเข้าลักษณะอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 อีกด้วย เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 สั่งถอนใบอนุญาตหนังสือพิมพ์ดังกล่าว⁴⁰

วันที่ 2 ธันวาคม 2523 : อธิบดีกรมตำรวจ ได้ใช้อำนาจของเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" โดยอ้างว่า หนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" ฉบับประจำวันที่ 1 ธันวาคม 2523 ได้พาดหัวข่าว "เปิดโปงโกงกินน้ำตาลรัฐ ฝายบุญชูรายกันอื้อ กักกันขึ้น กก.ละ 30" ซึ่งมีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้ "นายบุญชูได้สั่งน้ำตาลจากต่างประเทศเข้ามาในไทยแบบชื้อขาย รัฐบาลสูญเสียอย่างมหาศาล น้ำตาลที่ส่งเข้าโรงงานน้ำตาลที่นายบุญชูเป็นประธานชื้อไม่ถึง 3 แสนกระสอบ ในราคากิโลกรัมละ 8 บาท ชั่วการสั่งขึ้นราคาน้ำตาลคุมเด็ชว บริษัทนั้นกำไรทันที 150 ล้านบาท"

ข้อความดังกล่าว เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ระบุว่าอาจจะกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพของรัฐบาล อันอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 แล้วจึงเข้าลักษณะโฆษณาข้อความและพาดหัวหนังสือซึ่งเป็นเท็จ ทั้งยังเป็นกล่าวร้าย เสียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทย อย่างเคลือบคลุม โดยไม่แจ้งให้เห็นว่าได้ทำผิดในเรื่องอันใด ขัดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

⁴⁰ เอกสารกรมตำรวจ กองกำกับการ 3 สันติบาล

และก่อนหน้านั้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" ได้ถูกตักเตือนมาแล้วครั้งหนึ่ง จึงสั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาบรรณาธิการมีกำหนด 5 วัน นับแต่วันที่ 2 ธันวาคม - 6 ธันวาคม 2523

ก่อนหน้านั้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2523 ทางกรมตำรวจได้เคยตักเตือนหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" มาแล้วครั้งหนึ่ง ในคดีหมิ่นการตอบปัญหาทางเพศ แต่ปรากฏว่ายังมีการฝ่าฝืนอีก ส่วนพันตำรวจตรีสำโรจน์ แสนดีจริง สารวัตรแผนกเอกสารและหนังสือพิมพ์ กอง 3 กรมตำรวจ กล่าวว่าได้ส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานสอบสวนดำเนินคดีทางอาญากับหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" หนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" และหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ในข้อหาลามกอนาจารแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องของตำรวจท้องที่ที่จะจัดการต่อไป

วันที่ 16 มกราคม 2524 : พลตำรวจโทสุรพล จุลละพราหมณ์ รองอธิบดีกรมตำรวจ รักษาการแทนพลตำรวจเอกมนต์ชัย พันธุ์คงชื่น อธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์ สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 และพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ได้ลงนามในคำสั่งถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" เป็นเวลา 7 วัน เนื่องจากหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ตีพิมพ์ภาพช่าวอนาจาร

หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" กับ "เดลินิวส์" มีความผิดในโทษที่เบากว่าหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" จึงเพียงแต่ถูกดำเนินคดีเท่านั้น⁴¹

วันที่ 4 สิงหาคม 2524 : พลตำรวจเอกสุรพล จุลละพราหมณ์ อธิบดีกรมตำรวจในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้มีคำสั่งที่ 4/2524 ให้ถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ราชวัน

ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ราชวัน ปีที่ 8 ฉบับที่ 2338 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2524 ได้ตีพิมพ์ภาพหัวข่าวว่า "ทหารรับจ้างก่อการจลาจล เพลารถตำรวจ ไล่กัน

⁴¹ มติชน (16 มกราคม 2524) : 1-2.

ชาวบ้านอวดศึกกลางเมือง หนีตายจ้าวละหวั่นหวัดนองเลือด" การลงข่าวเช่นนั้นทำให้ผู้อ่าน
เข้าใจผิดว่าทหารได้ก่อจลาจลขึ้น ซึ่งความจริงแล้วผู้ก่อการเป็นเพียงลูกจ้างของบริษัทรับเหมา
ก่อสร้างทางในเขตแทรกซึมของ ผกค. เท่านั้น มิใช่ทหารแต่อย่างใด การลงข่าวเช่นนั้นเข้า
ลักษณะการโฆษณาพาดหัวซึ่งเป็นเท็จ ทำให้ประชาชนเกิดความแตกตื่น ตกใจ หรือกังวล หรือ
เกิดความหวาดกลัว ซึ่งจะก่อให้เกิดการปลุกปั่น ชุอง ให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นภายใน
ประเทศ เป็นการผิดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามคำสั่งคณะปฏิรูป
การปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และเข้าลักษณะ
ผิดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484
มาตรา 36 (3) จึงให้ถอนใบอนุญาตการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ และเจ้าของ
หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ราชวัน⁴²

วันที่ 31 มีนาคม 2525 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายชูเกียรติ
อิมประเสริฐ ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ฉบับประจำวันที่ 16 มกราคม 2525 (ฉบับแรก)
ได้ตีพิมพ์โฆษณาข่าวว่า "ทหารพรานปล้นรถทัวร์ของบริษัทน่านทัวร์ หมายเลขทะเบียนรถ
นน.10-0160 ในเส้นทางน่าน-พะเยา ตรงกิโลเมตรที่ 52 บ้านทุ่งหนอง อำเภอลี้เชียงใหม่"
ข้อความดังกล่าวปราศจากข้อมูลความจริง เข้าลักษณะเป็นการเสนอข้อความซึ่งเป็นเท็จ เป็น
การฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2
(6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตามพระราช
บัญญัติการพิมพ์ 2484

พบก.ส. เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36
(1) ของพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ราชวัน
ภาษาไทย⁴³

⁴² ไทยรัฐ (4 สิงหาคม 2524) : 1, 7.

⁴³ เอกสารกรมตำรวจ กองกำกับการ 3 สันติบาล.

วันที่ 27 กันยายน 2525 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายสุรินทร์ พนมเช็ง ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "หลักไท" รายสัปดาห์ภาษาไทย ปีที่ 1 ฉบับที่ 32/33 กันยายน 2525 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข่าว บทความ "ศึกวางระเบิดใครไล่ใคร" โดยเสนอบทความรองว่า "ระวิงขวัญของประชาชน" ได้ลงภาพแสดงตัวอย่างกลไกระเบิด 4 ภาพ บทความดังกล่าวได้ใช้ถ้อยคำว่า "ซึ่งส่วนประกอบต่าง ๆ มีขายในท้องตลาดเอามาทำขึ้นเอง" และได้วิเคราะห์กรณีวัตถุระเบิดที่ขวางกระทรวงกลาโหมว่า ใช้ T.N.T เป็นวัตถุระเบิดที่มีอำนาจทำลายร้ายแรง เพราะ T.N.T 10 ปอนด์ สามารถพังกักกว้าง 8+8+5 เมตรได้ง่าย...

ข้อความบทความดังกล่าว เป็นการชี้แนะการทำและการประกอบวัตถุระเบิดแก่สาธารณชน ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์อาจจะคิดทดลองก็ได้ ซึ่งเป็นการใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม อันอาจจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายขึ้นได้ เป็นการฝ่าฝืนขัดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 และพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 เดือนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "หลักไท" รายสัปดาห์ภาษาไทย ให้สั่งรวไว้ และระมัดระวังในการเสนอข่าว บทความ ด้วย⁴⁴

วันที่ 13 ตุลาคม 2525 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายอังครส เจริญราษฎร์ ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" ฉบับประจำวันที่ 2, 4, 5, 8, 9, 12 และ 13 ตุลาคม 2525 ได้พิมพ์โฆษณาข่าวเกี่ยวกับวงการทรีสต์ และวงการเงินว่าเกิดความปั่นป่วนวุ่นวาย ประชาชนเฮโลกันถอนเงิน และแฝงเล่ห์โสมมต้มคนทั้งประเทศ ซึ่งข่าวเรื่องดังกล่าวนี้มีลักษณะเกินเลยความเป็นจริง อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวลการกระทำดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะเป็นการกระทำผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน.

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (1) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" รายวันภาษาไทย และถือว่าการตีพิมพ์ครั้งสุดท้าย หากไม่เชื่อฟังและยังกระทำผิดกฎพระราชบัญญัติการพิมพ์อีก จะถูกถอนใบอนุญาตการเป็นเจ้าของ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" รายวันภาษาไทย⁴⁵

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2525 : พลตำรวจตรีโรภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายเรืองชัย ทวีพันธ์รัตน์ ได้ทราบหนังสือพิมพ์ "มติชน" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 15 พฤศจิกายน 2525 ได้ตีพิมพ์โฆษณาพาดหัวข่าวว่า "ด่วน เปรมเลื่อนไปจีน ปรับปรุง ครม. ทั้งชุด โละรมต. นักการเมือง" โดยมีรายละเอียดของข่าวพอสรุปได้ดังนี้

ด่วนเปรมเลื่อนเดินทางไปจีน เตรียมปรับปรุงครม. ทั้งคณะกระชั้นหัน คณะรัฐมนตรีสั่งกีดปรการการเมืองออกหมด ตั้งคนใหม่่นอกวงการเมืองเข้าแทน เพื่อให้รัฐบาลลอยตัว ใช้เวลา 7 เดือนก่อนการเลือกตั้ง แก้ปัญหาประเทศชาติ ปูทางให้รัฐบาลใหม่ ระบุเป็นวิธีแก้ครหาปรการการเมือง ใช้อิทธิพลของรัฐบาลเลือกตั้ง เปิดโอกาสให้ไปหาเสียงกันได้เต็มที่ เป็นการป้องกันกาอ้างเหตุปฏิวัติรัฐประหาร ยืนยันมีการเลือกตั้งแน่นอน

ข่าวดังกล่าวไม่มีมูลความจริง การกระทำของหนังสือพิมพ์ "มติชน" เข้าข่ายเป็นการตีพิมพ์โฆษณาข้อความซึ่งเป็นเท็จ อันเป็นความผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 (1) ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "มติชน" รายวันภาษาไทย เพื่อให้สำวร⁴⁶

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน.

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2525 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายสมโพธิ ปุณณบุตร ทราบว่าหนังสือพิมพ์ "มหาชัย" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 16 พฤศจิกายน 2525 (กรอบแรก) ได้พิมพ์โฆษณาพาดหัวข่าวว่า "ด่วนนายกดไปจีนกระทันหันตั้งหลักปรับ ครม.ใหม่" และ "อาทิตย์เปิดไฟเขียวสนับสนุนอย่างเต็มที่" ซึ่งมีรายละเอียดของข่าวพอสรุป ได้ว่า

นายกรัฐมนตรีงดการเดินทางไปจีนกระทันหัน เตรียมปรับ ครม. ก่อนวันที่ 17 นี้ อาทิตย์เปิดไฟเขียวแล้วสนับสนุนเต็มที่ คณะรัฐมนตรีชุดใหม่มาจากบุคคล ภายนอกพรรคการเมืองทั้งสิ้น "ลิกธิ" โตไม่จำเป็นต้องปรับ ครม. เพราะ กระทรวงมหาดไทยคุมเกมการเลือกตั้งได้ ไม่ยอมให้พรรคการเมืองร่วมรัฐบาลใช้อำนาจหน้าที่หาเสียง แหล่งข่าวระดับสูงในสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยกับหนังสือพิมพ์ "มหาชัย" ว่า พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เตรียมการปรับ ครม. ภายใน 2 วันนี้ เพื่อเลือกสรรบุคคล ซึ่งไม่สังกัดพรรคการเมืองเข้ามาเป็น รัฐมนตรีบริหารประเทศในช่วง 7 เดือนก่อน การเลือกตั้งปีหน้า สำหรับเหตุผล การปรับครม.

แหล่งข่าวชี้แจงว่า เพื่อให้รัฐบาลพ้นจากปัญหาความกระทบกระทั่งระหว่างพรรค การเมืองร่วมรัฐบาล และยังเป็นการแก้ครหาว่าพรรคการเมืองร่วมรัฐบาลใช้ อำนาจหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์แก่การเลือกตั้ง

การกระทำดังกล่าวของหนังสือพิมพ์ "มหาชัย" เป็นการโฆษณาข้อความซึ่งเป็นเท็จ เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะ ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "มหาชัย" รายวันภาษาไทย เพื่อให้สังวรไว้⁴⁷

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน.

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2525 : หนังสือพิมพ์ "สยามใหม่" ราชสีปดาร์ ภาษาไทย ปีที่ 1 ฉบับที่ 52/17 พฤศจิกายน 2525 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในคอลัมน์ บันทึกจากแฟ้มข่าว ในหน้า 11 ความว่า

การปิดห้องสี่เหลี่ยมไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล เพื่อประชุมลับ 2 ชั่วโมงเต็ม พร้อมด้วยนายทหาร นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และเจ้าหน้าที่หน่วยข่าวแทบทุกหน่วย เมื่อ 14.00 น. วันที่ 3 พฤศจิกายน ที่ ผ่านมา ประเด็นหนึ่งที่หยิบยกขึ้นมาพูดถึงก็คือ การเตรียมจับกุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การทำหนังสือใต้ดินที่มีเนื้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

พิจารณาเห็นว่าการที่หนังสือพิมพ์ "สยามใหม่" ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความดังกล่าว เป็นการเปิดเผยความลับของทางราชการ ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้ว ในขณะที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารและ ตำรวจกำลังดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับเรื่องสิ่งพิมพ์ "9 รัชกาลแห่งราชวงศ์จักรี" อยู่ อัน เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีข้อความพาดพิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเจ้าหน้าที่ได้กระทำกันเป็นความลับ เมื่อหนังสือพิมพ์ได้นำข่าวซึ่งเข้าใจได้ว่า เป็นข่าวเดียวกันนี้มาตีพิมพ์โฆษณา ย่อมเป็นผลทำให้ผู้ กระทำผิดอาจจะมีการไหวตัว ยากแก่การจับกุมของเจ้าหน้าที่ต่อไป

ข้อความดังกล่าวจัดเป็นการเผยแพร่ความลับของทางราชการ ตามคำสั่งคณะปฏิรูป การปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (8) และอาจจะขัดต่อความ สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

วันที่ 29 พฤศจิกายน 2525 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายประสงค์ ทัศนเศรษฐากร ได้ทราบว่ หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ราชวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 30 พฤศจิกายน 2525 ได้พิมพ์โฆษณาพาดหัวข่าวว่า "อบ เปิดโปงข่าวทั่วโลกแพง รัฐบาลแหกตา กดราคา 3,000" นั้น เข้าลักษณะเป็นการพาดหัวข่าวซึ่งเป็นเท็จ หรือในลักษณะที่อาจทำให้ ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหวาดกลัวการกระทำดังกล่าวของ หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" เข้าข่ายการกระทำผิดตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (1) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" รายวันภาษาไทย เพื่อให้สังวรไว้⁴⁸

วันที่ 14 มกราคม 2526 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายประดิษฐ์ ตัณฑ์กำหนด ได้ทราบฯ หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์" รายสัปดาห์ ภาษาไทย ปีที่ 19 ฉบับที่ 24 ประจำวันที่ 5 ธันวาคม 2525 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความพาดหัวข่าวว่า "รัฐบาล หลอกลวงประชาชน เสี่ยงตำหนิจากนักวิชาการ" นั้น แม้จะเป็นไปในลักษณะการถ่ายทอดข่าว ตามข้อเท็จจริง แต่ก็อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดได้ว่า นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการกำหนด มาตรการราคาข้าวนั้นใช้ไม่ได้ผล เท่ากับเป็นการขึ้นาหรือปลุกปั่น ยุงประชาชนโดยบางอย่าง ยิ่งพวกชาวนา อันอาจจะก่อให้เกิดความไม่สงบได้ จึงเข้าลักษณะเป็นความผิดต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 (1) ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์" เพื่อให้สังวรไว้⁴⁹

วันที่ 27 มกราคม 2526 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายคำณูญ สิทธิสมาน ทราบฯ หนังสือพิมพ์ "ข่าวจตุรัส" รายสัปดาห์ ภาษาไทย ฉบับที่ 68 วันจันทร์ที่ 17 มกราคม 2526 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในคอลัมน์ กรองข่าว หน้า 66 เรื่อง "รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาแตกหาม" ซึ่งข้อเขียนในเรื่องดังกล่าว เป็นไปในทำนองอาจก่อให้เกิดความแตกแยกใน วงการทหารได้ เข้าลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามคำสั่งคณะกรรมการ ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

⁴⁸ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน.

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (1) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "ข่าวจตุรัส" รายสัปดาห์ภาษาไทย เพื่อให้สังวรไว้⁵⁰

วันที่ 21 มีนาคม 2526 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายชานดา เมนะสุด ทราบว่าหนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" รายวันภาษาไทย ฉบับวันที่ 22 มกราคม 2526 ได้ตีพิมพ์โฆษณาพาดหัวข่าวว่า "สิทธิจะเปรมไม่ให้เกิดระคึกฤทธิ ส่ายหน้าหมดทางช่วย" นั้น การกระทำของหนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" เป็นการตีพิมพ์ข่าวที่เข้าลักษณะเสนอข้อความเท็จ เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (1) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ"⁵¹

วันที่ 26 เมษายน 2526 : พลตำรวจตรีโอภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายวสันต์ ภัยหลักลี ทราบว่าหนังสือพิมพ์ "มติชน" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2526 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความในหน้า 4 คอลัมน์มติชนหัวเรื่องว่า "ทหารแตกความสามัคคี" ซึ่งข้อความในหัวเรื่องดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงความแตกแยกของกองทัพไทย โดยได้มีการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มขวา ของพลเอกสาหัสขุด เกิดผล ผู้บัญชาการทหารสูงสุด กับกลุ่มของพลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารบก เกิดความขัดแย้งซึ่งกันและกัน...

ความขัดแย้งต่าง ๆ นี้ ได้แสดงถึงความแตกแยกในกองทัพของแต่ละกลุ่ม เพื่อเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งความขัดแย้งต่าง ๆ นี้ได้แสดงถึงความแตกแยกในกองทัพ อันเป็นการสะท้อนถึงความอ่อนแอของรัฐบาลไตรภาคี ซึ่งถ้าพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน.

⁵¹ เรื่องเดียวกัน.

จะถือเอาความแตกแยกเหล่านี้เป็นเงื่อนไขในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว ก็ย่อมจะหมายถึง ความหายนะของรัฐบาลตลอดจนกองทัพ และประเทศชาติด้วย

การกระทำของหนังสือพิมพ์ "มติชน" เป็นการโฆษณาข้อความซึ่งเป็นเท็จ อันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (1) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "มติชน" ราชวันภาษาไทย⁵²

วันที่ 2 พฤษภาคม 2526 : พลตำรวจตรีโสภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นางวิราภรณ์ แสงประทุม ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "มาตุภูมิ" ราชวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 27 เมษายน 2526 ได้ตีพิมพ์พาดหัวและโฆษณาบทความเรื่อง "ดูประชาธิปไตย เห็นทหารกับการเมือง" โดย โชค ชัยรวี ในหน้า 5 มีใจความสรุปแล้ว เป็นเรื่องกล่าวถึงสถาบันทหารบก ซึ่งเป็นเท็จ โดยกล่าวโจมตีให้ร้ายตัวผู้บังคับบัญชาทหารบก และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ในกองทัพบกหลายท่าน ในลักษณะทำให้ตื่นตกใจ หรือวิตกกังวล หรือเกิดความหวาดกลัว และเป็นข้อความในลักษณะปลุกปั่น ชุอง ให้เกิดความแตกแยกความสามัคคี รวมทั้งขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นการกระทำความผิดตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "มาตุภูมิ" ราชวันภาษาไทย⁵³

⁵² เรื่องเดียวกัน.

⁵³ เรื่องเดียวกัน.

วันที่ 26 สิงหาคม 2526 : พลตำรวจตรีโรภาส รัตนสิน ได้แจ้งให้นายกริชรัตน์ เบญจามุตรี ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "วิสินิวส์" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 27 สิงหาคม 2526 ได้ตีพิมพ์โฆษณาคอลัมน์ ลั่นกลองรบ หัวเรื่องว่า "ค่านมหาโหดโหดในช่วงชีวิต...สายใต้" ในหน้า 8 ซึ่งมีข้อความบางตอนว่า "...หรือเป็นกรรมเนียมของค่านมหาโหดนี้ ที่รดทุกคันทาก จะผ่านค่านต้องจ่าย เพื่อหาเงินส่งส่วยเจ้านาย... พลตำรวจเอกณรงค์ มหานนท์" นั้น การกระทำของหนังสือพิมพ์ "วิสินิวส์" รายวันภาษาไทย เป็นการเสนอข้อความซึ่งเป็นเท็จ หรือข้อความในลักษณะเป็นการปลุกปั่น ชุ่ยให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามมาตรา 36 (1) แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตักเตือนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "วิสินิวส์" รายวันภาษาไทย เพื่อให้สำวรไว้ และให้แก้ไขให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในหน้า 1 ประจำวันที่ 28 สิงหาคม 2526⁵⁴

วันที่ 26 ธันวาคม 2526 : พลตำรวจตรีเกษม แสงมิตร ได้แจ้งให้นายชูเกียรติ อิ่มประเสริฐ ทราบว่าหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 29 ธันวาคม 2526 (กรอบแรก) ได้ตีพิมพ์โฆษณา พาดหัวข่าวว่า "สิทธิ เค็อดคาล ค้าตำรวจโคตรชั่ว" การตีพิมพ์โฆษณาดังกล่าวนั้นคลาดเคลื่อน ความจริงแล้ว ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้ค้าว่าตำรวจโคตรชั่ว ในการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์แต่อย่างใด เข้าลักษณะเป็นการเสนอข้อความ หรือพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นเท็จตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลง วันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

⁵⁴ เรื่องเดียวกัน.

พลตำรวจตรีเกษม แสงมิตร ผบก.ส.เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 (1) ตักเตือนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" พร้อมกับได้กำชับให้แก้ข่าวในเรื่อง ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกับความจริงในหน้า 1 ประจำวันที่ 30 ธันวาคม 2526⁵⁵

วันที่ 7 กันยายน 2527 : พลตำรวจตรีเกษม แสงมิตร ได้แจ้งให้นายไพโรจน์ มีศิลป์ ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 27 สิงหาคม 2527 (คอลัมน์ฉัตรเชิงคอส) ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความว่า "พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารบกและผู้บัญชาการทหารสูงสุด ไปเยี่ยมโรงงานกระจกไทยอาซาฮี ว่าเป็นงานนอกหน้าที่ และเปรียบเทียบงานของนายลี กวนยู นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ไม่สนใจงานนอกหน้าที่ ข้อความดังกล่าวอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดได้ว่า พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ชอบเอาเวลาราชการไปยุ่งกับงานนอกหน้าที่ อาจจะทำให้บุคคลทั่ว ๆ ไป ในต่างชาติ เสื่อมความเชื่อถือคนไทยหรือรัฐบาลไทยได้ อันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีต่อประชาชน ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอำนาจตามคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 และพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 (1) ตักเตือนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" เพื่อให้สำวรไว้⁵⁶

วันที่ 8 เมษายน 2528 : หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" รายวันภาษาไทย ได้ตีพิมพ์โฆษณาบทความในคอลัมน์ "บุคคลแห่งวัน" ความว่า "นายทหารใหญ่ ๆ จะมาเป็นตำรวจใหญ่ ๆ อย่างน้อยก็หนึ่งคน ข่าวเหมือนสายฟ้าฟาดลงกลางดวงใจ พอรู้ว่าเป็นใครยุทธจักรสีงาก็ต้องตะลึงแลด้วยตัวทักัน เพราะนายทหารคนนั้นประวัติเอาจริงถึงทั้งพริกทั้งขิง แล้วยังมีข่าอีกด้วย

⁵⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁵⁶ เรื่องเดียวกัน.

เรื่องนี้ว่าเป็นไปตามนโยบายของผู้ใหญ่ทางสาขามหาดไทย หากใช้มาจากทางสายทหาร เพราะได้ข่าวว่า จะมีคนค้านกันด้วยซ้ำไปว่าอย่าไปยุ่งกับตำรวจเขา พลเอกสิทธิ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะเป็นผู้ใหญ่ในมหาดไทย ที่ว่านี้หรือเปล่าก็ไม่รู้ แต่ดู ๆ แล้วผู้ใหญ่ในมหาดไทยจะมีสักกี่คนที่กำหนดนโยบายอย่างนี้ได้

ซึ่งการตีพิมพ์โฆษณาข้างดังกล่าว อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจผิด และเกิดความแตกแยกความสามัคคีในหมู่ประชาชน และข้าราชการได้ อันมีลักษณะอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 และ พระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36 พลตำรวจตรีเกษม แสงมิตร ผบก.ส. ในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการตักเตือน นายสันติ อันตระการ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" การตักเตือนนี้กระทำวันที่ 11 เมษายน 2528 หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" รายวันภาษาไทย ได้ดำเนินการแก้ไขข่าวเพื่อให้เกิดความถูกต้องเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2528⁵⁷

วันที่ 6 มีนาคม 2530 : พลตำรวจเอกณรงค์ มหานนท์ อธิบดีกรมตำรวจในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้มีคำสั่งถอนการพิมพ์ การโฆษณาเผยแพร่หนังสือพิมพ์รายวัน "ข่าวสด" เพราะพาดหัวฉบับประจำวันที่ 6 มีนาคมเกี่ยวกับข่าวพรรคฝ่ายค้านกล่าวว่าพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ซึ่งข้อความดังกล่าวมีลักษณะเสียดสีเหยียดหยามรัฐบาลไทย หรือกระทรวง ทบวงกรม ซึ่งขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน มีความผิดตามคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 2 (3) (4) (6)

อธิบดีกรมตำรวจกล่าวว่า ได้เคยเตือนหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" มาแล้ว 3 ครั้งด้วยกัน ถึงอาศัยกฎหมายคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ดำเนินการถอนใบอนุญาตผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ข่าวสด"⁵⁸

⁵⁷ เรื่องเดียวกัน.

⁵⁸ เรื่องเดียวกัน

ในการถูกสั่งปิดหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" ครั้งนั้น ทำให้เกิดการลุกขึ้นต่อสู้ของนักหนังสือพิมพ์ให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 โดยหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" ได้ใช้หนังสือพิมพ์ "เสียงปวงชน" ออกวางตลาดในวันที่ 7 มีนาคม 2530 ท่ามกลางความเป็นห่วงเป็นใยของคนหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ แต่ก็ออกได้เพียงวันเดียว ทางกองบังคับการตำรวจสันติบาลได้ให้หนังสือพิมพ์ข่าวสดหยุดการใช้หัวของหนังสือพิมพ์เสียงปวงชนเสีย เพราะหนังสือพิมพ์ดังกล่าวหมดสภาพการเป็นหนังสือพิมพ์รายวันไปแล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม กองบรรณาธิการ "ข่าวสด" ก็ยังคืนรนอีกเรื่องหนึ่งด้วยการออกหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" วางตลาดต่อไปภายใต้ชื่อหัวของ "หนังสือพิมพ์ประชาชน" ขณะเดียวกันทางกองบรรณาธิการ "ข่าวสด" ก็ได้ยื่นหนังสือถึงสถาบันหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่ทั้งหมด รวมทั้งสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยด้วย อันเป็นมาตรการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อีกก้าวหนึ่ง

หนังสือพิมพ์ "มติชน" รายวันประจำวันที่ 10 มีนาคม 2530 ได้เขียนข้อความเกี่ยวกับการปิดหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" ในบทบรรณาธิการ ว่า

คำสั่งถอนใบอนุญาตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" รองอธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะเจ้าพนักงานเอกสารการพิมพ์จังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 6 มีนาคม ที่ผ่านมา ไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นถึงกรงเล็บอันดุร้ายของ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งพร้อมจะแผลงฤทธิ์สำแดงเดชออกมาเท่านั้น หากแต่ประการสำคัญยิ่งไปกว่านั้น ยังเท่ากับเป็นอีกรูปธรรมหนึ่งซึ่งยืนยันอย่างหนักแน่นว่า นับวันการวิพากษ์วิจารณ์ นายกรัฐมนตรี (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) จะเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และยากลำบากมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ แท้จริงแล้วการแสดงออกโดยการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี มีบัญชาให้โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีออกเชิญพระกระแสงพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ และแนะนำให้ผู้รู้ไปศึกษานั้น ประการหนึ่งเป็นการกระทำตามทฤษฎีอันเป็นห่วงต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ของสมาชิก พรรคฝ่ายค้านจำนวนหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็เป็นการตีความต่อบทบาท

และการกระทำของนายกรัฐมนตรี และโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เชิญ พสกนิกรผู้จงรักภักดีในฐานะที่การกระทำนั้น ๆ เป็นการเคลื่อนไหวอย่างหนึ่ง ใน การการเมือง เพื่อผลประโยชน์ในทางการเมืองของบุคคลอื่นเรียกว่า "นักการเมือง"

คำถามที่เกิดขึ้นภายหลังคำสั่งอันเจ็บช้ำของอธิบดีกรมตำรวจในฐานะ เจ้าพนักงานเอกสารการพิมพ์จังหวัดพระนคร ก็คือ ประการหนึ่ง อะไรและอย่างไร คือหลักการและบรรทัดฐานที่เจ้าพนักงานการพิมพ์นำไปตีตกเดือนหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" และอีกประการหนึ่ง การที่หนังสือพิมพ์ฉบับใดถูกเจ้าพนักงานการพิมพ์ตีตกเดือนมา แล้ว 3 ครั้งนั้น หมายความว่าหากหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นกระทำความผิดตามทรรศนะ ของเจ้าพนักงานเอกสารการพิมพ์ ก็สามารที่จะกระทำตนหรือตั้งตนเป็นเสมือน กับศาลสถิตยุติธรรมตัดสินความผิดถูกของหนังสือพิมพ์ได้โดยอัตโนมัติกระนั้นหรือ

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 อันเจ้าพนักงานเอกสารการ พิมพ์นำไปใช้ลงโทษหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" นั้น โดยเนื้อแท้แล้วก็คือมรดกทางการ เมืองอันสืบทอดมาจากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 17 ของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ อันนักกฎหมายผู้รักความเป็นธรรมถือว่าเป็นประกาศที่ขัดต่อสิทธิมนุษยชนอย่าง ร้ายแรง การที่อธิบดีกรมตำรวจในฐานะเจ้าพนักงานการพิมพ์จึงเอาประกาศฉบับนี้ มาจัดการกับหนังสือพิมพ์ จึงเท่ากับแสดงว่า รัฐบาลได้หวนกลับไปอาศัยระบอบ อันเก่าคร่ำตั้งแต่สมัยเผด็จการครองเมืองมากำราบปราบปรามหนังสือพิมพ์ เพียง แต่หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นพาดหัวข่าวไม่เป็นที่สบอารมณ์ของนายกรัฐมนตรี และของ บุคคลที่แวดล้อมนายกรัฐมนตรีเท่านั้นเอง

คำสั่งถอนใบอนุญาตหนังสือพิมพ์ "ข่าวสด" รายวันครั้งนี้ น่าจะเป็นอีกจุดหนึ่งที่ทำ ให้คนในวงการหนังสือพิมพ์ลุกฮือขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในการ เสนอข่าวสาร และเรียกร้องให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ขณะเดียวกันก็พยายามที่จะผลักดันให้มีการนำพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ออกมาใช้

สรุปได้ว่าในยุคของรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นั้น ได้เกิดความเคลื่อนไหวในการเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 มากขึ้นกว่าของ 2 รัฐบาลแรก คือ รัฐบาลสุคนธาชารินทร์ ภริยวิเชียร และรัฐบาลสุพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อันจะเห็นได้จากเกิดการรวมตัวกันขึ้นของบรรดาผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ โดยการเรียกร้องในยุคนี้จะใช้ในนามของ "สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย" รวมทั้งบรรดานักหนังสือพิมพ์ได้เข้าไปมีบทบาทในการร่วมเป็นคณะกรรมการวิชาการวิสามัญในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ..... ที่ได้รวมถึงคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ด้วย รวมทั้งครั้งสุดท้ายของยุครัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ในวันที่ 6 มีนาคม 2530 ก่อนการประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2531 ได้มีการเคลื่อนไหวของคนในวงการหนังสือพิมพ์มากที่สุดในช่วงเวลาที่ผ่านมา อันเกิดจากเหตุการณ์หนังสือพิมพ์ข่าวสดถูกคำสั่งถอนใบอนุญาตหนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เริ่มเกิดการรวมตัวขึ้นอย่างจริงจังกว่าแต่ก่อนที่ผ่านมา เพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์คืนมา จะเห็นได้ว่าเริ่มมีการเรียกร้องที่มากขึ้นกว่าในยุคของ 2 รัฐบาลที่ผ่านมา เพราะสภาพแวดล้อมทางการเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมด้วย เริ่มมีความเป็นประชาธิปไตยขึ้นมา และรัฐบาลในแต่ละยุคที่ผ่านมาไม่ค่อย ๆ เริ่มคืนสิทธิเสรีภาพให้แก่หนังสือพิมพ์ทีละขั้น ๆ ในการคืนสิทธิเสรีภาพให้แก่หนังสือพิมพ์นั้นจะเริ่มมาจากการที่ประเทศไทยในยุคสมัยนั้น ๆ มีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งเสียเป็นส่วนใหญ่ และเป็นการเปิดโอกาสให้แก่หนังสือพิมพ์ได้เรียกร้องสิทธิเสรีภาพคืนมาด้วย อันเนื่องมาจากบ้านเมืองมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น เมื่อกล่าวเช่นนี้ในยุคของรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี ยุคนั้นจัดได้ว่าเป็นยุคที่มีประชาธิปไตยแบ่งบานมากที่สุด เพราะนายกรัฐมนตรีก็ได้มาจากการเลือกตั้งเช่นกัน การเรียกร้องคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 จึงได้โด่งดังขึ้นมา ซึ่งผู้จัดทำมุ่งประเด็นศึกษาบทบาทของสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยกับการผลักดันให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในยุครัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ มากกว่ายุคอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปฯ ได้สำเร็จลงในยุคของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

การเรียกร้องให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในสมัยของรัฐบาล

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

วันที่ 22 กันยายน 2531 : นายอดิสร ทองน้อย ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ จ.ยโสธร เสนอพระราชบัญญัติการพิมพ์ ซึ่งในร่างได้มีการให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ด้วย

วันที่ 28 มีนาคม 2532 : กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้มีการประชุมร่วมกันของผู้แทนองค์กรหนังสือพิมพ์และอดีตกรรมการและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพระราชบัญญัติการพิมพ์มาปรึกษาหารือหาแนวทางการดำเนินงานให้มีการพิจารณาพระราชบัญญัติการพิมพ์ และการยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 โดยที่ประชุมมีมติว่าต่อไปให้ดำเนินการภายใต้ชื่อว่า "การรณรงค์เพื่อเสรีภาพและความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์" ในนามของ "สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย" เท่านั้นทั้งนี้เพื่อให้เป็นเอกภาพของการเรียกร้องในแนวทางเดียวกันจากจุดนี้ทำให้เป็นการเริ่มต้นอย่างแท้จริงของบทบาทสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยกับการผลักดันให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

เดือนมิถุนายน 2532 นายไพฑูรย์ สุนทร บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ถูก ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวโทษในคดีหมิ่นประมาทและทำผิดคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 เพราะการเสนอข่าวการประท้วงของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จากสาเหตุนี้ได้ทำให้มีการเคลื่อนไหวอย่างมากมาที่จะขอให้รัฐบาลยกเลิกคำสั่ง "ปร.42" โดยนายบัญญัติ รัชวีฒนะชานินทร์ ประธานสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้ทำการผลักดันให้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในส่วนของรัฐบาล และรัฐสภาในการเปิดสมัยประชุมสภา

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2533 ได้มีคำสั่งถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการและเจ้าของหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" โดย พล.ต.อ.แสวง ธีระสวัสดิ์ อธิบดีกรมตำรวจ ในฐานะเป็น

เจ้าพนักงานการพิมพ์ใช้อ่านาตาม ปร. 42 เหตุเนื่องมาจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2533 ได้ตีพิมพ์พาดหัวว่า "จับตุงซ่าๆ บงการฆ่า 3 เพื่อนร่วมชาติ" ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยออกแถลงการณ์ตอบโต้มาตรการนี้ทันที โดยคณะกรรมการฯ ขอเรียกร้องให้รัฐบาลได้พิจารณาบททวนเรื่องนี้อย่างจริงจังอีกครั้งหนึ่ง เพราะกรณีดังกล่าวรัฐบาลสามารถใช้กลไกการประชาสัมพันธ์ของรัฐ ซึ่งแจงแก้ไขข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความถูกต้องได้โดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องใช้อ่านาถึงขั้นรุนแรงปิดหนังสือพิมพ์ และเป็นการส่งผลกระทบต่อเกียรติการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2533 ทางด้านสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้ออกคำแถลงการณ์ออกมาดังต่อไปนี้

แถลงการณ์

สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เรื่อง การใช้ ปร. 42 ปิดหนังสือพิมพ์แนวหน้า

ตามที่เจ้าพนักงานการพิมพ์ได้มีคำสั่งปิดหนังสือพิมพ์แนวหน้า โดยไม่มีกำหนดเวลานั้น นับเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนความรู้สึกบรรดาผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์เป็นอย่างยิ่ง เพราะ ปร. 42 ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมปัจจุบัน แม้กระทั่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ก็มีให้เห็นในการที่จะให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิรูปฉบับนี้

สมาคมฯ ใคร่เรียนต่อเจ้าพนักงานการพิมพ์ เพื่อโปรดพิจารณาการดำเนินการกลุ่ม ช่วยให้หนังสือพิมพ์ดำเนินงานต่อไปได้ โดยคำนึงถึงผู้ใช้แรงงานส่วนหนึ่งที่ต้องประสบปัญหาในการครองชีพ ส่วนปัญหาเรื่องความผิดหรือความถูกต้องนั้น คงจะแก้ไขได้ด้วยขบวนการยุติธรรม เราตระหนักดีถึงปัญหาระหว่างประเทศ แต่ขณะนี้คาดว่าปัญหานั้นได้ถูกแก้ไขไปแล้ว ในระดับหนึ่ง จากการดำเนินการดังกล่าว

สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2533

ซึ่งจากคำแถลงการณ์จะเห็นได้ว่าการปิดหนังสือพิมพ์นั้น ส่งผลกระทบกระเทือนต่อกลุ่มนักหนังสือพิมพ์อย่างมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าทำให้กลุ่มผลประโยชน์กลุ่มนี้สูญเสียผลประโยชน์ที่พึงจะมี ทำให้พวกเขาซึ่งเป็นผู้ใช้แรงงานหลายร้อยคนต้องประสบกับปัญหาในเรื่องการครองชีพ พวกเขาจึงยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2533 และวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2533 ขอให้ศาลแห่งการถอนใบอนุญาตของเจ้าพนักงานการพิมพ์ ในที่สุดศาลแพ่งมีคำสั่งให้หนังสือพิมพ์แนวหน้าตีพิมพ์ได้ หลังจากที่คุณงานในโรงพิมพ์ต้องหยุดงานไป 7 วัน

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2533 บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับนัดพบปะหารือ เรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ที่โรงแรมอิมพีเรียล โดยในกฐาหารือครั้งนั้น สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ได้ออกแถลงการณ์ร่วมมีข้อความดังต่อไปนี้

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ได้ประชุมหารือปัญหาที่กระทบกระเทือนการปฏิบัติหน้าที่อันสำจริตของหนังสือพิมพ์และสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีตามระบอบประชาธิปไตยแล้ว มีมติให้ออกแถลงการณ์ดังนี้

1. ขอให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลประชาธิปไตย ประกาศอย่างชัดเจนว่าจะยกเลิกประกาศคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลักษณะเผด็จการอย่างชัดเจน อย่างไรและเมื่อใด

2. ขอให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 อันเป็นกฎหมายที่ล้าสมัยและมีเนื้อหาขัดกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างชัดเจน โดยให้มีกฎหมาย "ปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพการแสดงความคิดเห็นของประชาชน" ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแทนโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว

3. ขอให้นายกรัฐมนตรีประกาศเป็นสัญญาประชาคมว่า ในระหว่างดำเนินการข้างต้น จะระงับการใช้อำนาจตามประกาศคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 หรือกฎหมายอื่นใด ที่จะสั่งปิดหนังสือพิมพ์หรือถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการ รัฐบาลต้องดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมที่มีอยู่ ซึ่งให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายเท่าเทียมในสังคมอยู่แล้ว

4. ขอให้รัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมือง ระวังการเสนอหรือพิจารณาร่างพระราชบัญญัติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไว้ก่อน เพื่อให้มีการปรึกษาหารือในอันที่จะจัดปิดเป้าความสับสนในหลาย ๆ ประเด็นว่าด้วยเสรีภาพหนังสือพิมพ์

5. สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และบรรณาธิการทั้งหลายเห็นพ้องต้องกันว่าเพื่อยืนยันความสุจริตใจในการรักษาจรรยาบรรณในวิชาชีพขอประกาศเป็นคำมั่นสัญญาต่อประชาชนว่าจะจัดตั้งองค์กรทางด้านควบคุมจริยธรรม เพื่อเป็นหลักประกันว่า หนังสือพิมพ์จะรักษาจรรยาบรรณ ความเที่ยงธรรมในการวิพากษ์วิจารณ์ และการเสนอข่าวอย่างถูกต้อง เป็นธรรมโดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ประชาชนสามารถร้องเรียน ร้องทุกข์ต่าง ๆ ต่อรายงานข่าว และการแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ได้ นอกเหนือจากที่ประชาชนจะใช้สิทธิในการฟ้องร้องต่อศาลตามกระบวนการยุติธรรมที่มีอยู่แล้ว

6. บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับจะขอเข้าพบพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี เพื่อหาช่องทางส่งเสริมปกป้องสิทธิและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ในการเป็นปากเป็นเสียงของประชาชนต่อปัญหาของประเทศชาติ

สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ

27 ก.พ. 2533

ซึ่งจากแถลงการณ์ร่วมเป็นการยืนยันหลักการเดิมของบรรดากลุ่มนักหนังสือพิมพ์ที่ต้องการให้ยกเลิก "ปร.42" นั้นเอง

วันที่ 3 พฤษภาคม 2533 นายไพฑูริย์ สุนทร นายสมาคมนักข่าวและรักษาการประธานสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้ทำหนังสือเปิดผนึกถึง พล.อ. ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ขอให้ยกเลิกคำสั่ง "ปร.42" ซึ่งมีใจความดังต่อไปนี้

เรื่อง พระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่

เรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ตามที่ท่านได้รับปากกับคณะบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ที่ได้เข้าพบท่านที่ทำเนียบรัฐบาลเมื่อวันที่ 5 มีนาคม ศกนี้ เห็นด้วยว่าเพื่อความเป็นประชาธิปไตยของเมืองไทย ควรให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูป ฉบับที่ 42 (ปร.42) โดยเร็ว นั้น เป็นที่ประทับใจของคนหนังสือพิมพ์อย่างยิ่ง ในจิตใจอันเป็นประชาธิปไตยของท่าน

บัดนี้กระผมและคณะบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ได้ทราบข่าวว่าคณะทำงานของมหาดไทยได้ยกร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ขึ้นมาอีกแล้ว โดยมีสาระสำคัญมาจากคำสั่ง ปร.42 เดิมนั่นเองและในการยกร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ใหม่นี้ คณะทำงานก็ได้ปรึกษาทหารือกับตัวแทนคณะบรรณาธิการตามคำสั่งคณะรัฐมนตรีที่ว่าไว้อีกด้วย กระผมเกรงว่าร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ใหม่นี้ หากเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีอาจจะมีปัญหาขัดแย้งเกิดขึ้นกับคณะบรรณาธิการ อันจะไม่เป็นผลดีเลย

กระผมจึงขอกราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรี ขอยืนยันในหลักการเดิมว่าขอให้ยกเลิกคำสั่งสั่งปร.42 เท่านั้นเพราะกฎหมายที่จะรองรับนั้นมิได้อยู่แล้วหลายฉบับ ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีก็เห็นด้วยในเรื่องนี้

ฉะนั้น หากร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ของคณะทำงานกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอเข้าไปสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี วันไหน วาระใดก็ตาม ขอความกรุณาจากท่านนายกรัฐมนตรีได้ยับยั้งเอาไว้ด้วย เพื่อผลดีของทุกฝ่ายจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(นายไพฑูรย์ สุนทร)

นายกสมาคมนักข่าว

รักษาการประธานสมาพันธ์

นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

วันที่ 10 พฤษภาคม 2533 ตัวแทนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเปิดให้สัมภาษณ์ หนังสือพิมพ์และผู้สื่อข่าวทั่วโลก เกี่ยวกับ พร.42 ทำให้การเรียกร้องครั้งนี้เป็นข่าวดังทั่วโลก โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ The Asian Wall Street Journal ของอเมริกา ได้นำไปตีพิมพ์ เป็นบทความพร้อมทั้งคำให้สัมภาษณ์ของนักหนังสือพิมพ์ไทยด้วย

วันที่ 13 พฤษภาคม 2533 เป็นวันประวัติศาสตร์ที่นักหนังสือพิมพ์รวมพลังกันมากที่สุด มีการประชุมสมัชชา บรรณาธิการทั่วประเทศ มาชุมนุมกันที่โรงแรมอิมพีเรียล เพื่อทวงสัญญา จากรัฐบาลให้ยกเลิก "พร.42" มีการรณรงค์ใช้เข็มกลัดติดเสื้อ "เขตปลอด พร.42" ให้นักข่าว ติดเสื้อกันทุกคน และรณรงค์ทางหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ จนกว่าจะมีการยกเลิก พร.42 พร้อมทั้งได้ออกแถลงการณ์ร่วมมาด้วยตั้งใจความต่อไปนี้

แถลงการณ์ร่วม

สมัชชานักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1

นับตั้งแต่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ และคณะกรรมการบริหารสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้ประชุมกันเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2533 มีมติร่วมกันเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อให้ยกเลิกคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 เพราะเป็นกฎหมายเผด็จการที่ขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารและเสรีภาพในการแสดงออกของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ต่อมา นายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับปากกับคณะบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ที่ได้เข้าพบที่ทำเนียบรัฐบาลเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2533 ว่า จะยกเลิก พร.42 โดยเร็วที่สุด ให้ทันสมัชชาประชุมรัฐสภาสมัยนี้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมพิจารณาเรื่องนี้เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2533 แล้วมีมติว่า "เห็นชอบในหลักการให้ยกเลิกคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 และกำหนดให้มีกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม โดยให้กระทรวงมหาดไทยรีบไปพิจารณาดำเนินการร่วมกับตัวแทนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ และตัวแทนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยด่วนต่อไป"

ครั้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2533 หลังจากที่มิชชันนารีชาวอเมริกันเกี่ยวกับการยกเลิก
 พร.42 นายกรัฐมนตรีได้กล่าวต่อสาธารณชนด้วยว่า "จะต้องมีการยกเลิก
 พร.42 อย่างแน่นอน" และได้สั่งการให้กระทรวงมหาดไทยเสนอร่างพร.
 ยกเลิก พร.42 โดยพลันให้ทันสมัยประชุมรัฐสภา

ในวันนั้น นักหนังสือพิมพ์ไทยทั่วราชอาณาจักร ทุกสารทิศได้มาประชุมโดย
 พร้อมเพรียงกันครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของวงการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ มี
 ความเห็นพ้องต้องกันว่า เสรีภาพหนังสือพิมพ์ก็คือ เสรีภาพของประชาชนนั้น จะ
 ต้องมีขึ้นอีกครั้งหนึ่งในประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศประชาธิปไตย และเพื่อบรรลุ
 วัตถุประสงค์ดังกล่าว สมัชชานักหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศขอเรียกร้องดังนี้

1. ขอให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิก พร.42 โดยเร็วที่สุดอย่าง
 ไม่มีเงื่อนไข

2. ขอคัดค้านการที่กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 กับหนังสือพิมพ์โดยขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2533 ซึ่งระบุไว้
 ชัดเจนว่า ให้มีตัวแทนบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ร่วมในการพิจารณาด้วย

3. หากจะมีการดำเนินการใด ๆ ต่อหนังสือพิมพ์ที่กระทำผิดกฎหมายขอให้
 ศาลสถิตยุติธรรม ซึ่งเป็นอำนาจหนึ่งในสามของระบอบประชาธิปไตย และมีหน้าที่
 โดยตรงเป็นผู้พิจารณาและพิพากษา

4. ขอเรียกร้องให้สมาชิกรัฐสภาได้ตระหนักถึงสำนึกในระบอบประชาธิปไตย
 ในอันที่จะงดส่งเสริมหรือสนับสนุนร่างกฎหมายใด ๆ ที่เป็นการลิดรอนสิทธิและ
 เสรีภาพของประชาชน

5. สมัชชานักหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศจะพยายามทุกวิถีทางในการส่งเสริม
 จรรยาบรรณหนังสือพิมพ์ให้ดีขึ้นด้วยมาตรการต่าง ๆ โดยยึดถือเสียงประชาชน
 ผู้อ่านเป็นหลักในการปฏิบัติเป็นสำคัญ

สมัชชานักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อติดตาม
 ผลการเรียกร้องของมวลนักหนังสือพิมพ์อย่างใกล้ชิดทุกกระเสาะเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ
 และเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารและการแสดงออกของประชาชนในระบอบ
 ประชาธิปไตยอย่างแท้จริงต่อไป

พร้อมกันในวันนี้ก็มีแถลงการณ์ของสโมสรผู้สื่อข่าวต่างประเทศช่วยสนับสนุนให้มีการยกเลิก พร.42 ด้วย

วันที่ 3 กรกฎาคม 2533 สมิชชันนิกหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้ออกแถลงการณ์จดหมายเปิดผนึกถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนเพื่อเรียกร้องให้มีการยกเลิก พร.42 โดยไม่ต้องมีพระราชบัญญัติการพิมพ์มารองรับดังมีใจความต่อไปนี้

จดหมายเปิดผนึกถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คัดค้าน "พร.42 ฉบับใหม่"

กราบเรียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย

ร่างพรบ.การพิมพ์ฉบับใหม่ ที่จะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ เราในฐานะตัวแทนของบรรณาธิการและนักข่าวทั่วประเทศ ขอยื่นข้อเรียกร้องที่ชัดเจนอีกครั้งหนึ่งว่า ประชาชนมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญในการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนอย่างกว้างขวางและฝ่ายบริหารควรมีอำนาจในการลิดรอนสิทธิขั้นพื้นฐานนี้ไม่ว่าในรูปแบบใด

ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ที่รัฐบาลได้เสนอนั้น เป็นการตัดสิทธิในการแสดงออกและการรับรู้ข่าวสารของประชาชนอย่างชัดเจน เนื้อหาที่ระบุไว้ในร่างพรบ.การพิมพ์ฉบับใหม่นี้ แสดงให้เห็นชัดเจนว่า รัฐบาลของนายกรัฐมนตรีพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ มิได้มีความจริงใจที่จะยกเลิกพร.42 ดังที่นายกรัฐมนตรีได้รับปากไว้กับคณะบรรณาธิการหลายครั้ง ทั้งในการพบปะกันเป็นส่วนตัวและต่อสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งยังมีเอกสารที่อ้างว่าเป็นการแสดงเจตนาให้ยกเลิก พร.42 ไปยังกระทรวงมหาดไทย

มิหนำซ้ำร่างพรบ.การพิมพ์ฉบับใหม่ของรัฐบาล ยังมีลักษณะที่เป็นเผด็จการยิ่งกว่าเก่า สิทธิและอำนาจในการปิดบังข่าวสาร อันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายเผด็จการ พร.42 ที่ยังคงให้อำนาจเจ้าพนักงานการพิมพ์อย่างกว้างขวางที่จะสั่งปิดหนังสือพิมพ์ได้ทุกกรณีโดยให้ฝ่ายบริหารมาใช้อำนาจตุลาการเสียเองและไม่ให้ความสำคัญกับศาลสถิตยุติธรรมดังที่ปฏิบัติในอาระประเทศ

สมัชชานักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับทั่วประเทศ ขอสนับสนุนมติจากการประชุมใหญ่เมื่อวันที่ 13 พ.ค. 2533 ที่เห็นว่าอำนาจในการปิดหนังสือพิมพ์ ควรจะผ่านกระบวนการยุติธรรม และได้สนับสนุนความเห็นต่อคณะกรรมการของกระทรวงมหาดไทยมาแล้ว แต่กระทรวงมหาดไทยก็ไม่ได้สนใจต่อข้อเรียกร้องดังกล่าว และยังคงยืนยันที่จะให้ฝ่ายบริหารคงมีอำนาจอยู่เช่นเดียวกับที่ตราไว้ในปร.42 อันเป็นกฎหมายเผด็จการและเป็น "รอยด่าง" ของระบอบประชาธิปไตยของไทยในสายตาของผู้รักประชาธิปไตยทั่วโลก

ขณะเดียวกันก็มีร่างพรบ.ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ยกเลิกปร.42 โดยไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายใหม่มารองรับ น่าจะเป็นร่างที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรจะได้พิจารณารับรองมากกว่าร่างพรบ. การพิมพ์ฉบับใหม่ของรัฐบาล ซึ่งมีเนื้อหาสาระขัดต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างสิ้นเชิง

เราจึงหวังว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะลงมติไม่รับหลักการพรบ. การพิมพ์ฉบับใหม่ที่ทางรัฐบาลเสนอ เพื่อรักษาคำศักดิ์ศรีและหลักการแห่งความเป็นประชาธิปไตยให้ปรากฏในประวัติศาสตร์ของสถาบันนิติบัญญัติของประเทศไทยอย่างเต็มภาคภูมิว่าได้แสดงออกถึงซึ่งความเคารพในสิทธิเสรีภาพแห่งข่าวสารของประชาชนอย่างแท้จริงในครั้งนี้

สมัชชานักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

3 กรกฎาคม 2533

พร้อมทั้งได้มีจดหมายเปิดผนึกถึงคณะรัฐมนตรีด้วย ดังใจความต่อไปนี้

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทุกท่าน

ในฐานะตัวแทนของบรรณาธิการและนักข่าวทั่วประเทศที่ได้จัดให้มีการประชุมเรียกร้องให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2533 เราขอชี้แจงให้ท่านได้ทราบว่า

คำเรียกร้องของนักหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศขู่ว่าจะให้ ยกเลิก ปร.42 โดยไม่มีเงื่อนไขและคัดค้านการร่างกฎหมายใหม่ที่กระทรวงมหาดไทยได้กระทำไปโดยขัด

ต่อมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2533 ซึ่งระบุอย่างชัดเจนให้ปรึกษาตัวแทน คณะบรรณาธิการที่ได้เข้าพบ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2533

บัดนี้มีรายงานข่าวว่า กระทรวงมหาดไทยจะเสนอร่างกฎหมายยกเลิกปร.42 โดยการร่างเข้าที่กฎหมายที่ร่างขึ้นใหม่ ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของการคืนเสรีภาพ แห่งข่าวสารแก่ประชาชนของหัวหน้ารัฐบาลที่ได้รับปากกับคณะบรรณาธิการอย่าง แจ่มชัด

จึงใคร่ขอแสดงจุดยืนของนักหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศเพื่อให้ชัดเจนต่อคณะรัฐมนตรี ที่จะมีการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าววันนี้ (15 พ.ค. 2533)

1. ขอให้รัฐบาลเสนอร่างกฎหมายให้ยกเลิก ปร.42 เท่านั้น เป็นวาระด่วน ในการประชุมรัฐสภาสมัยปัจจุบัน
2. ขอให้ระงับร่างกฎหมายเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ที่ครอบคลุมนอกเหนือการยกเลิก ปร.42 ที่จะเสนอเข้าในคณะรัฐมนตรีวันนี้ การร่างกฎหมายใหม่ใด ๆ เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์นั้นจะต้องมีการปรึกษากับตัวแทนนักหนังสือพิมพ์ตามมติคณะ รัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายไพฑูรย์ สุนทร

ประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจ

สมัชชานักหนังสือพิมพ์

แห่งประเทศไทย

วันที่ 4 กันยายน 2533 สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้มีการส่งสารสนับสนุน การต่อสู้เรียกร้องเสรีภาพของนักหนังสือพิมพ์ไทย อันมีใจความสรุปได้ว่าขอเรียกร้องให้รัฐบาล เริ่มต้นเจรจากับนักหนังสือพิมพ์ไทยเสียใหม่อีกครั้งหนึ่งอย่างจริงจัง

วันที่ 21 ตุลาคม 2533 ได้มีพระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2533 เป็นต้นไป

สำหรับการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ในยุคของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ก่อนการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2533 นั้น ได้มีจำนวน 5 ฉบับด้วยกัน คือ

1. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.... โดยนายเจริญ เชาวนประสูตร ส.ส. พรรครวมไทย และคณะเป็นผู้เสนอ เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ ดังกล่าว คือ

กฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และถึงแม้ว่าจะได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้งก็ตาม ก็ยังมีบทบัญญัติบางประการที่สมควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับกิจการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ดังนั้น จึงสมควรยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเสีย และสมควรจัดตั้งสภาการหนังสือพิมพ์ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์"^{๕๐}

2. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.... โดยนายอุดร ทองน้อย ส.ส.พรรคประชาธิปไตย และคณะเป็นผู้เสนอ เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2531 เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว คือ

กฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติที่ยังไม่เหมาะสม และเพื่อให้สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งส่งเสริมจริยธรรมหนังสือพิมพ์ สมควรตราพระราชบัญญัติการพิมพ์เสียใหม่ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์มีอิสระ และมีอำนาจควบคุมกันเอง โดยจัดตั้งสภาการหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในประเทศ และผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในนานาอารยประเทศ ทั้งให้มีบทบัญญัติรักษาไว้ซึ่งสิทธิผลประโยชน์ของประชาชนจากการกระทำอันมิชอบของหนังสือพิมพ์"^{๕๐}

^{๕๐} เอกสารสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา วันที่ 167/2531 วันที่ 15 กันยายน 2531.

^{๕๐} เอกสารสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา วันที่ 167/2531 วันที่ 22 กันยายน 2531.

3. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.... โดยนายจรัส พิวช่วย ส.ส.พรรค
เอกภาพ และคณะเป็นผู้เสนอ เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2532 เหตุผลในการเสนอร่างพระราช
บัญญัติฉบับดังกล่าวนี้ คือ

กฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติที่ยังไม่เหมาะสม
และเพื่อให้สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งการส่งเสริม
จริยธรรมของหนังสือพิมพ์ สภาบรรณาธิการพระราชบัญญัติการพิมพ์เสียใหม่ เพื่อให้ผู้
ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์มีอิสระ และมีอำนาจควบคุมกันเอง โดยจัดตั้งสภาการ
หนังสือพิมพ์เช่นเดียวกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในประเทศ และผู้ประกอบวิชาชีพ
หนังสือพิมพ์ในนานาอารยประเทศ ทั้งในบทบัญญัติรักษาไว้ซึ่งสิทธิผลประโยชน์
ของประชาชนจากการกระทำอันมิชอบของหนังสือพิมพ์⁶¹

4. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.... โดยนายเสริมศักดิ์ การุญ ส.ส.พรรค
ชาติไทย และคณะ เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2532 เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
คือ

กฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสม และไม่
สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งสมควรจัดให้มีสภาการ
หนังสือพิมพ์ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์มีอิสระ มีการควบคุมกันเองและ
ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกับนานาอารยประเทศ⁶²

5. ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ..... และร่างพระราชบัญญัติสภาการหนังสือ
พิมพ์ พ.ศ.... โดย นายพงษ์ สารสิน รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน
2533 เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว คือ

⁶¹ เอกสารสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา รับทที่ 25/2532 วันที่ 28 เมษายน 2532.

⁶² เอกสารสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา รับทที่ 159/2532 วันที่ 1 ธันวาคม 2532.

กฎหมายที่ว่าด้วยการพิมพ์ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติบางประการที่สมควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อความเหมาะสมแก่กิจการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ โดยการยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และจัดตั้งสภาการหนังสือพิมพ์ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์^{๕๓}

ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ ทั้ง 5 ฉบับ ได้บัญญัติให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2525 ไว้ในมาตรา 3

นอกจากนี้ยังมีร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 โดยเฉพาะอีก 5 ร่างด้วยกันคือ

1. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.... เสนอโดยนายอุตร ทองน้อยและนายไชยยศ จิรเมฆากร ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์
2. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.... เสนอโดยนายเสริมศักดิ์ การุณ ส.ส. พรรคชาติไทย
3. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.... เสนอโดยนายระวี หิรัญโชติ ส.ส. พรรคกิจสังคม
4. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.... เสนอโดยพลเอกเทียนชัย ลีวิสัมพันธ์ ส.ส. พรรคราชฎ
5. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.... เสนอโดยนายจรัส พิวชัย และนายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ส.ส. พรรคเอกภาพ

^{๕๓} เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นร.0203/9764.

วันที่ 5 กรกฎาคม 2533 ที่รัฐสภามีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญ เพื่อพิจารณาญัตติด่วนร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ 5 ฉบับ รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42/2519 อีก 5 ฉบับ นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงหลักการและเหตุผลของร่างที่สรุปโดยรัฐบาลว่า "การเสนอร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่นี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ขึ้น"^{๘๔}

นายเจริญ เขาวนประสูร ส.ส. เชียงใหม่ พรรคเอกภาพ กล่าวในที่ประชุมว่า

ที่ขอให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 นั้น เนื่องจากเหตุผลที่ได้บันทึกตอนการเสนอข่าวของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และเพื่อให้หนังสือพิมพ์มีอิสระในการเสนอข่าวในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและบ้านเมือง... ส่วนร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ที่รัฐบาลเสนอมานั้นผมพิจารณาแล้ว ไม่ได้เป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยคล้ายกับเอาตรวนออก แต่กลับเอาแอกไปเพิ่มให้แทน^{๘๕}

นายจรัส พัวชัย ส.ส. เพชรบูรณ์ พรรคเอกภาพได้อภิปรายในที่ประชุมครั้งนั้นว่า รัฐบาลยินยอมจะให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 แต่ขณะเดียวกันกลับเสนอพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ขึ้น ถือว่าเป็นพระราชบัญญัติที่ถอยหลังเข้าคลอง อย่างเช่นประเด็นการเปิดหนังสือพิมพ์ ผู้มีอำนาจคือเจ้าพนักงานการพิมพ์ อธิบดีกรมตำรวจ ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ในร่างใหม่นี้ ระเบียบการขออนุญาตมีขั้นตอนมากขึ้นไม่น่าจะนำมาปฏิบัติ ส่วนการปิดหนังสือพิมพ์โดยคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งได้มีการแก้ไขเมื่อ

^{๘๔} นวนหน้า (5 กรกฎาคม 2533) : 1, 20.

^{๘๕} เรื่องเดียวกัน.

ปี 2525 ในเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งปิด แต่เดิมให้พิจารณาภายใน 15 วัน แต่ในร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่กลับขีดเวลาออกไปถึง 22 วัน^{๑๑}

นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ลุกขึ้นมาชี้แจงถึงพระราชบัญญัติการพิมพ์ ฉบับใหม่ ว่า

การที่สมาชิกกล่าวหาพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ว่าเป็นเผด็จการนั้น คำก็เผด็จการ สองคำก็เผด็จการ ขอชี้แจงว่า ประเด็นที่มีปัญหาคือเรื่องการเปิดและการปิดหนังสือพิมพ์เท่านั้น ความจริงแล้วในอดีตที่ผ่านมา รัฐมนตรีมหาดไทยทุกคนจะไม่แตะต้องกฎหมายฉบับนี้ ถ้าหากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมิได้กระเทือนความมั่นคงหรือความเดือดร้อนของประเทศ และนายบรรหาร ยังกล่าวต่ออีกว่า ถ้าหากกฎหมายการพิมพ์ฉบับใหม่นี้ผ่านไป จะทำให้หนังสือพิมพ์เกิดขึ้นอีกนับร้อยฉบับ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายมารองรับ

ต่อจากนั้นนายปัญญา ได้ขอมติที่ประชุมเพื่อเปิดอภิปราย และเข้าสู่วาระการลงมติเพื่อรับหลักการร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ ซึ่งในที่ประชุมมีการลงมติดำเนินเสียงเป็นเอกฉันท์ มีเสียงไม่รับหลักการ 3 เสียง หลังจากนั้นได้มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาแปรญัตติกฎหมายฉบับใหม่ให้เสร็จภายใน 7 วัน

ต่อจากนั้นก็เป็นการลงมติเพื่อรับหลักการร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งนายบรรหาร ได้เสนอให้พิจารณาร่างที่เสนอโดยรัฐบาล แต่นายสุธรรม แสงประทุม ส.ส. นครศรีธรรมราช พรรคเอกภาพ ได้เสนอให้พิจารณาตามร่างของนายอุดร ทองน้อย ปรากฏว่าที่ประชุมมีมติให้ใช้ร่างของรัฐบาลด้วยคะแนน 140 : 66 แต่เมื่อถึงวาระเพื่อการลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครอง

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน.

แผ่นดิน ฉบับที่ 42 ที่ประชุมกลับมีมติไม่รับหลักการ ด้วยคะแนน 64 : 121 เป็นผลให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต้องมีอันตกไป

วันที่ 10 ตุลาคม 2533 ซึ่งเป็นวันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์เป็นวันแรกของคณะกรรมการวิสามัญนั้น ในเรื่องของหลักการและเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติการพิมพ์ขึ้นใหม่ ปรากฏว่ากรรมาธิการได้พิจารณาเป็นเวลาถึง 2 ชั่วโมง แล้วมีมติให้แก้ไขเหตุผลในการร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ นายทรงธรรม ปัญญาดี โฆษกคณะกรรมการกล่าวถึงเหตุผลในการแก้ไขว่า

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติบางประการที่สมควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อความเหมาะสมแก่กิจการหนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ และให้ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์มีอิสระ โดยให้มีบทบัญญัติรักษาไว้ซึ่งสิทธิ ผลประโยชน์ของประชาชนส่งเสริมกิจการการพิมพ์และผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ โดยยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญครั้งนี้ ถือว่าเป็นเพียงการเริ่มต้นเท่านั้น และจะต้องมีการประชุมกันอีกหลายครั้งเพื่อหาข้อยุติในมาตราต่อ ๆ ไป แต่ปรากฏว่าในวันที่ 12 ตุลาคม 2533 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยไปดำเนินการยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ก่อน เพื่อที่จะนำเข้ากรม. ให้ทันในวันจันทร์ที่ 15 ตุลาคม 2533 คณะรัฐมนตรีรับหลักการ และได้ร่างพระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ขึ้น เพื่อเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาต่อไป หลังจากมติของคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ได้รับหลักการพระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 แล้ว ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2533 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศยกเลิกกฎหมายดังกล่าว เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2533

พันตำรวจตรีชงยุทธ สารสมบัติ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงกรณีที่มีพระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ว่า

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า คำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 มีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิเสรีภาพ ในการเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน จึงได้มีมติให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 โดยการตราเป็นร่างพระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 พ.ศ.... และพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี ได้นำร่างพระราชกำหนดดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายนั้น บัดนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ในพระราชกำหนดดังกล่าวแล้ว และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้นำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 231 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533^{๘๗}

พระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2533 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยเป็นการสมควรยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 157 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

^{๘๗} ไทยรัฐ (19 พฤศจิกายน 2533).

มาตรา 1 พระราชกำหนดนี้เรียกว่า "พระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2533"

มาตรา 2 พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) คำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519

(2) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2525

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่คำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 มีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการเขียน การพิมพ์และการโฆษณา ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพดังกล่าว เป็นเหตุให้มีการรวมตัวกันเรียกร้องสิทธิเสรีภาพนั้นเป็นอย่างมาก จนเกิดความสับสนในการเสนอข่าวสารบ้านเมือง ของหนังสือพิมพ์ทั้งหลายอันอาจมีผลกระทบต่อความเรียบร้อย ความปลอดภัย และการลงทุนอันเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ และโดยที่เป็นการมีเงินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจดังกล่าวของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้^{๕๑๑}

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{๕๑๑}ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 107 ตอนที่ 231 (ฉบับพิเศษ) (17 พฤศจิกายน 2533) : 1-3.

การควบคุมหนังสือพิมพ์โดยคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ในยุคของรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

วันที่ 6 ตุลาคม 2531 หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" ฉบับประจำวันที่ 5 กันยายน 2531 ได้ตีพิมพ์โฆษณาในคอลัมน์ "บทวิเคราะห์" เรื่อง ศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติ การแทรกซึมของ ทหารอีกรูปแบบหนึ่ง มีข้อความพอสรุปได้ว่า ก่อนหน้านั้นได้มีการเสนอให้ทหารระดับสูงเป็น เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทั้ง ๆ ที่มี ส.ส. ที่สอบได้และสอบตกยังคงมาทำงานในหน้าที่อีกมาก แต่ไม่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามา การกระทำดังกล่าวอาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแทรกแซง ของทหารโดยใช้อิทธิพลกดดันนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐบาล กล่าวคือ มีการวางแผนให้ บุคคลที่ทหารไว้วางใจได้เข้าไปอยู่ร่วมในตำแหน่งสำคัญ ๆ ของรัฐบาลเพื่อควบคุมกลไกสำคัญ ๆ ของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการโฆษณาตีพิมพ์ข้อความที่มีลักษณะ เป็นการกล่าวร้าย เสียดสี เหยียดหยามในรัฐบาล เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการ ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2521 ข้อ 2 (3) และข้อ 4

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานครได้อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการ ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 7 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2531^{๑๑}

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2531 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แจ้ง ให้นายสันติ อันตระการ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" รายวัน ภาษาไทย ทราบว่า หนังสือพิมพ์ดังกล่าว ฉบับประจำวันที่ 26 พฤศจิกายน 2531 ได้ตีพิมพ์ โฆษณารูปภาพไว้ไม่เหมาะสม กล่าวคือ ในคอลัมน์ "รามคำแหง" ปีที่ 27 ได้ตีพิมพ์โฆษณา รูป ภาพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไว้ไม่เหมาะสม ซึ่งขัดต่อความสงบ เรียบร้อยของประชาชน เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2521 ข้อ 2 (6) และข้อ 4

^{๑๑} เอกสารกรมตำรวจ กองกำกับการ 3 สันติบาล.

ดังนั้น เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงได้อาศัยอำนาจตามคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2521 ข้อ 7 ตกเดือนนายสันติ อันตระการบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม"⁷⁰

วันที่ 16 ธันวาคม 2531 กรณีที่หนังสือพิมพ์รายวันประจำวันที่ 8 ธันวาคม 2531 จำนวนหลายฉบับได้ลงข้อความว่า "ผลตำรวจโทประทีป สันติประภพ ผู้ช่วย อตร. ได้แจ้งต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายแผ่นดิน ประจำปี 2531 ระบุว่า มีนายทหารให้ความร่วมมือในการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดนครศรีธรรมราช" ซึ่งข้อความดังกล่าวนี้ ท่านผลตำรวจโทประทีป สันติประภพ ผู้ช่วย อตร. (ปร.) ได้ชี้แจงว่า มิได้แถลงต่อคณะกรรมการฯ แต่อย่างใด การพาดหัวข่าว และการลงบทความดังกล่าวของหนังสือพิมพ์ จึงมีลักษณะเป็นเท็จ ทำให้ผู้อ่านหลงเชื่อ เข้าใจผิด และเกิดความเสียหาย

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานครได้พิจารณาตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า

1. ได้นำหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ประจำวันที่ 8 ธันวาคม 2531 มาตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า ได้มีหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" รายวันภาษาไทย หนังสือพิมพ์ "มติชน" หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" ได้ลงตีพิมพ์ข่าวที่มีลักษณะดังกล่าวจริง

2. เจ้าพนักงานการพิมพ์ได้มีหนังสือไปยัง นายชานี สักดิ์เศรษฐ์ ส.ส. นครศรีธรรมราช โฆษกคณะกรรมการฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี 2532 เกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่าเป็นจริงเพียงใด

3. นายชานี สักดิ์เศรษฐ์ ส.ส. นครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือถึงเจ้าพนักงานการพิมพ์ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2531 ว่า ได้ให้สัมภาษณ์ข้อความที่มีลักษณะดังกล่าวแก่หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ จริง ฉะนั้นข้อความที่หนังสือพิมพ์ได้ตีพิมพ์โฆษณาก็มีลักษณะไม่เป็นเท็จ ไม่ผิดตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 และคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 เว้นแต่หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" วันที่ 20 ธันวาคม 2531 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร

⁷⁰ เรื่องเดียวกัน.

ได้แจ้งให้นายปานะพันธ์ คุ่มทอง ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ราชวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 8 ธันวาคม 2531 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความพอสรูปได้ว่า "มีนายทหารจากกองทัพภาคที่ 4 บางคนร่วมกันลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช" ซึ่งข้อความดังกล่าวที่ตีพิมพ์โฆษณานั้นเป็นเท็จ เป็นการปลุกปั่น ชุอง ให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) และ ข้อ 4

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ข้อ 7 ตักเตือนนายปานะพันธ์ คุ่มทอง บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ราชวันภาษาไทย⁷¹

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2532 พลตำรวจตรีวิระ วิสุทธิกุล ได้แจ้งให้นายสันติ อันตระการ ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ฉบับวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2532 หน้า 3 ได้ตีพิมพ์ข้อความ เป็นรูปภาพ ซึ่งเป็นการแสดงอย่างเคลือบคลุมว่ามีความเสียหายในรัฐบาล หรือกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลโดยไม่แสดงว่าเป็นเรื่องใด ข้อใด และข้อความหรือรูปภาพในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนตกใจ หรือเป็นการปลุกปั่น ชุอง ให้เกิดความไม่สงบ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (4) และ ข้อ 6

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ตักเตือน บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม"⁷²

⁷¹ เรื่องเดียวกัน.

⁷² เรื่องเดียวกัน.

วันที่ 6 มิถุนายน 2532 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แจ้งให้นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "มติชน" รายงานภาษาไทย ทราบว่าหนังสือพิมพ์ "มติชน" ฉบับวันที่ 5 มิถุนายน 2532 ได้ตีพิมพ์โฆษณาหน้า 1 และหน้า 24 โดยใช้หัวข้อว่า "สันติอโศก-มหาเถรฯ ตอน ควลด้วยเพลง" ซึ่งมีเนื้อหาสรุปได้ว่า เจ้าสำนักสันติอโศกได้วางอารมณ์ตนเองไว้บนกระแสที่ถูกกระหน่ำโจมตีจากหลายฝ่าย เขียนเพลงคนหยาบฟ้าไม่หยาบ เพื่อปลุกใจประชาชนให้ตื่นมามองบางสิ่งบางอย่างตามที่ตัวเองอยากให้มอง แม้เจ้าสำนักสันติอโศกจะยืนยันว่า ชาวสันติอโศกไม่ได้ต่อสู้กับฝ่ายมหาเถรสมาคม แต่เลขานุการเจ้าคณะภาค 4 วัดสุทัศน์เทพวรารามยืนยันว่า ได้ปรึกษากับเจ้าคณะภาค 4 แล้ว เห็นว่าพระโพธิ์รักษ์ ต้องการต่อสู้ทางด้านจิตวิทยามวลชน ให้เห็นว่าตัวเองมีความสามารถหลายอย่าง เป็นอัจฉริยะจริง อาตมาจึงแต่งเพลงแก้เพลงของพระโพธิ์รักษ์ขึ้น ใช้ชื่อว่าฟ้าปลอดทุกผู้ถูกหยาบ ซึ่งการตีพิมพ์ข้อความดังกล่าว อาจจะทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะนำมาซึ่งการขยายความขัดแย้งที่มีอยู่แล้วให้กว้างขวางออกไปจนกระทบถึงความสามัคคีของคนในชาติ มีลักษณะเป็นการขัดต่อความเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) และ ข้อ 4

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงได้อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ดักเตือน บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "มติชน"⁷³

วันที่... กรกฎาคม 2532 (ไม่ทราบวันที่ที่แน่นอน) ด้วยหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" รายงานภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 24 กรกฎาคม 2532 คอลัมน์ "บทบรรณาธิการ" ได้ลงตีพิมพ์โฆษณารูปภาพและข้อความที่เป็นการดูหมิ่นเหยียดหยาม ตำรวจ นักการเมืองและข้าราชการ ว่าตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเจ้าพ่อ ซึ่งข้อความและรูปภาพดังกล่าว มีลักษณะเป็นการกล่าวร้าย เลียดสี เหยียดหยามรัฐบาลไทย หรือกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลอย่างเรียบร้อยหรือ

⁷³ เรื่องเดียวกัน.

ศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (3) (4) และ ข้อ 4

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ตักเตือนหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" รายวันภาษาไทย⁷⁴

วันที่ 26 กันยายน 2532 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แจ้งให้นายปานะพันธ์ คุ่มทอง บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ฉบับประจำวันที่ 25 กันยายน 2532 ได้ตีพิมพ์โฆษณาในหน้า 1 และหน้า 20 โดยใช้หัวข้อข่าวว่า "ตำรวจตีคนพลิก วิ่งชื่อแก้ว ผู้การจ่ายหนักนับล้าน" โดยมีเนื้อหาของข่าวสรุปได้ว่า กรมตำรวจล้มสูตร 5-7-9 ในปีพ.ศ. 2531 แล้ว ซึ่งหมายถึงตำแหน่งสารวัตรต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน 5 แสนบาท ผู้กำกับ 7 แสนบาท และผู้กำกับการ 9 แสนบาท แต่ในป็นีตำแหน่งผู้การต้องจ่ายมากกว่า 1 ล้านบาท ส่วนตำแหน่งรองลงไปก็ต้องจ่ายมากขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะมีระดับเหนือกว่าผู้บังคับการขึ้นไปมีการจ่ายเงินวิ่งเต้นระหว่าง 5-30 ล้านบาท นอกจากวิ่งเต้นภายในกรมตำรวจแล้ว นายตำรวจยังต้องวิ่งเต้นกับนักการเมืองอีกด้วย ซึ่งการโฆษณาข้อความดังกล่าวนี้ เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำที่สร้างความเสื่อมเสียให้กับกรมตำรวจ และสถาบันทางการเมืองของรัฐ อีกทั้งยังเป็นการกระทำที่อาจนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างข้าราชการตำรวจกับข้าราชการการเมือง และความเข้าใจผิดของประชาชนที่อ่านข้อความดังกล่าว การโฆษณาข้อความในลักษณะเช่นนี้ จึงเป็นการกระทำที่เผยแพร่ข้อความซึ่งเป็นเท็จหรือในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) และ ข้อ 4

⁷⁴ เรื่องเดียวกัน.

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการ ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ตักเตือน บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า"⁷⁵

วันที่ 31 ตุลาคม 2532 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แจ้งให้ นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "มติชน" ทราบว่า หนังสือพิมพ์ "มติชน" ฉบับประจำวันที่ 30 ตุลาคม 2532 เผยแพร่ข่าวในหน้า 1 และหน้า 2 โดยให้หัวข้อข่าวว่า "ล้มปวชระนาว-หวนช้ำรอมินามาตะ อีสเทอร์นซีบอร์ดควาสารปรอทรั่ว ลงทะเล" ซึ่งการพาดหัวของหนังสือพิมพ์ในลักษณะเช่นนี้เป็นการกระทำที่เป็นเท็จ ไม่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง อีกทั้งรายละเอียดของข่าวอาจจะทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ วิดก กังวล หรือเกิดความหวาดกลัว หรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ การกระทำในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม และขัดต่อความสงบเรียบร้อย ของประเทศ จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6)

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการ ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ตักเตือน นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "มติชน" ราชวันภาษาไทย ให้พึงใช้ ความระมัดระวังในการเผยแพร่ข่าวสาร โดยอย่าให้มีการกระทำในลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นอีก⁷⁶

วันที่... พฤศจิกายน 2532 (ไม่ทราบวันที่ที่แน่นอน) ด้วยปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" ราชวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 15 พฤศจิกายน 2532 ได้ตีพิมพ์โฆษณาข้อความ

⁷⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁷⁶ เรื่องเดียวกัน.

พาดหัวข่าวว่า "จำลองยื่นลาออกซึ่งผู้ว่าฯ บิ๊กมาแฉเชื่อว่าข่าวจริงเป็นปลัด" รายละเอียดของข่าว นั้น เป็นการเผยแพร่ข่าวที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจ หรือวิตกกังวลในความมั่นคง ของรัฐบาล หรือเป็นการปลุกปั่นของ ให้เกิดความไม่สงบขึ้นภายในประเทศ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน การกระทำในลักษณะดังกล่าวนี้ จึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) และข้อ 4

อีกทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับนี้เคยถูกตัดเดือนเนื่องจากได้กระทำการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) ข้อ 4 มาแล้ว 1 ครั้ง แต่ยังคงได้กระทำการฝ่าฝืนตามคำตัดเดือน ของเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 ตัดเดือน ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" รายวันภาษาไทย ไม่ให้มีการกระทำในลักษณะเช่นนี้^{๗๗}

วันที่ 14 ธันวาคม 2532 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร แจ้งให้นายสันติ อันตรการ บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" รายงานทราบว่า หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ฉบับประจำวันที่ 12 ธันวาคม 2532 ลงพิมพ์โฆษณาข้อความในหน้า 1 และหน้า 8 โดยใช้หัวข้อข่าวในหน้า 1 ว่า "ด่วน ผู้ว่าเมืองจันทบุรีกลายเป็นเจ้าชายนิทราแล้ว" สำหรับรายละเอียดของข่าวนั้นเป็นการเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งบุคคลโดยทั่วไปเข้าใจว่าสาเหตุที่ นายปรีดา มศดาหาริช ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ต้องประสบเคราะห์กรรมในครั้งนี้ เนื่องจากการคิดมาก เพราะก่อนหน้านี้ นายปรีดา เคยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีมาก่อน ต่อมา ถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีในลักษณะที่เหมือนถูกกลั่นแกล้ง จึงเป็นข้อความที่กล่าวร้าย เสียดสี หรือเหยียดหยามรัฐบาลไทย การลงพิมพ์โฆษณามีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (3) และข้อ 4 และพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มาตรา 36

^{๗๗} เรื่องเดียวกัน.

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการ
ปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7วรรคแรก และพระราชบัญญัติการ
พิมพ์ 2484 มาตรา 36 (1) ตักเตือน บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม"⁷⁸

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2533 ได้มีคำสั่งถอนใบอนุญาตการเป็นบรรณาธิการและเจ้าของ
หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" รายวันภาษาไทย ฉบับประจำวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2533 ได้พิมพ์พาด
หัวข่าว "จับทุตชั่วๆ บงการฆ่า 3 เพื่อนร่วมชาติ" มีลักษณะอันไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ชาด
วิจารณ์ฐานอันวิญญูชนจะพึงมี แสดงออกถึงความไม่รับผิดชอบต่อการเสนอหัวข้อข่าวและข้อความ มุ่ง
แต่ผลประโยชน์ทางการขายหนังสือพิมพ์ โดยมีได้คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อผล
ประโยชน์โดยรวมของชาติ อีกทั้งการพาดหัวข่าวในลักษณะดังกล่าว ยังอาจกระทบ
กระเทือนต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศซาอุดีอาระเบีย ทั้งยังอาจเกิด
ความไม่เข้าใจระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ นอกจากนั้นการกระทำดังกล่าวยังอาจส่ง
ผลกระทบต่อผลประโยชน์ของแรงงานไทย ตลอดทั้งความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของ
แรงงานไทยในซาอุดีอาระเบียเป็นจำนวนมากนับแสนคน อันจะส่งผลกระทบต่อทางด้าน
เศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างใหญ่หลวง ดังนั้น การกระทำดังกล่าว จึงเป็นการพาดหัวข่าว
หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นเท็จในลักษณะที่อาจทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตกใจหรือวิตกกังวล หรือ
เกิดความหวาดกลัว หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งเป็นการ
ฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6)
และข้อ 4

ก่อนหน้านี้ หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้เคยถูกตักเตือนมาแล้วรวม 2 ครั้ง ครั้งสุดท้ายถูก
ตักเตือนเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2532 ให้ใช้ความระมัดระวังในการเผยแพร่ข่าวสาร หาก
พบว่ามีอีกการฝ่าฝืนตามบันทึกตักเตือนนั้นอีก จะดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอย่าง
เจ็บช้ำชวด ซึ่งนายปานะพันธ์ คุ่มทอง บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ ก็ได้ให้
ถ้อยคำยืนยันต่อเจ้าพนักงานการพิมพ์ว่า จะไม่ให้มีการกระทำในลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นอีก แต่แล้ว
ก็ได้กระทำความผิดขึ้นอีกหาได้หลายจำไม

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน.

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะปฏิรูป การปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ถอนใบอนุญาตการเป็น บรรณาธิการ และเจ้าของหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ราชวันภาษาไทย^{๗๐}

วันที่ 21 มีนาคม 2533 เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แจ้งให้ นายสุกฤษพงศ์ พุทธรักษา บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" ทราบว่า หนังสือพิมพ์ดังกล่าว ฉบับที่ 118 ประจำวันศุกร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ 2533 ได้ตีพิมพ์พาดหัวข่าว ในหน้า 1 (ปกหน้า) และหน้า 26 ว่า "เจริญงานท่าเรือ ปลูกมือหมาหมู่ผู้ทำลายชาติ" โดย เนื้อหาของข่าวเป็นการวิพากษ์วิจารณ์การประท้วงของพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย ที่หยุดงานประท้วงเรียกร้องต่อรัฐบาล มิให้เอกชนเข้ามาดำเนินการท่าเรือน้ำลึกที่แหลมฉบังมีข้อความบางตอนว่า ...ที่จริง ๆ แล้ว มันก็มาจากน้ำมือหมาหมู่ ๆ ซ้ำ ๆ ของหัวโจกขบวนการ เพียงไม่กี่คนเท่านั้น...ที่ชุมนุมเห่าหอนกันอยู่นี้...โถไอ้พวกเจริญงาน...คนจัญไรไม่กี่คนนั้นแหละ...โถไอ้พวกเจริญงาน...พวกหมาหมู่อยู่อย่างพวกมึง...ไอ้ห้าร้อยพวกนี้...และหน้า 9 ซึ่งตีพิมพ์พาดหัวข่าวว่า เชิญพวกมึงตามสบาย...เพราะบ้านนี้เป็นของพวกมึงแล้วนิ...โดย เนื้อข่าวเกี่ยวกับการเสนอเปลี่ยนตัวระดับปลัด คนสำคัญในกระทรวง ซึ่งการใช้ข้อความในลักษณะดังกล่าวเป็นข้อความที่ไม่เหมาะสม ไม่สุภาพ และไม่ใช้ลักษณะที่ดีของภาษาเขียน ที่สื่อมวลชนจะพึงนำมาใช้ในการวิพากษ์วิจารณ์ข้อเท็จจริง และนำเสนอต่อประชาชนผู้อ่าน จริงอยู่ การวิพากษ์วิจารณ์คดีดั่งนั้นสื่อมวลชนมีสิทธิโดยชอบธรรม อันพึงกระทำได้ แต่ไม่ควรอยู่ในกรอบของกฎหมาย ศีลธรรม วัฒนธรรมของชาติ และพึงใช้ข้อความที่สุภาพ ไม่ก้าวร้าว ไม่ใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะรุนแรง ขู่อาฆาตผู้ถูกวิจารณ์ สมควรและเป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อความสามัคคีของชนทุกหมู่เหล่า ป้องกันความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น การกระทำของหนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ" ดังกล่าวนั้น จึงมีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและหยาบคาย ทำให้เสื่อมเสียศีลธรรมและวัฒนธรรมของชาติ ผิดตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) (7) และข้อ 4

^{๗๐} เรื่องเดียวกัน.

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ตักเตือนบรรณาธิการผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์ "พญาครุฑ"⁸⁰

วันที่ พฤศจิกายน 2533 (ไม่ทราบวันที่ที่แน่นอน) กรณีที่หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" ฉบับประจำวันที่ 16 พฤศจิกายน 2533 ลงหัวข้อความว่า "ย้าย อตร. แสง น้าชาติ ปรับชบวนการเมืองใหม่ปลายเดือนนี้"

เจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานครได้พิจารณาในรายละเอียดของข่าวที่ประชุมเห็นว่า การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" เป็นการเสนอข่าวที่บิดเบือนต่อความเป็นจริง ทำให้เกิดความสับสนต่อสาธารณชน และจะกระทำให้ประชาชนโดยทั่วไปมองว่าการบริหารงานของรัฐบาลไม่มีความมั่นคง จึงเป็นการโฆษณาที่อาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 2 (6) และข้อ 4 ซึ่งยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ขณะที่หนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" กระทำการโฆษณา ข้อความและข่าวดังกล่าว⁸¹

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2533 เรื่องตักเตือนหนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" หนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" หนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" และหนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์เรออร์"

ดังมีเหตุผลในการตักเตือนหนังสือพิมพ์ ทั้ง 5 ฉบับดังต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" ฉบับประจำวันที่ 4 พฤศจิกายน 2533 ได้ลงข้อความว่า

⁸⁰ เรื่องเดียวกัน.

⁸¹ เรื่องเดียวกัน.

นายสุวิทย์ คุณกิตติกล่าวว่า ในส่วนตัวของตนขณะนี้ แม้จะมีตำแหน่งคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร ก็ยังรู้สึกสิ้นหวังที่จะใช้เครื่องมือทางรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ตนจึงเห็นว่า น่าจะให้ประชาชนมีโอกาสเลือกผู้แทนใหม่ ซึ่งหมายความว่าตนยินยอมให้มีการยุบสภา เพราะการลาออก ไม่ได้แก้ปัญหาอะไร รัฐบาลปล่อยให้มีการคอร์ปชั่นในประเทศทุกวัน และทุกวันนี้ก็เป็นการขายชาติให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" ประจำวันที่ 5 พฤศจิกายน 2533 ได้ลงข่าวว่า

ประสาฬายาคำน ส.ส.สุวิทย์ คุณกิตติ ส่ายหน้าหมัดหวังกับรัฐบาลคอร์ปชั่นทุกวันนี้ เหมือนจงใจขายชาติให้ชาวต่างประเทศ แก่ พ.ร.บ.ปิโตรเลียม ลดภาระให้บริษัทน้ำมันอนุมิตี เอกชนรายเดียว ผูกขาดโทรศัพท์สามล้านเลขหมาย ฯลฯ ความผิดมหันต์ถึงขั้นนี้ สุวิทย์ คุณกิตติ ชี้ว่า ถึงนายกฯ ลาออกก็ยังแก้ปัญหาไม่ได้หนทางเดียวขณะนี้คือ การยุบสภา...

หนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" ฉบับประจำวันที่ 4 พฤศจิกายน 2533 ได้ลงข่าวว่า

นายสุวิทย์ คุณกิตติ กล่าวว่าในส่วนตัวของตนขณะนี้ แม้จะมีตำแหน่งคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร ผมยังรู้สึกสิ้นหวังที่จะใช้เครื่องมือทางรัฐสภาในการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ตนจึงเห็นว่าน่าจะให้ประชาชนมีโอกาสเลือกผู้แทนฯ ใหม่ ซึ่งหมายความว่า ถึงตนยินยอมให้มีการยุบสภา เพราะการลาออกไม่ได้แก้ปัญหาอะไร รัฐบาลปล่อยให้มีการคอร์ปชั่นในประเทศทุกวัน และทุกวันนี้ก็เป็นการขายชาติให้กับนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ แม้กระทั่งการแก้ พ.ร.บ.ปิโตรเลียมก็ยังแก้ไขโดยลดภาระให้กับบริษัทน้ำมัน ที่จะเข้ามาดำเนินการสำรวจแห่งปิโตรเลียมในประเทศไทย โดยรัฐอ้างว่าเป็นการจูงใจ รวมทั้งยังมีการอนุมัติให้เอกชนรายเดียวผูกขาดทำโครงการขายโทรศัพท์ 3 ล้านเลขหมายอีก

งานการพิมพ์ซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายฉบับนี้อยู่ จึงจำเป็นต้องดำเนินการไปตาม ขั้นตอนของกฎหมาย ฉะนั้นเจ้าพนักงานการพิมพ์สำหรับกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอำนาจตาม คำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ข้อ 7 ดังเดือน หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" หนังสือพิมพ์ "บ้านเมือง" หนังสือพิมพ์ "เดลินิวส์" และหนังสือพิมพ์ "เดลิเมล์"^{๘๒}

สืบเนื่องมาจากสมัยของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งสภาพเศรษฐกิจทั่วไปค่อนข้าง จะดีขึ้นมากแล้วนั้น พัฒนาการของหนังสือพิมพ์ก็ยังคงขยายตัว ทั้งในแง่ของกระบวนการในการ ผลิตและบุคลากรที่เข้ามาทำงานในด้านนี้ ในสมัยของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณก็เช่นกัน หนังสือ พิมพ์ได้พยายามพัฒนาตัวให้ทันกับความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านบุคลากรที่เข้ามา ทำงาน เริ่มที่จะมีบัณฑิตเข้ามาทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ มากขึ้นมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยมาก ขึ้น ทั้งเครื่องโทรสารส่งข่าวภาพ มีวิทยุโทรทัศน์ที่ติดต่อระหว่างนักข่าวหัวหน้าข่าว การเรียงพิมพ์ และการเข้าหน้าก็ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย

ในเมื่อหนังสือพิมพ์ได้พัฒนาความก้าวหน้ามาอีกขั้นหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะด้านของเทคโนโลยี หรือด้านบุคลากรก็ตาม ในสมัยของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ หนังสือพิมพ์ก็พยายามที่จะรวมตัว กันเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลคืนเสรีภาพให้แก่หนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะคำสั่งคณะกรรมการปกครอง แผ่นดิน ฉบับที่ 42 นั้น รัฐบาลควรจะยกเลิกเสีย เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ลิดรอนสิทธิ เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ และความขัดแย้งระหว่างหนังสือพิมพ์กับรัฐบาลชุดนี้ก็เริ่มที่จะส่อเค้า เมื่อเกิดคดีฆาตกรรมนักการทูตของซาอุดีอาระเบียเมื่อต้นปี 2533 โดยพลตำรวจโทพจน์ บุณยะจินดา ผู้อำนวยการสำนัเทศ กรมตำรวจได้ออกมาปรามในเรื่องการพาดหัวข่าวของ หนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การปรับ ครม. การชี้ผลเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุง เทพมหานคร ซึ่งมีเค้าว่าพลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรมจะได้รับการเลือกตั้งเข้ามา โดยตำรวจเตือนให้หนังสือพิมพ์ใช้ความระมัดระวังในการพาดหัวข่าวซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิด

^{๘๒} เรื่องเดียวกัน.

ความสับสนได้ "เท่าที่ผ่านมารวมตำรวจยังไม่ได้มีการพิจารณาเอาผิดใคร แต่จากนี้ไปก็จะพิจารณาเอาผิดใคร แต่จากนี้ไปก็จะพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป" พลตำรวจโทพจน์ กล่าวหลังจากนั้นอีกเพียงเดือนเดียว คือเดือนกุมภาพันธ์ 2533 ก็มีคำสั่งปิดหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" โดยไม่มีกำหนดเวลา เมื่อถูกคำสั่งปิดแล้ว หนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ได้พยายามที่จะต่อสู้และออกหนังสือพิมพ์ขึ้นมาใหม่ ภายใต้อีกชื่อหนังสือพิมพ์ว่า "หนังสือพิมพ์เอกลักษณ์" การปิดหนังสือพิมพ์ "แนวหน้า" ได้กลายเป็นชนวนที่กระตุ้นให้ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์เรียกร้องให้รัฐบาลยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 อย่างเอาจริงเอาจังอีกครั้ง

ต่อมาในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2533 บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทุกฉบับได้นัดประชุมกันที่โรงแรมอิมพีเรียล เพื่อกำหนดแนวทางในการคัดค้านการคงอยู่ของคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 และกฎหมายอื่นที่ใช้ในการควบคุมหนังสือพิมพ์ รวมทั้งได้เรียกร้องสิทธิเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนอย่างเสรีตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งนายเสนาะ เทียนทอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมายให้มารับผิดชอบร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ฉบับใหม่ ได้ขานรับคำเรียกร้องของหนังสือพิมพ์ว่า เห็นด้วยว่าคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 เป็นเผด็จการ แต่ยังไม่เห็นด้วยที่จะให้หนังสือพิมพ์ไปปกครองกันเอง และจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องออกกฎหมายใหม่มารับรอง ถ้ามีการยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

หลังจากที่มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายการพิมพ์ฉบับใหม่ เพื่อใช้แทนคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ที่จะยกเลิกไป หนังสือพิมพ์ก็จำเป็นต้องลุกฮือขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อนายเสนาะ เทียนทอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอให้คอลัมนิสต์ ใช้ชื่อจริง นามสกุลจริง ซึ่งความหมายก็คือ "ห้ามใช้นามปากกา" ตลอดจนประชาชนที่เขียนมาร้องเรียน หรือร้องทุกข์ในเรื่องต่าง ๆ ด้วย จะต้องลงชื่อจริง นามสกุลจริง และยังได้เสนอให้มีการกำหนดคุณสมบัติของคนที่เป็บบรรณาธิการอีกด้วย ต่อมาในวันที่ 2 พฤษภาคม 2533 นายเสนาะ เทียนทองได้มากล่าวกับ "สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์" ว่า

ผมไม่ได้มีแนวความคิดนี้มาก่อนเลย ผมก็เป็นนักประชาธิปไตย จะไปทำอย่างนั้นได้อย่างไร เรื่องนี้เกิดขึ้นมาจากฝ่ายสื่อมวลชนต่าง ๆ เรียกร้องเหลือเกินที่อยากได้ประชาธิปไตยในการพูด การเขียน และการโฆษณา รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ก็มีมติให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มาจากเผด็จการ เมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว ต่อไปเราจะเอาอะไรมาเป็นชื่อแป้นเมืองในการคุ้มครองอธิปไตยของชาติ ความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นจึงต้องมีกฎหมายใหม่มารับ ข้าราชการที่ออกไปนั้นไม่เป็นจริง ผมไม่ได้พูดอย่างนั้น

ต่อมาในวันที่ 4 กรกฎาคม 2533 ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับหนังสือพิมพ์ก็เกิดขึ้นอีกครั้ง เมื่อพลเอกชาติชาย นายกรัฐมนตรี ได้ปรารภกับที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ที่นำเอาข่าวลือ ข่าวคอร์ปชั่น ข่าวเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวมาเสนอ บ่อยครั้ง และนำมาซึ่งความสับสนของประชาชน ดังนั้นควรที่จะมีการเข้มงวดในการป้องกันความลับของทางราชการ และเล่นงานหนังสือพิมพ์ที่ทำข่าวอย่างคลาดเคลื่อน และนำมาซึ่งความเสียหาย

หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ก็ได้สั่งให้นายบรรหาร ศิลปอาชา ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ไปเตือนหนังสือพิมพ์ให้เสนอข่าวตรงกับความเป็นจริง

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลกับหนังสือพิมพ์ น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้หนังสือพิมพ์หันไปให้ความสนใจกับสถาบันทหารมากขึ้น เพราะขณะนั้นรัฐบาลกำลังมีปัญหาขัดแย้งกับสถาบันทหารอยู่ การกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นการหาพวก เพื่อจะเป็นเครื่องค้ำรองในการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ ในที่สุดการเรียกร้องนี้ก็เป็นผล เมื่อนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออกพระราชกำหนดยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 และมีผลประกาศใช้เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2533 เป็นต้นไป

นานาทศนะกับคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42

ในเรื่องของการเรียกร้องให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 นั้น มีทั้งความคิดเห็นในด้านสนับสนุนและในด้านคัดค้าน ผู้ที่ให้การสนับสนุนนั้น มีด้วยกัน หลายกลุ่ม ซึ่งในที่นี้จะขอยกตัวอย่างบทการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้การสนับสนุนยกเลิกคำสั่ง คณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ด้วยกัน 2 กลุ่ม อันได้แก่

กลุ่มนักหนังสือพิมพ์

นายมานิจ สุขสมจิตร ที่ปรึกษาสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย กล่าวถึง
ปร.42 ว่า

การที่ยังไม่ยอมเลิก ปร.42 โดยเด็ดขาดแต่จะต้องร่างกฎหมายขึ้นมารองรับ
อีกนั้น แท้ที่จริงแล้วเป็นเรื่องของความกลัวมากกว่า กลัวว่าจะไม่มีเครื่องมืออะไร
ไว้ข่มขู่หนังสือพิมพ์ เวลามันจะเปิดโปงเรื่องอะไรขึ้นมาอันจะส่งผลกระทบต่อกระ
เทือนต่อความมั่นคงส่วนตัว แล้วอ้างว่ากระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐหรือ
ของชาติ เข้าใจว่าตนเองคือรัฐ ตนเองคือชาติ⁸³

นายสุทธิชัย ห่อ่น บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น กล่าวถึงเรื่องการที่รัฐ
บาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ จะให้มีการใช้ชื่อจริง-นามสกุลจริง ในการเขียนบทความซึ่งเป็น
เรื่องที่เกิดต่อเนื่องจากการจะให้มีการยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 ว่า
... นี่มันไม่ใช่ลิดรอนเสรีภาพสำหรับหนังสือพิมพ์เท่านั้น ยังเป็นการลิดรอนเสรีภาพ
กับประชาชนผู้อ่านอีกด้วย แทนที่พวกเขาเหล่านั้นจะได้รับรู้สิทธิและเสรีภาพในความคิด
เห็นก็ไม่ได้ อีกอย่างผู้ที่ร้องทุกข์ร้องเรียนหนังสือพิมพ์ต้องใช้ชื่อจริงนั้น ยิ่งเป็นจุด
ที่บ่งบอกว่า เจ้าหน้าที่ควบคุมนั้นมีความจงใจที่ลิดรอนเสรีภาพของประชาชนอย่าง
เห็นได้ชัด⁸⁴

⁸³ มานิจ สุขสมจิตร, "ปร.42 เครื่องมือของเผด็จการ," (18 มิถุนายน 2533).

⁸⁴ ปัญญา เจริญวงศ์, "คุณภาพสังคม," ไทยรัฐ (4 พฤษภาคม 2533).

นายบัณฑิต รัชวิณะชานินทร์ ประธานสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
กล่าวถึง พร.42 ว่า

... เป็นกฎหมายที่มีความรุนแรงต่อเรานักหนังสือพิมพ์อย่างมาก ได้มีการโต้
แย้งกันมาหลายปีแล้วในเรื่องของความไม่เหมาะสม เพราะถ้ามองกันอย่างเป็น
ประชาธิปไตยแล้ว คณะปฏิวัติย่อมเป็นปรปักษ์กับการปกครองระบอบประชาธิปไตย...
ในทรรศนะของชาวต่างประเทศด้วยแล้ว ถ้านักหนังสือพิมพ์ไม่มีความเป็นประชา
ธิปไตย เขาก็จะมองภาพพจน์ประเทศของเราในทางเสื่อมเสียไปด้วย...⁸⁵

นายพงษ์ศักดิ์ พัทธวิเชียร บรรณาธิการที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า "เรา
พร้อมที่จะมีเสรีภาพภายใต้กฎหมายที่เป็นธรรม โดยพื้นฐานพร.42 นั้น มันไม่เป็นธรรมอยู่แล้ว"⁸⁶

นายบุญเรือง ดาวรสวัสดิ์ เลขาธิการสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์ภูมิภาคแห่งประเทศไทย
กล่าวว่า

ผมมองพร.42 ออกเป็นสองลักษณะในแง่วิชาชีพผมเห็นว่าการใช้กฎหมาย
ดังกล่าวมาบังคับคนทำงานหนังสือพิมพ์ เป็นการเอาอาชีพหนึ่งที่เป็นปากเสียงของ
ประชาชนไปผูกไว้กับอารมณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่ไม่ได้รับมอบอำนาจจาก
ประชาชน หากไม่พอใจก็ตัดสินใจด้วยวิถีทางที่ไม่ใช่กระบวนการยุติธรรม อีกแง่
ผมมองว่าการที่เรามีหน้าที่ทางด้านสื่อสารมวลชนน่าจะได้รับการนำเสนอข่าวสาร
ที่บริสุทธิ์ ไม่จำเป็นต้องผูกพันกับอำนาจที่เข้ามาสกัดกั้นการรับสาร...⁸⁷

⁸⁵ ไทยรัฐ (22 ตุลาคม 2532).

⁸⁶ แนวหน้า (26 กุมภาพันธ์ 2533).

⁸⁷ ไทยรัฐ (15 พฤษภาคม 2533).

กลุ่มนักวิชาการ

ศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ นิพนธ์เสรีธรรม อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กล่าวว่า

เสรีภาพหนังสือพิมพ์เป็นหลักประกันของเสรีภาพประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
การให้อำนาจรัฐปิดหนังสือพิมพ์ได้อย่างไม่มีขอบเขตเป็นการลดทอนสิทธิในการ
ถ่วงดุลอำนาจในระบบการเมืองที่รัฐบาลที่ดีไม่พึงกระทำ ถ้าหากระบบการเมือง
ไม่มีการถ่วงดุลอำนาจโดยมีการจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์ระบบการเมืองนั้นก็จะ
กลายเป็นระบบเผด็จการ^{๘๘}

รองศาสตราจารย์ ชูศักดิ์ ศิรินิล อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า
"กฎหมาย พร. 42 เป็นกฎหมายที่ออกมาในช่วงประเทศอยู่ในภาวะปฏิวัติจากตัวบุคคลที่มีอำนาจ
สูงสุดในขณะนั้น ไม่ถูกต้องกับหลักการประชาธิปไตย... กฎหมายนี้สมควรยกเลิกได้แล้ว"^{๘๙}

รองศาสตราจารย์ พงศ์เพ็ญ สกุนตาทัย อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กล่าวว่า "ระบอบประชาธิปไตยสากล มาตรการปิดหนังสือพิมพ์เป็นอำนาจศาล
ศาลสถิตยุติธรรมเท่านั้นจะเป็นผู้ตัดสินปิดหนังสือพิมพ์ได้ ฝ่ายบริหารไม่มีสิทธิ พร. 42 นี้เองที่
เป็นจุดอ่อนในระบอบประชาธิปไตยของบ้านเราเป็นเหตุให้เรายังไม่สามารถพูดได้เต็มปากว่า
เรามีประชาธิปไตยเต็มใบ"^{๙๐}

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{๘๘} จุลสารนักข่าว (11 มิถุนายน 2533) : 8-9.

^{๘๙} เรื่องเดียวกัน.

^{๙๐} เรื่องเดียวกัน.

จากความคิดเห็นของกลุ่ม 2 กลุ่ม พอจะสรุปเหตุผลของการสนับสนุนยกเลิกคำสั่ง
คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 ได้ดังนี้

1. ขณะนี้มีการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย ควรจะยกเลิกกฎหมาย
ที่ประกาศใช้ในสมัยเผด็จการ ซึ่งมีความมุ่งหมายจะปิดกั้นสิทธิเสรีภาพหนังสือพิมพ์ มิให้นำ
พฤติการณ์ที่ไม่ถูกต้องของผู้บริหารในขณะนั้นมาเผยแพร่ต่อสาธารณชน
2. เพื่อเป็นการให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อมวลชนมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนรับข้อมูล
ข่าวสารที่เกี่วข้องโดยตรงและสมบูรณ์มากขึ้น
3. เสรีภาพหนังสือพิมพ์เป็นหลักประกันเสรีภาพของประชาชน ในระบอบประชาธิปไตย
การให้อำนาจรัฐปิดหนังสือพิมพ์ได้อย่างไม่มีขอบเขต เป็นการลดทอนสิทธิในการถ่วงดุลอำนาจ
ซึ่งรัฐบาลไม่ควรกระทำและหากไม่มีการถ่วงดุลอำนาจ โดยมีการจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์ ระบบ
การเมืองนั้นจะกลายเป็นระบบเผด็จการ
4. เป็นกฎหมายที่ใช้มานานแล้ว มีบทบัญญัติหลายประการที่ไม่เหมาะสม ควรจะได้
มีการยกเลิกและตรากฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ขึ้นใหม่

นอกจากความคิดเห็นหลาย ๆ ฝ่าย ในการสนับสนุนให้ยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการ
ปกครองแผ่นดินฉบับที่ 42 แล้ว ก็ยังมีความคิดเห็นในด้านการคัดค้านการยกเลิกคำสั่งฉบับนี้ ซึ่ง
ความคิดเห็นนี้เป็นของทางกรมตำรวจที่มีอำนาจในการสั่งการต่าง ๆ แก่หนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะ
เป็นว่ากล่าว ตักเตือน หรือสั่งปิดโรงพิมพ์ ข้อเท็จจริงนี้จากทางกองบังคับการตำรวจสันติบาล
โดย พล.ต.ต.เกษม แสงมิตร รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการ
ตำรวจสอบสวนกลางได้ทำบันทึกเสนอ พล.ต.อ.แสวง ชีระสวัสดิ์ อธิบดีกรมตำรวจ เมื่อวันที่
30 ตุลาคม 2532 มีดังต่อไปนี้^๑

1. การยกเลิกคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 อาจมีผลกระทบ
กระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ เพราะการออกหนังสือพิมพ์ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
การพิมพ์ต่อไป

^๑ แนວหน้า (6 พฤศจิกายน 2532).

2. การใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานการพิมพ์ หากยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 การใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานการพิมพ์จะเป็นการเสี่ยงต่อการถูกกล่าวหาว่ากลั่นแกล้งไม่ให้ความเป็นธรรมต่อผู้ถูกบังคับใช้

3. การดำเนินคดีทางศาลเพียงประการเดียว ไม่อาจหยุดยั้งการพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐต่อไปได้โดยทันทีจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

4. เหตุผลตามร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 34 ได้เปิดโอกาสให้บุคคลมีเสรีภาพในการเขียน การพูด การพิมพ์ และการโฆษณาก็ตาม แต่กฎหมายการพิมพ์เป็นกฎหมายเฉพาะ ยกเว้นกฎหมายดังกล่าว

5. หนังสือพิมพ์อาจจะขาดความรับผิดชอบในการเสนอข่าว โดยอาจจะมีการเสนอข่าวบางข่าวที่กระทบกระทั่งต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล หรือกระทบกระเทือนต่อการลงทุน หรือกระทบกระทั่งต่อชื่อเสียงและเกียรติคุณของบุคคล หรือสถาบันต่าง ๆ โดยปราศจากมูลความจริง จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลภายนอก ทั้งชื่อเสียงและเกียรติยศ ความมั่นคงของรัฐ ตลอดจนความสงบเรียบร้อย และศีลธรรม อันดีงามของประชาชน มิให้ถูกกระทบกระเทือนจากการลงข่าวที่ปราศจากเหตุผลและมูลความจริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย